

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เล่าเรื่องเมืองลิกอร์”
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล
จังหวัดนครศรีธรรมราช

นางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

พ.ศ. 2562

**The Construction of a Reading Enhancement Book Entitled Stories of Ligor
Town for Prathom Suksa IV Students of Wat Khokphikun School
in Nakhon Si Thammarat Province**

Miss Juthathip Prommana

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Master of Education in Curriculum and Instruction

School of Educational Studies

Sukhothai Thammathirat Open University

2019

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เล่าเรื่องเมืองลิกอร์”
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ชื่อและนามสกุล นางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ

แขนงวิชา หลักสูตรและการสอน

สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราช

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ ได้รับความเห็นชอบให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรระดับปริญญาโท เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุะมาน)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุวรรณิ ยะหะกร)

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ชื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เล่าเรื่องเมืองลิกอร์”
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัด โศกพิกุล
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ผู้ศึกษา นางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ รหัสนักศึกษา 2602101186

ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน)

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิรักษ์ อนุมาน

ปีการศึกษา 2562

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เล่าเรื่องเมืองลิกอร์” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัด โศกพิกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช และ (2) ตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทยและด้านการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านจำนวน 3 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง “เล่าเรื่องเมืองลิกอร์” (2) แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้เชี่ยวชาญ และ (3) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย

ผลการศึกษาปรากฏว่า (1) หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น มีเนื้อหาประกอบด้วยเนื้อเรื่องเกี่ยวกับตำนาน ความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 7 เรื่อง คือ 1) วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร 2) เจดีย์ยักษ์ 3) หอพระพุทธสิหิงค์ 4) วัดท้าวโคตร 5) วัดวังตะวันตก 6) วัดวังตะวันออก 7) หอพระวิหารสูง พร้อมคำอธิบายศัพท์ และกิจกรรมท้ายเรื่อง และ (2) คุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญ มีผลการประเมินทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษา ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ ด้านการจัดรูปเล่ม และด้านประโยชน์ที่ได้รับอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ หนังสือส่งเสริมการอ่าน เมืองลิกอร์ ประถมศึกษา

Independent study title: The Construction of a Reading Enhancement Book Entitled Stories of Ligor Town for Prathom Suksa IV Students of Wat Khokphikun School in Nakhon Si Thammarat Province

Author: Miss Juthathip Prommana; **ID:** 2602101186;

Degree: Master of Education (Curriculum and Instruction);

Independent study advisor: Dr. Apirak Anaman, Assistant Professor;

Academic year: 2019

Abstract

The purposes of this study were (1) to construct a reading enhancement book entitled Stories of Ligor Town for Prathom Suksa IV students of Wat Khokphikun School in Nakhon Si Thammarat province; and (2) to verify quality of the constructed reading enhancement book.

The informants for this study consisted of a group of 3 experts on Thai language teaching and reading enhancement book construction and a group of 10 Prathom Suksa IV students in Nakhon Si Thammarat province. The employed instruments in the study comprised (1) a reading enhancement book entitled Stories of Ligor Town, (2) a reading enhancement book quality verification form for the experts, and (3) a form for assessment of student's satisfaction. Data were statistically analyzed using the percentage and mean.

Findings of the study were as follows; (1) the constructed reading enhancement book had contents comprising 7 stories: 1) Wat Phra Mahathat Woramahaviharn, 2) The Big Pagoda, 3) Phra Puttha Sihing Hall, 4) Wat Thao Khot, 5) Wat Wang Tawan Ok, 6) Wat Wang Tawan Tok, and 7) Phra Wihan Sung Hall; each of the stories contained end-of-story activities and glossary; and (2) the quality of the constructed reading enhancement book, as verified by experts, was at the highest level in all six aspects, namely, the contents, the presentation method, the language usage, the illustrations, the book appearance and format, and the benefits of the book; furthermore, the students' satisfaction with the reading enhancement book was at the highest level.

Keywords: Reading enhancement book, Stories of Ligor Town, Prathom Suksa

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิรักษ์ อนุะมาน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข และติดตามผล การศึกษาค้นคว้าอิสระ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนเสร็จสมบูรณ์ ผู้ศึกษาซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ นางสาวกรกัญญา ราชพลสิทธิ์ อาจารย์ประจำสาขาวิชา ภาษาไทย สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต นางวราภรณ์ เพชรเกลี้ยง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวัดทวยเทพ จังหวัดนครศรีธรรมราช และนางสุนีย์ มณีวงศ์ ครูชำนาญ การพิเศษ โรงเรียนบ้านหัวลำพู จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์แก้ไข เสนอแนะ การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอขอบคุณ บุคคลในท้องถิ่นอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับตำนานและประวัติความเป็นมาของศาสนสถาน ตลอดจน ผู้บริหาร และคณะครู โรงเรียนวัด โศกพิกุล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา และนักเรียน โรงเรียนวัด โศกพิกุล ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น จึง ขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) วิชาเอกภาษาไทย ในการให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้กำลังใจตลอดระยะเวลาของ การศึกษา นอกจากนี้ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณมารดา บิดา และพี่น้องทุกคนที่เป็นกำลังใจและให้ ความสนับสนุนช่วยเหลือตลอดมา

หากผลการศึกษาค้นคว้ามีส่วนช่วยให้เกิดประโยชน์แก่วงการศึกษ ผู้ศึกษาขอขอบ เป็นเครื่องบูชาพระคุณของบิดามารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความ รักความเมตตา ช่วยเหลือ และเอื้ออาทรแก่ผู้ศึกษา

จุฑาทิพ พรหมณะ

ธันวาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญ	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	3
ขอบเขตของการศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
การสร้างหนังสือส่งเสริมการ	33
บทที่ 2 หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 โรงเรียนวัดโลกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช	38
บทที่ 3 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	172
สรุปผลการศึกษา	172
อภิปรายผล	179
ข้อเสนอแนะ	183
บรรณานุกรม	185
ภาคผนวก	189
ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	190
ข รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ	196
ค แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ	198
ง ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	202
จ แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน	208
ฉ ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยนักเรียน	212
ประวัติผู้ศึกษา	220

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรม อันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงานและดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็น สื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติตลอดไป ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญไม่ว่าจะเป็นทักษะการอ่าน ทักษะการเขียน ทักษะการฟัง ทักษะการดู ทักษะการพูด เพื่อใช้ ภาษาในการ สื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อนำไปใช้ใน ชีวิตจริง (กระทรวงศึกษาธิการ 2551, น.37)

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญในการแสวงหาความรู้ด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาวะปัจจุบันเป็นยุคข้อมูลข่าวสารที่มีเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การอ่านจึงเป็นทักษะที่ จำเป็นในการนำมาใช้เพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง ของสภาพการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การอ่านจึงมีคุณค่าต่อชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ระดับประถมศึกษาเป็นการเรียนการสอนที่ต้องวางรากฐานของการเรียนระดับที่สูงขึ้น ในการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ การอ่านจึงต้องคำนึงถึงการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน เห็นคุณค่าและ ความสำคัญของการอ่าน (อัจฉรา ชิวพันธ์ 2546, น.47) จะเห็นได้ว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะ พื้นฐานที่สำคัญและจำเป็นในชีวิตประจำวัน เพราะเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน

การศึกษาในโรงเรียนกำหนดให้นักเรียนมีหนังสือแบบเรียนไว้ศึกษา แต่การจัดการ เรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น นักเรียนควรได้อ่านหนังสืออื่นๆ นอกจากหนังสือเรียนด้วย

ได้แก่ หนังสือเสริมประสบการณ์ประเภทต่างๆ เช่น หนังสืออ่านเพิ่มเติม หนังสืออ่านนอกเวลา หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นต้น ยูพา สังกีรี (2524, น.5) กล่าวว่า โรงเรียนควรเลือกสรรหนังสือที่มีประโยชน์ไว้ในห้องสมุด หรือตามมุมหนังสือเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านให้มากที่สุด นอกเหนือจากการอ่านหนังสือเรียนวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดให้เรียน แต่พบว่าในสภาพความเป็นจริง โรงเรียนต่าง ๆ ยังขาดแคลนหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยเฉพาะ โรงเรียนที่อยู่ห่างไกลจากตัวเมือง ซึ่งมีหนังสือส่งเสริมการอ่านน้อย ไม่เพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน ดังนั้นการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน ให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่าน รวมทั้งเอื้ออำนวยการจัดกระบวนการเรียนการสอนของครูให้บรรลุจุดประสงค์ ดังที่ จินตนา ไบกาชุยี (2537, น.159) กล่าวไว้ว่า เด็ก ๆ ต้องมีเวลาในการฝึกอ่านและมีประสบการณ์ในการอ่านรวมทั้งมีหนังสือที่เหมาะสมทั้งในด้านการเรียนรู้คำ ข้อความ ย่อหน้า และเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัย รวมทั้งเรื่องราวที่เร้าใจอยากให้เด็กอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เป็นสื่อการอ่านที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ใช้ในการพัฒนาการอ่านของนักเรียน ซึ่งเป็นสื่อการสอนที่ผู้สอนสามารถจัดทำขึ้นเพื่อเป็นสื่อพัฒนาการอ่าน สร้างเจตคติที่ดีต่อการอ่าน และเรื่องที่สามารถนำมาจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านได้นั้นมีหลากหลาย โดยเฉพาะเรื่องในท้องถิ่นสามารถนำมาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และอนุรักษ์มรดกอันดีงามของท้องถิ่นตน การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านจะให้น่าอ่านจะต้องเขียนในรูปแบบเชิงคดีและสารคดี เพราะเป็นการเขียนที่ทำให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลินสนุกสนาน เขียนได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง (ถวัลย์ มาศจรัส 2540, น.44) สอดคล้องกับ จินตนา ไบกาชุยี (2537, น.159) กล่าวไว้ว่า สภาพท้องถิ่นหรือปัญหาในท้องถิ่นก็ควรนำมาเป็นหัวข้อเรื่องในการเขียนหนังสือเสริมประสบการณ์ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิ่งที่อยู่ในท้องถิ่น เช่น อาชีพที่สำคัญ ประวัติของท้องถิ่น ซึ่งสามารถจะอวดคนต่างถิ่นให้รู้จักของดีในท้องถิ่นตน ดังนั้น การนำเอาเรื่องราวในท้องถิ่นที่เกี่ยวกับตำนาน ประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญและเป็นที่รู้จักของคนจังหวัดนครศรีธรรมราชมาประพันธ์เป็นบทร้อยกรองจะเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่าน ทำให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้ง และความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

นครศรีธรรมราช ในพุทธศตวรรษที่ 18 ได้กลายมาเป็นศูนย์กลางที่สำคัญที่สุดแห่งหนึ่งของพุทธศาสนานิกายเถรวาท ลัทธิลังกาวส์ในภูมิภาคอุษาคเนย์ จารึกหลักที่ 1 ของพ่อขุนรามคำแหงที่อาจจะกำหนดอายุได้ใน พ.ศ. 1835 แม้จะมีข้อถกเถียงกันอยู่ กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า พระสังฆราชผู้รอบรู้ในพระไตรปิฎกกว่าใครในเมืองสุโขทัยนั้นเป็นผู้ที่มาจากเมืองศรีธรรมราช แสดงให้เห็นถึงบทบาทของนครศรีธรรมราชในการเผยแผ่ศาสนาพุทธลังกาวส์ให้กับอาณาจักร

ต่างๆ ในแถบนี้ จึงส่งผลให้จังหวัดนครศรีธรรมราชมีวัดและศาสนสถานเกิดขึ้นมาก โดยเฉพาะในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ซึ่งวัดและศาสนสถานต่างๆ เหล่านี้ นักเรียนอาจเคยผ่าน เคยเห็น และเคยเข้าไปสักการบูชา แต่จะมีนักเรียนสักกี่คนที่รู้เรื่องราวประวัติความเป็นมาของวัดและศาสนสถานเหล่านี้

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยใช้ประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จำนวน 7 แห่ง มาจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อใช้เป็นสื่อในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมนอกเหนือจากหลักสูตรที่กำหนดไว้ และเพื่อส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

2.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ขอบเขตของการศึกษา

3.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นงานเขียนประเภทบรรยายที่ผู้ศึกษาได้แต่งขึ้น เนื้อหาแสดงประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญซึ่งตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เจดีย์ยักษ์ หอพระพุทธสิหิงค์ วัดท้าวโคตร วัดวังตะวันออก วัดวังตะวันตก และพระวิหารสูง โดยแต่ละเรื่องมีคำอธิบายศัพท์ กิจกรรมท้ายเรื่อง และภาพประกอบ

3.2 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ตรวจสอบโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือ

3.3 สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง เอกสารที่เขียนเกี่ยวกับหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัด นครศรีธรรมราช เป็นงานเขียนประเภทบทร้อยกรองที่ผู้ศึกษาได้แต่งขึ้น ประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เจดีย์ยักษ์ หอพระพุทธรูปหิรัญคัมภีร์ วัดท้าวโคตร วัดวังตะวันตก วัดวังตะวันตก และพระวิหารสูง

4.2 ร้อยกรอง หมายถึง บทร้อยกรองที่ใช้ในการแต่งเรื่องนี้ คือ คำประพันธ์ประเภท กลอนสุภาพ

4.3 คุณภาพของหนังสือ หมายถึง คุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน วัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้น ประเมินคุณภาพหนังสือ โดยให้ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความชำนาญด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ประเมินโดยใช้แบบประเมินคุณภาพหนังสือ และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน

5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

5.1 โรงเรียนมีหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีคุณภาพเพื่อใช้เป็นสื่อในการ จัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

5.2 นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่าน

5.3 นักเรียนเกิดความรัก ความห่วงแหน ความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในท้องถิ่น

ของตน

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

6.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ดังนี้

6.1.1 ความหมายของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ถวัลย์ มาศจรัส (2538, น.1) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่มุ่งเน้นให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน ฝึกทักษะการอ่าน โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม ศีลธรรมอันดีงามของสังคม เป็นหนังสือที่มีประโยชน์ในแง่ของความรู้ ความคิด ปรัชญา และบันเทิง ซึ่งอาจเป็นสารคดี เรื่องสั้น นิทาน นิทานพื้นบ้าน นวนิยาย วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น

จินตนา ไบกาชุย (2542, น.7) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่านและมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย นิทาน ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม ให้ความรู้ มีคติ และมีสารประโยชน์

กุศยา แสงเดช (2545, น.5) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ วัสดุประเภทหนึ่งซึ่งไม่ใช่แบบเรียน แต่เป็นหนังสืออ่านที่ผู้เรียนสามารถอ่านได้ทั้งในเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน ผู้เรียนอาจใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านในหลายลักษณะด้วยกัน เช่น อ่านเพื่อหาคำตอบ อ่านเพื่อขยายประสบการณ์ให้ลึกซึ้งเฉพาะเรื่อง อ่านเพื่อความเพลิดเพลิน เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

ศุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ (2550, น.87) กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน คือ หนังสือที่จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เน้นไปในทางส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะในการอ่าน และมีนิสัยรักการอ่านมากยิ่งขึ้น อาจเป็นหนังสือสารคดี นวนิยาย ฯลฯ ที่มีลักษณะไม่ขัดต่อวัฒนธรรม ประเพณี และศีลธรรมอันดีงาม โดยให้ความรู้ มีคติและมีสารประโยชน์

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน หมายถึง หนังสือประเภทหนึ่งที่ไม่ใช่แบบเรียนจัดทำขึ้นเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน โดยมีเนื้อหาสาระที่ไม่ขัดต่อประเพณี วัฒนธรรม ศีลธรรมอันดีงามของสังคม มุ่งให้ความรู้ มีคติและสารประโยชน์

ซึ่งอาจเป็นสารคดี เรื่องสั้น นิทาน นิทานพื้นบ้าน นวนิยาย วรรณกรรมเยาวชน เป็นต้น อาจเขียนในรูปแบบของร้อยแก้วหรือร้อยกรองก็ได้

6.1.2 วัตถุประสงค์ในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534, น.2) กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้

1. ทำให้เด็กได้รับความรู้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น
2. ทำให้เด็กได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เป็นการพักผ่อนทางจิตใจอย่างหนึ่ง
3. ส่งเสริมทักษะทางภาษา และปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การแสวงหาความรู้ ส่งผลให้เด็กเป็นคนรอบรู้
4. ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
5. ปลูกฝังทัศนคติ คุณธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์แก่ผู้เรียน ส่งผลให้ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

กุศยา แสงเดช (2545, น.5-6) กล่าวไว้ว่า วัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน มีดังนี้

1. เพื่อเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน
  2. เพื่อใช้ประกอบการสอนเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
  3. เพื่อเสริมทักษะการอ่านและปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน
  4. เพื่อสนองความต้องการและความสนใจของนักเรียนหลาย ๆ ด้าน
- จากวัตถุประสงค์ของการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านที่กล่าวมา อาจสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมทักษะการอ่าน ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และเป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความรู้กว้างขวาง สนุกสนาน เพลิดเพลิน เสริมสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

6.1.3 ลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี

หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นการเขียนโดยจับเนื้อหาามาเพียงประเด็นใดประเด็นหนึ่งแล้วแตกออกเป็นเรื่องราว เน้นความสนุกสนาน และมุ่งส่งเสริมให้ผู้อ่านเกิดทักษะการอ่าน ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน การเขียนหนังสือประเภทใดก็ตาม ลักษณะและรูปแบบของหนังสือมีส่วนสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะชักจูงใจให้ผู้อ่านเกิดความสนใจ ลักษณะของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดีจึงควรมีลักษณะ ดังนี้

ถวัลย์ มาศจรัส (2540 : 70) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ดี ดังนี้

1. เนื้อหาไม่มากจนเกินไป
2. เหมาะสมกับวัยและความสนใจ
3. เนื้อหาเรื่องไม่ยุ่งยากซับซ้อนดำเนินเรื่องด้วยบทบาทของตัวละคร
4. รูปเล่ม ขนาดของหนังสือ และตัวอักษรของหนังสือต้องมีความเหมาะสม

กับประเภท เนื้อหา และวัยของผู้อ่าน

จินตนา ไบกาชุยี (2542, น.10-19) ได้กล่าวเกี่ยวกับลักษณะของหนังสือสำหรับเด็กโดยทั่วไปสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อหาไม่วิตถุประสงค์และแก่นเรื่องบ่งบอกชัดเจน เพราะจะทำให้เด็กสับสนได้ง่าย

2. เนื้อหาต้องมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น วัย ความสนใจและภูมิหลังของนักเรียน

3. แนวการเขียนเนื้อหาหรือการเสนอเนื้อหา รูปแบบการนำเสนอเนื้อหา หรือแนวการเขียนมีหลายประเภท เช่น นิทาน นิทานพื้นเมือง นิยาย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร จดหมาย บันทึกเรื่อง ความเรียง เป็นต้น รวมทั้งหรือยกรองทุกรูปแบบหรือคำคล้องจอง ทั้งนี้ควรเลือกให้เหมาะสมกับเนื้อหา วัตถุประสงค์ และคำนึงถึงความถูกต้องตามรูปแบบ รวมทั้งระลึกว่าให้เด็กอ่านแล้วเข้าใจไม่ต้องให้ผู้ใหญ่อธิบายอีกครึ่งหนึ่ง

4. ภาพประกอบเป็นส่วนสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กจะต้องมีภาพประกอบเสมอทั้งนี้ ต้องให้ได้สัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ภาพที่ใช้มีทั้งการ์ตูนและภาพถ่าย ถ้าเป็นภาพสี จะน่าสนใจมากกว่า

5. ภาษาและสำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือสำหรับเด็ก หนังสือเด็กต้องใช้คำง่ายหลีกเลี่ยงคำศัพท์ยากๆ ใช้ประโยคสั้นๆ หากใช้คำที่ใช้อยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 แล้ว เชื่อได้ว่าเด็กสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องราวได้ดี

6. ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษร การใช้ตัวอักษรไม่ควรใช้ตัวอักษรประดิษฐ์ควรใช้ตัวอักษรที่อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรสำหรับเด็กระดับประถมศึกษาตอนปลาย ใช้ขนาด 18-20 พ้อยท์

7. รูปเล่มหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่ กว้างหรือยาว หรือเล็กเกินไป ให้มีจำนวนหน้าและขนาดพอเหมาะ และไม่หนักเกินไปสำหรับเด็ก

หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษาดอนปลายจำนวนหน้าควรอยู่ระหว่าง 16-48 หน้า (ขนาดแปดหน้า ยกใหญ่) ขนาดที่นิยมจัดทำ ได้แก่

7.1 ขนาดพ็อกเก็ตบุ๊ก ขนาดสิบหกหน้ายกเล็ก (ขนาดเล็ก) 13x18.5 ซม.

ในแนวตั้งหรือแนวนอน

7.2 ขนาดสิบหกหน้ายก (ขนาดกลาง) 14.6x21 ซม. ในแนวตั้งหรือ

แนวนอน

7.3 ขนาดสิบแปดหน้ายก (ขนาดใหญ่) 18.5x26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกก็คือ การเลือกรูปเล่มควรแข็งแรงและคงทนต่อการหยิบใช้ของเด็ก ปกหนังสือควรเป็นปกแข็งหรือขนาด 210-260 แกรม และต้องออกแบบให้สะดวกสำหรับผู้่าน รวมทั้งมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจนด้วย

6.1.4 ประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่านที่เหมาะสมกับเด็กวัยต่าง ๆ มีหลายประเภท ได้มีผู้กล่าวถึงประเภทของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

กุศยา แสงเดช (2545, น.7-9) ได้กล่าวถึงประเภทหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. หนังสือภาพ (Picture books) หนังสือชนิดนี้มีรูปภาพเป็นส่วนอธิบายเรื่องเหมาะกับเด็กเล็กก่อนเข้าเรียนที่ยังอ่านหนังสือไม่ได้ แต่เด็กที่สามารถอ่านเรื่องจากภาพได้ หนังสือภาพเป็นหนังสือภาพที่มีความชัดเจนถูกต้อง ความหมายของเนื้อหาแจ่มชัด ภาพและเนื้อเรื่องมีความสำคัญเท่ากัน เนื้อเรื่องมักเป็นบันเทิงคดี

2. หนังสือนิทานภาพ หรือหนังสือประกอบเรื่อง (Picture Storybooks) หนังสือชนิดนี้มีตัวละคร มีเนื้อเรื่อง ตัวละครแสดงบทบาทไปตามเนื้อเรื่องโดยใช้ภาพประกอบ หนังสือนิทานภาพเป็นหนังสือที่อ่านได้ทั้งเด็กเล็ก เด็กโต โดยไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นหนังสือนิทานภาพประกอบเรื่องจึงมีมากกว่าหนังสือภาพ

3. บทกลอนกล่อมเด็ก (Nursery Rhymes) เป็นบทกลอนที่แต่งมาจากอารมณ์โดยผูกคำให้สัมผัสคล้องจองกันไปเรื่อย ๆ บทกลอนกล่อมเด็กแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ หมวดแรก บทเห่เด็ก หมวดที่สอง บทปลอบเด็ก และหมวดที่สาม บทเด็กเล่น บทกลอนกล่อมเด็กเป็นการบรรยายถึงความรักและความห่วงใยที่มารดาพึงมีต่อลูกน้อยอย่างมาก โดยใช้ถ้อยคำที่อ่อนหวานไพเราะจับใจ

4. หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป (Non Fiction) เป็นหนังสือที่ให้ความรู้ และข้อเท็จจริงแก่เด็ก คล้ายกับหนังสือผู้ใหญ่ แต่หนังสือสารคดีสำหรับเด็กจะไม่ละเอียดลึกซึ้ง เด็กสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ จุดเด่นของหนังสือคือสนองความสนใจเฉพาะของเด็ก

5. หนังสือนิทาน คือ เรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมาเป็นที่ชื่นชอบแก่ทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย เช่น นิทานพื้นบ้าน นิทานตลก นิทานเกี่ยวกับสัตว์พูดได้ นิทานปรัมปรา เทพนิยาย เป็นต้น

6. หนังสือการ์ตูน การ์ตูนมีอิทธิพลสำหรับเด็ก เพราะสามารถให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ตื่นเต้นติดตามเข้าใจง่าย สามารถโน้มน้าวความสนใจของเด็ก หนังสือการ์ตูนทำให้เด็กอ่านหนังสือแตกฉาน ได้แก่งคิดคิดสนใจ และมีความรู้ในเรื่องต่างๆ

7. หนังสือนวนิยายสำหรับเด็ก (Novel) นวนิยายสำหรับเด็กจะกล่าวถึงตำนานที่เล่าต่อกันมามีตัวละครเป็นเด็ก ปัญหาที่ตัวละครประสบก็เป็นตัวละครเด็ก มีไว้เพื่อความเพลิดเพลินสนุกสนาน ตัวละครมีการพูดโต้ตอบบรรยายกิริยาอาการของตัวละคร มีการกำหนดฉาก มีการสอดแทรกความคิดเห็น หนังสือนิยายสำหรับเด็กมีหลายประเภท เช่น นวนิยายอิงประวัติศาสตร์ นวนิยายผจญภัย นวนิยายจินตนาการ นวนิยายเกี่ยวกับการสืบสวน เป็นต้น

8. หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็ก เป็นหนังสือที่ช่วยในการค้นคว้าตลอดจนช่วยตอบคำถามที่เด็กอยากรู้ หนังสืออ้างอิงมีวิธีการเขียนที่แตกต่างจากหนังสือทั่วไป เรื่องที่น่าสนใจต้องเชื่อถือได้ การเรียบเรียงเนื้อหาสาระต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงความสะดวกของเด็กเป็นสิ่งสำคัญ

9. วารสารและหนังสือพิมพ์ เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็ก เด็กๆ ควรได้มีโอกาสอ่านวารสารและหนังสือพิมพ์เพื่อที่จะได้ทราบความเป็นไปของโลกและเหตุการณ์ทั่วโลก

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน แบ่งออกเป็น 9 ประเภท ดังนี้ หนังสือภาพ หนังสือนิทานภาพหรือหนังสือประกอบเรื่อง บทกลอนกล่อมเด็ก หนังสือสารคดีหรือความรู้ทั่วไป หนังสือนิทาน หนังสือการ์ตูน หนังสือนวนิยายสำหรับเด็ก หนังสืออ้างอิงสำหรับเด็ก และวารสารและหนังสือพิมพ์

6.1.5 ประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่าน

จินตนา ไบกาซูยี (2542, น.8-9) ได้กล่าวถึงประโยชน์ที่เด็กจะได้รับจากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่าน ดังนี้

1. ช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนาน เพลิดเพลิน สอนองความต้องการของเด็ก
2. ช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก

3. ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กๆ ให้เจริญงอกงาม เพราะเด็กยิ่งอ่านมากยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษา

4. ช่วยปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก

5. ช่วยให้เด็กรู้จักเลือกอ่านหนังสือ อ่านหนังสือเป็น อ่านหนังสือเก่ง และเกิดนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งดำรงนิสัยรักการอ่านให้อยู่ตลอดชีวิต ซึ่งอำนวยประโยชน์ต่อเด็กมากในแง่ที่รู้จักใช้การอ่านเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้

6. ช่วยทดแทนความรู้ของเด็กที่ขาดหายไป

7. ช่วยให้เด็กอ่านหนังสือที่มีเนื้อหาสาระเหมาะกับวัยเด็ก

อภิวรรณ วีระสมิทธิ (2544, น.19) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ดังนี้

1. หนังสือเป็นเครื่องช่วยพัฒนาเด็ก เพราะการอ่านหนังสือทำให้เด็กมีความรู้กว้างขวาง เกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ ฉลาดรอบรู้ มีไหวพริบดี

2. หนังสือเป็นอาหารสมองที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเป็นวัยที่เจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสมอง การที่เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัยจะทำให้เด็กพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ดีขึ้น

3. หนังสือเป็นเพื่อนแก้เหงา ช่วยทดแทนสิ่งที่เด็กขาดหาย เช่น รู้สึกว่าเหว มีปมด้อย ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นทางใจ ผ่อนคลายความตึงเครียด และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีประโยชน์ในด้านช่วยให้เด็กได้รับความบันเทิง สนุกสนาน เพลิดเพลิน มีความรู้กว้างขวาง เกิดจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ เกิดนิสัยรักการอ่านพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษา ปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ รู้จักเลือกอ่านหนังสือ และยังเป็นเพื่อนแก้เหงา ช่วยทดแทนสิ่งที่เด็กขาดหายอีกด้วย

6.1.6 รูปแบบของการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

รูปแบบหนังสือ

ถวัลย์ มาศจรัส (2358, น.47) ได้กล่าวว่ารูปแบบของหนังสือมี 4 รูปแบบ ดังนี้

1. หนังสือ Die-cut เป็นหนังสือที่ตัดเป็นรูปต่าง ๆ เช่น วงกลม รูปดาว รูปรถ รูปตะกร้า รูปสัตว์ เป็นต้น

2. หนังสือ Pop-up คือ หนังสือสามมิติเมื่อเปิดหนังสือออกมาจะมีรูปต่าง ๆ ขยายออกมาจากหน้าหนังสือ เช่น ภาพบ้านยื่นออกมามีประตูหน้าต่างเปิดไว้ ภาพสัตว์ที่ลุกขึ้น นั่ง ยืน นอน ในประเทศที่การพิมพ์ก้าวหน้า จะมีเสียงประกอบด้วย

3. หนังสือ Up right คือ หนังสือแนวตั้งปกติ

4. หนังสือ Oblong คือ หนังสือแนวนอนทั่ว ๆ ไป

ขนาดหนังสือ

วัชรภรณ์ วัตรสุข (2537, น.29) ได้กล่าวเกี่ยวกับขนาดมาตรฐานของหนังสือ ดังนี้

1. ขนาด 6 หน้ายก คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว 10x10 นิ้ว หรือ 25x25 ซม.

2. ขนาด 8 หน้ายก คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $7\frac{1}{2} \times 10\frac{1}{4}$ นิ้ว หรือ 18.5x26 ซม.

3. ขนาด 8 หน้ายกพิเศษ (ใหญ่) หรือ ขนาด A4 คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $8\frac{1}{4} \times 11\frac{3}{4}$ นิ้ว หรือ 21x29.7 ซม.

4. ขนาด 12 หน้ายก คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $6\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ นิ้ว หรือ 17x19 ซม.

5. ขนาด 16 หน้ายก คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $5 \times 7\frac{1}{4}$ นิ้ว หรือ 13x18.5 ซม.

6. ขนาด 16 หน้ายกพิเศษ (ใหญ่) หรือ ขนาด A5 คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $5\frac{3}{4} \times 8\frac{1}{4}$ นิ้ว หรือ 14.8x21 ซม.

7. ขนาด 18 หน้ายก คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $4\frac{3}{4} \times 7$ นิ้ว หรือ 11x18 ซม.

8. ขนาด 32 หน้ายก คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $3\frac{6}{8} \times 7$ นิ้ว หรือ 9x13 ซม.

9. ขนาด 32 หน้ายกพิเศษ (ใหญ่) คือ หนังสือที่มีขนาดกว้างxยาว $4\frac{1}{8} \times 5\frac{1}{2}$ นิ้ว หรือ 10.5x14.3 ซม.

กัญญาพร นิตยะประภา (2534 : 73) กล่าวว่า หนังสือสำหรับเด็กของไทย นิยมใช้รูปเล่มขนาดใหญ่ คือ 8 หน้ายก และขนาดกลาง 16 หน้ายก สำหรับขนาดเล็ก 32 หน้ายก นิยมใช้กันน้อย ตามรูปแบบทั่ว ๆ ไป วารสารสำหรับเด็กมักจะใช้ 8 หน้ายก หนังสือนิทานภาพมักเป็นขนาด 10 หน้ายก หนังสือบทร้อยกรอง หนังสือเพลง หนังสือนิทานเล่มเล็ก ๆ จะใช้ขนาด 32

หน้ายก ขนาดหนังสือสำหรับเด็กขึ้นอยู่กับจำนวนคำด้วย คือ หนังสือสำหรับเด็กเล็กจะใช้คำประมาณ 100-500 คำ หนังสือเด็กโต ใช้คำประมาณ 1,000-3,000 คำ หนังสือวัยรุ่นใช้คำไม่เกิน 5,000 คำ

เอมอร อรุณแก้วคำ (2536 อ้างถึงในรังสิมันต์ ฉิมรัศม์ 2550) แนะนำว่า หนังสือสำหรับเด็กเล็ก ความยาวไม่เกิน 14 หน้า หน้าละไม่เกิน 10 คำ เด็กชั้น ป.2-ป.3 ความยาวไม่เกิน 30 หน้า หน้าละไม่เกิน 4 บรรทัด เด็กชั้น ป.4-ป.6 ความยาวไม่เกิน 40 หน้า จำนวนบรรทัดมากตามความเหมาะสม

ขนาดตัวอักษรและการเลือกใช้ตัวอักษร

สนิท สัตโยภาส (2538 อ้างถึงในรังสิมันต์ ฉิมรัศม์ 2550) แนะนำว่าเด็กเล็กใช้ตัวหนังสือขนาด 32 พอยต์ เด็กประถมศึกษาใช้ตัวหนังสือขนาด 24 พอยต์ เด็กโตใช้ตัวหนังสือขนาด 19 1/2 พอยต์ โดยที่ 1 พอยต์ มีค่าเท่ากับ 1/72 นิ้ว

ภาพประกอบ

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527, น.137-139) กล่าวว่า ภาพประกอบในเล่มหนังสือสำหรับเด็ก เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องได้รวดเร็ว ไม่เสียเวลาอ่าน ภาพประกอบเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือสำหรับเด็ก เป็นเครื่องปรุงแต่งให้หนังสือมีรสชาติน่าอ่าน เกิดความเพลิดเพลิน สนุก ปลุกฝังค่านิยมและความประทับใจให้กับเด็ก ภาพประกอบหนังสือเด็กนั้น ควรเขียนให้สมจริง สีสันไม่ควรฉูดฉาด ภาพอาจจะเป็นภาพวาดหรือภาพถ่ายก็ได้

ภิญญาพร นิตยะประภา (2534, น.62) กล่าวว่า ภาพมีความสำคัญต่อหนังสือสำหรับเด็ก ดังนี้

1. ทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้รวดเร็วและช่วยส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อเรื่องยิ่งขึ้น
2. จูงใจให้ผู้อ่านเกิดความรู้ และความคิดอย่างรวดเร็ว เป็นการสร้างจินตนาการให้ผู้อ่านได้

ภาพประกอบแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

1. ภาพเขียน หมายถึง ภาพที่เขียนขึ้นด้วยหมึกสีต่าง ๆ เป็นรูปร่างลักษณะต่าง ๆ ตามที่จะออกแบบ อาจเป็นภาพเหมือน ภาพตามจินตนาการ ภาพสเกตซ์ ภาพล้อ ภาพการ์ตูน แผนภาพ แผนภูมิ แผนสถิติหรือกราฟ แผนที่ แผนที่ ฯลฯ

2. ภาพถ่าย หมายถึง ภาพที่เกิดจากการใช้กล้องดิจิทัลฉบับพก หรือภาพที่เกิดจากการใช้ฟิล์มบันทึก ภาพดังกล่าวอาจเป็นภาพขาวดำหรือภาพสี เพื่อทำให้เรื่องราวหรือข้อความตอนนั้นเป็นที่เข้าใจแจ่มแจ้งยิ่งขึ้น

จินตนา ไบกาซุย (2542, น.65) กล่าวถึงความสำคัญของภาพในหนังสือสำหรับเด็กว่าภาพช่วยสร้างความคิด อธิบายเรื่องราว และช่วยให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการตามเรื่องได้ดี ในบางครั้งผู้อ่านไม่สามารถอ่านให้เข้าใจเรื่องโดยตลอด แต่ถ้าให้ดูภาพก็จะสามารถเข้าใจเรื่องได้ ดังนั้นจึงได้จำแนกลักษณะเกี่ยวกับภาพประกอบไว้ ดังนี้

1. ชนิดของภาพ เมื่อพิจารณาหนังสือสำหรับเด็กในปัจจุบัน โดยยึดหลักภาพประกอบหรือการออกแบบหนังสือแล้ว จะแบ่งหนังสือสำหรับเด็กออกเป็น 3 ประเภท ด้วยกัน

1.1 หนังสือภาพ (Picture books)

1.2 หนังสือภาพประกอบเรื่อง (Picture – Story books)

1.3 หนังสือเรื่อง (Story books)

หนังสือภาพในปัจจุบันนี้ถือเป็นผลผลิตสมัยใหม่ โดยเฉพาะในยุคแรก ๆ นั้น หนังสือภาพมีจุดประสงค์เพื่อให้เด็กวัยก่อนเรียน ซึ่งยังอ่านหนังสือไม่ออก ให้ดูภาพแทนการอ่านเรื่อง ดังนั้นภาพที่ใช้จึงไม่จำเป็นต้องเป็นภาพเหมือนจริงทีเดียว อาจเขียนเป็นลายเส้น หรือเป็นการ์ตูน ซึ่งเป็นเค้าโครงร่างกรองนอก แต่นั่นจุดใดจุดหนึ่งให้เด่นเป็นพิเศษแล้วดูว่าภาพเป็นสิ่งที่

2. การใช้ภาพสีและภาพขาวดำ ในหนังสือเด็กไม่มีความแตกต่างกัน โดยทั่วไปเด็กชอบทั้งภาพสีและขาวดำ ถ้าภาพนั้นมีความเหมาะสมกับเนื้อเรื่อง และเป็นภาพวาดที่ดี อยากรู้ก็ตาม มีความนิยมในท้องตลาดว่า ภาพสำหรับเด็กเล็กควรใช้ภาพสี ดังนั้นถ้าใช้ภาพสีในหนังสือสำหรับเด็กเล็กต้องใช้สีที่สดใสชัดเจน ประเภทพวกแม่สี สีแดง สีเหลือง สีน้ำเงิน สีดังกล่าว ถ้าระบายลงภาพจะเรียกความสนใจและสะดุดใจจากเด็กได้มาก ส่วนภาพสีสำหรับเด็กโตชอบสีสดใสเป็นสีผสมมากกว่าเป็นแม่สี

3. การเลือกใช้ภาพวาดและภาพถ่าย ในหนังสือสำหรับเด็กนั้น ขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องเช่นเดียวกัน ภาพวาดให้รายละเอียดสิ่งเล็กๆ น้อยๆ ที่กล้องถ่ายรูปไม่สามารถเก็บรายละเอียดได้ดีเท่าแต่ภาพถ่ายมีประโยชน์ในการแสดงร่างของจริง และสัดส่วนภายนอกที่ถูกต้อง ดังนั้นถ้าหนังสือเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับข้อเท็จจริง โดยมีต้องคำนึงถึงรายละเอียด ใช้ภาพถ่ายจะดีกว่า ถ้าเลือกใช้ภาพถ่ายต้นฉบับ ภาพควรใช้ฟิล์มเนกาตีฟ หรือฟิล์มสไลด์จะดีกว่าภาพที่ล้างและอัดเป็นรูปมาแล้ว

6.1.7 ความสนใจในการอ่านของเด็ก

เด็กในแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านหนังสือแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ เช่น อายุ เพศ และสติปัญญา ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็กจิตวิทยา หรือความสนใจในการอ่านของเด็กในวัยต่าง ๆ จึงมีความสำคัญและผู้เขียนจะต้องคำนึงถึง เพราะเด็กแต่ละวัยมีความสนใจในการอ่านต่างกัน ดังนี้

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กประถมปลาย สรุปได้ว่า เด็กวัย 8-12 ปี จะเข้าใจคำเปรียบเทียบ สนใจเรื่องเป็นจริงมากขึ้น เด็กชายสนใจเรื่องวิทยาศาสตร์ การผจญภัย การต่อสู้ เรื่องมีจินตนาการกว้างไกล เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การทดลองง่าย ๆ ตามที่เรียนมาจากโรงเรียน เด็กหญิงจะชอบการแต่งกายเสื้อผ้า การบ้านการเรือน ยังคงชอบเรื่องเกี่ยวกับเทวดา นางฟ้า ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะชอบเหมือนกัน เช่น วรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ เกี่ยวกับเทพบุตร ชาดก สุภาษิต คำพังเพย นิทานพื้นบ้าน เรื่องตลก การ์ตูนขำขัน เข้าใจปัญหาสังคม ศาสนา เด็กวัยนี้จะชอบหนังสือที่มีเรื่องและรูปภาพเท่าๆ กัน หรือรูปอาจจะลดน้อยลงได้ ลดรูปสีลงได้ เนื้อหาเรื่องยาวขึ้น สามารถอ่านเรื่องสารคดีง่ายๆ รู้เรื่อง เรื่องตลกง่ายๆ เข้าใจได้ดี เรื่องความรู้ต่าง ๆ วรรณคดีง่าย ๆ นอกจากนี้บางคนที่อ่านหนังสือมักจะหันไปอ่านหนังสือในวัยถัดไปได้เป็นอย่างดี

จินตนา ไบกาชุย (2537, น.36-40) ได้กล่าวถึงความสนใจในการอ่านของเด็กประถมปลาย สรุปได้ว่า เด็กวัย 10-11 ขวบ อ่านหนังสือได้คล่อง เป็นช่วงที่เด็กมีความสนใจในการอ่านอย่างแท้จริง เด็กผู้หญิงและผู้ชายแยกกันอ่านหนังสือตามความสนใจของตน เด็กผู้หญิงชอบเรื่องกระจุ้มกระจิม ตลกขบขัน นิทาน นิยาย ชีวิตในครอบครัว เด็กชายชอบอ่านเรื่องเกี่ยวกับกีฬา ผจญภัย หุ่นยนต์และเครื่องกลไกต่าง ๆ นอกจากนี้ยังชอบเรื่องเกี่ยวกับชีวิตจริงมากขึ้น ชอบเรื่องความรู้วิทยาศาสตร์ ธรรมชาติศึกษา เด็กวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มบูชาวีรบุรุษและวีรสตรี ดังนั้นหนังสือชีวประวัติที่เน้นชีวิตในวัยเด็กและหนังสือภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ซึ่งเขียนในรูปแบบการท่องเที่ยวสถานที่ต่างๆ รวมทั้งวรรณคดีไทยประเภทร้อยกรอง

สรุปได้ว่า ความสนใจในการอ่านของเด็กเด็กประถมปลาย ซึ่งอยู่ในวัย 8-12 ปี เป็นวัยที่เริ่มอ่านหนังสือได้คล่องขึ้น เข้าใจคำเปรียบเทียบ สนใจเรื่องเป็นจริงมากขึ้น ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายจะชอบเหมือนกัน ๆ กัน เช่น วรรณคดี นิทาน นิยายสำหรับเด็กง่าย ๆ เกี่ยวกับเทพบุตร ชาดก สุภาษิต คำพังเพย นิทานพื้นบ้าน เรื่องตลก การ์ตูนขำขัน เข้าใจปัญหาสังคม ศาสนา นอกจากนี้เด็กวัยนี้จะชอบหนังสือที่มีเรื่องและรูปภาพเท่าๆ กัน หรือรูปอาจจะลดน้อยลงได้ ลดรูปสีลงได้ และมีเนื้อหาเรื่องยาวขึ้น

6.1.8 ขั้นตอนการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527, น.12-21) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสร้างหนังสือสำหรับเด็ก สรุปได้ดังนี้

1. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก โดยอาจศึกษาหนังสือที่ชนะการประกวด เข้าฟังการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการสร้างหนังสือ

2. เลือกเนื้อหาอาจนำมาได้หลายทาง เช่น นำเนื้อเรื่องมาจากหลักสูตรประถมศึกษาหรือจากสภาพท้องถิ่น นอกจากนี้ยังสามารถหาได้จากการศึกษาความสนใจและความต้องการของเด็กวัยต่างๆ

3. เขียน โครงเรื่อง (Plot) โครงเรื่องจะครอบคลุมจำนวนหน้า จำนวนหัวข้อ เรื่องความสั้นยาวของแต่ละย่อหน้า เพื่อนำไปสู่การจัดรูปเล่มและการจัดวางหน้าให้เหมาะสมกับภาพประกอบ โครงเรื่อง ควรจัดทำย่อๆ ให้เห็นชัดเจนทั้งเรื่อง โดยเริ่มจากการที่วางจุดหมายหรือแก่นของเรื่องก่อนเมื่อได้แก่นของเรื่องแล้วจึงผูกเป็น โครงเรื่อง

4. การเขียนบทสคริปต์ (Script) เป็นการนำเรื่องราวที่ได้จากโครงเรื่องหรือเนื้อเรื่องย่อมาเขียนบอกขั้นตอนของเนื้อเรื่องและรูปภาพ โดยการบอกว่าแต่ละหน้าของหนังสือจะมีภาพและคำบรรยายอะไรบ้างและมีกี่หน้า

5. การทำคัมมี้ (Dummy) คือ การทำหนังสือจำลองของหนังสือที่จะทำขึ้นมา อาจจะทำเป็นเล่มเล็กๆ ก็ได้ แล้วนำรายละเอียดจากบทสคริปต์ที่เขียนขึ้นมา เขียนและวาดรูปลงไป ในคัมมี้ตั้งแต่ปกไปจนถึงหน้าสุดท้าย คัมมี้เป็นการทดลองทำก่อนที่จะพิมพ์เป็นเล่มเพื่อจะได้ดูว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

6. การทำรูปเล่ม (Format) หมายถึง ลักษณะรูปร่าง ขนาดกระดาษและขนาดตัวหนังสือหรือตัวพิมพ์ ลักษณะและขนาดรูปเล่มควรแบ่งออกเป็นหลายเล่ม โดยจบเป็นตอนๆ แต่ละตอนจบในตัวเอง ขนาดรูปเล่มถือเอาความกะทัดรัด เบ็ดง่ายเป็นเกณฑ์ รูปเล่มที่นิยมในการสร้างหนังสือคือขนาดเล็ก 13 เซนติเมตร $\times$ 18.5 เซนติเมตร (16 นાયก) ขนาดกลาง 14.6 $\times$ 21 เซนติเมตร (16 หน้ายกใหญ่) ในแนวนอนหรือแนวตั้ง

7. การตั้งชื่อ อาจตั้งก่อนหรือหลังการเขียนก็ได้ แต่ควรจะให้ น่าสนใจ เข้าใจ มีความแปลกใหม่ ทำให้เขาได้ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร รู้จักถ้อยคำสำนวนที่เด็กคิดใจและภาพพจน์ ชื่อเรื่องอาจพิจารณาจากตัวเอกของเรื่อง จำนวนตัวละคร ชื่อสัตว์ เนื้อเรื่อง ชื่อสถานที่ หรือลักษณะรูปร่างหนังสือ

การจัดรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่าน สิ่งที่ควรคำนึงถึง คือ ความสวยงาม และความน่าสนใจของรูปเล่ม เพราะจะได้ช่วยดึงดูดความสนใจของเด็กให้เกิดความรู้สึกอยากอ่าน เมื่อได้เห็นหนังสือ

รังสิมันต์ ฉิมรักษ์ (2550, น. 25-29) ได้เสนอการจัดทำรูปเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นขั้นตอนไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. จัดพิมพ์ต้นฉบับ หลังจากเขียนเรื่องเสร็จโดยสมบูรณ์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ลำดับต่อไป คือ การจัดพิมพ์ต้นฉบับ ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกในการจัดทำรูปเล่ม ในการ

จัดพิมพ์ต้นฉบับควรพิมพ์ลงในคอมพิวเตอร์ที่ดีที่สุด เพราะสามารถเลือกรูปแบบตัวหนังสือ ขนาดตัวหนังสือ และลักษณะตัวหนังสือได้ตามความต้องการและความเหมาะสมกับเด็กแต่ละวัย

2. ถ่ายต้นฉบับออกจากคอมพิวเตอร์ เมื่อนำต้นฉบับออกจากคอมพิวเตอร์กระดาษจะมีอยู่สองส่วน คือ ส่วนบนจะเป็นเนื้อที่ว่างส่วนมาก ซึ่งเป็นส่วนที่เว้นไว้เพื่อวาดภาพประกอบ และส่วนล่างเป็นเนื้อเรื่อง ซึ่งเป็นเนื้อที่ส่วนน้อยตามสัดส่วนของเด็กแต่ละวัยจะต้องมีการตรวจทานต้นฉบับที่ถ่ายเอกสารออกจากคอมพิวเตอร์อีกครั้งหนึ่งว่ามีข้อบกพร่องหรือไม่ เช่น คำผิด นึกคำ ฯลฯ หากผิดพลาดให้รีบแก้ไข ถ้าถูกต้องแล้วเตรียมนำไปวาดภาพประกอบต่อไป

3. วาดภาพประกอบ การวาดภาพประกอบมีแนวปฏิบัติอยู่สองทาง คือ วาดภาพประกอบด้วยตนเอง หรือให้ช่างศิลป์วาดภาพประกอบให้

4. ระบายสี

6.1.9 การประเมินหนังสือ

सनัน มีขันหมาก (2537, น.184-185) ได้เสนอแนวทางการประเมินคุณภาพของหนังสือ ดังนี้

1. ลักษณะรูปเล่ม คือ รูปเล่มในภาพรวม คุณภาพวัสดุ ขนาดตัวอักษร และความชัดเจน ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า ศิลปะการจัดหน้า

2. ภาพประกอบ ได้แก่ ความชัด ลักษณะความสมจริง ขนาดจำนวนภาพ ความเหมาะสม คำอธิบายภาพ

3. วิธีการเสนอเรื่อง ความสอดคล้องกับหลักสูตร การเรียงลำดับความยากง่าย เอกภาพและความกลมกลืนของหนังสือ การเน้นสาระสำคัญ ความถูกต้องกับเหตุการณ์ กิจกรรมเสนอแนะภาคผนวก

4. การใช้ภาษา เน้นความถูกต้องตามหลักภาษา ความชัดเจนของข้อความ ความเหมาะสมของการใช้ศัพท์ เครื่องหมายวรรคตอน

วิริยะ ลิริสิงห์ (2524, น.81-82) ได้เสนอเกณฑ์ประเมินคุณภาพหนังสือสำหรับเด็กตามหลักการ ดังนี้

1. มีจุดคิดที่แน่นอน (Theme)

2. เนื้อหาเรื่องราวติดต่อกันจนเด็กติดตามได้อย่างสนุกสนาน

3. จำนวนภาษาสำคัญมาก ควรให้ถูกต้อง มีศิลปะการเขียนและเขียนได้

รสนิยมของเด็ก

4. การจัดรูปเล่มเหมาะสมสวยงามดี

5. ภาพประกอบถือว่าสำคัญที่สุดจะขาดไม่ได้และภาพจะต้องตรงกับเนื้อเรื่องด้วย

6. ตรงตามความสนใจ ความนิยมและพื้นฐานความรู้ของเด็กในแต่ละระดับ เนื่องจากหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นนี้เป็นงานเขียนประเภทร้อยกรองโดยกลุ่มผู้อ่านคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จึงจำเป็นจะต้องมีการประเมินหนังสือประเภทร้อยกรองด้วยซึ่งมีนักวิชาการได้เสนอแนวทางการประเมินไว้ดังนี้

ชุตินา สัจจามันท์ และคณะ (2543, น.14) ได้เสนอเกณฑ์การประเมินหนังสือประเภทร้อยกรองระดับชั้นประถมศึกษาว่า เป็นเกณฑ์ประเมินรูปแบบการประพันธ์จากฉันทลักษณ์ และชนิดของคำประพันธ์ที่ผู้เขียนใช้ในการประพันธ์ การวางโครงเรื่องเหมาะสม การกำหนดเหตุการณ์ควรมีขั้นตอนต่อเนื่องจากสมจริงสอดคล้องกับเนื้อเรื่องและการดำเนินเรื่องรวมทั้งมีการพัฒนาอย่างประณีต ตัวละครมีความสมจริงและการนำเสนอตัวละครเหมาะสมกับโอกาส เนื้อหาสาระที่ผู้เขียนแสดงออกในด้านความรู้ ความคิด การสร้างสรรค์ จรรโลงใจ ทัศนะของผู้เขียน ความน่าสนใจของกลวิธีในการนำเสนอ และสุนทรียภาพ ได้แก่ การเลือกสรรคำ ความหมายของคำ กวีโวหาร รวมทั้งความสามารถในการสร้างบรรยากาศ

6.2 บทร้อยกรอง

6.2.1 ความหมายเกี่ยวกับบทร้อยกรอง

มีนักศึกษาได้ให้ความหมายของบทร้อยกรองไว้ดังนี้

ประยอม ชองทอง (2545, น.2) กล่าวว่า ร้อยกรอง หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ ภาษาที่ใช้ในการแต่งร้อยกรองจะต้องเป็นคำที่คล้องจองกัน มีสัมผัสตามตำแหน่งต่างๆ ในวรรคในบท แล้วแต่ประเภทของคำประพันธ์ ทำให้เกิดความไพเราะและสละสลวย

นพดล สังข์ทอง (2544, น.9) กล่าวว่า ร้อยกรอง หมายถึง ถ้อยคำที่เรียบเรียงตามลักษณะฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ ให้เกิดความไพเราะเหมาะสมด้วยเสียงและความหมายหรืออาจกล่าวได้ว่าบทร้อยกรองนั้นเป็นรูปแบบการเขียนอย่างหนึ่งของไทย ซึ่งแตกต่างไปจากร้อยแก้ว โดยมีลักษณะพิเศษคือมีคำสัมผัส (คำคล้องจอง) การเลือกใช้คำที่มีความหมายเหมาะสมกลมกลืนกันและยังรวมไปถึงความงดงามไพเราะสละสลวยในสำนวนภาษาอีกด้วย

มะเนาะ ยูเด็น และวันเนา ยูเด็น (2548, น.3) กล่าวว่า ร้อยกรอง หมายถึง คำประพันธ์หรือถ้อยคำที่เรียบเรียงขึ้นโดยมีข้อบังคับ จำกัดคำ วรรคตอน และมีสัมผัสตามกฎเกณฑ์ที่กำหนดให้แต่ละประเภท มีเสียงคล้องจองกันฟังรื่นหู

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, น.976-977) ได้ให้ความหมายของคำว่า ร้อยกรอง ไว้ว่า คำประพันธ์, ถ้อยคำที่เรียบเรียงให้เป็นระเบียบตามบัญญัติแห่งฉันทลักษณ์

สรุปได้ว่า ร้อยกรอง หมายถึง ถ้อยคำหรือข้อความที่เรียบเรียงตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ชนิดนั้นๆ มีคำสัมผัส (คำคล้องจอง) ทำให้เกิดความไพเราะและสละสลวย

6.2.2 ประเภทของบทร้อยกรอง

ประเภทของบทร้อยกรอง

เปลื้อง ณ นคร (2530, น.29) กล่าวว่า มี 5 ประเภทคือ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย อันเป็นรูปแบบที่สืบทอดกันมาจากกวีไทยโบราณ

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2539, น.6 – 7) กล่าวถึง ร้อยกรองหรือคำประพันธ์ไทยว่ามี 5 ประเภทคือ

1. กาพย์ แบ่งออกเป็น กาพย์ยานี กาพย์ฉบัง กาพย์สุรางคนางค์ และกาพย์จับไม้
2. กลอน แบ่งออกเป็น กลอนสี่ กลอนหก กลอนแปดหรือกลอนสุภาพ
3. โคลง แบ่งออกเป็น โคลงสอง โคลงสาม โคลงสี่ซึ่งมีทั้งโคลงสี่สุภาพและโคลงคั่น
4. ฉันท์ แบ่งเป็นหลายชนิด เช่น อินทวิเชียรฉันท์ ภูซังค์ประยาดฉันท์ ฯลฯ
5. ร่าย แบ่งเป็น ร่ายโบราณ ร่ายสุภาพ ร่ายคั่น และร่ายยาว

กำชัย ทองหล่อ (2540, น.433) ได้จำแนกร้อยกรองออกเป็น 7 ประเภท ดังนี้

1. โคลง
2. ร่าย
3. ลิลิต
4. กลอน
5. กาพย์
6. ฉันท์
7. กล

สรุปได้ว่า ประเภทของบทร้อยกรอง แบ่งออกเป็น โคลง ร่าย ลิลิต กลอน กาพย์ฉันท์ และกล

เนื่องจากบทร้อยกรองมีหลายประเภท ผู้ศึกษาจึงเลือกใช้บทร้อยกรองที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน คือ กลอนสุภาพ ซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

กลอน

ประเภทของกลอน

กำชัย ทองหล่อ (2540, น.461) กล่าวถึง ประเภทของกลอนมี 3 ประเภท คือ กลอนสุภาพ กลอนลำนำ และกลอนตลาด

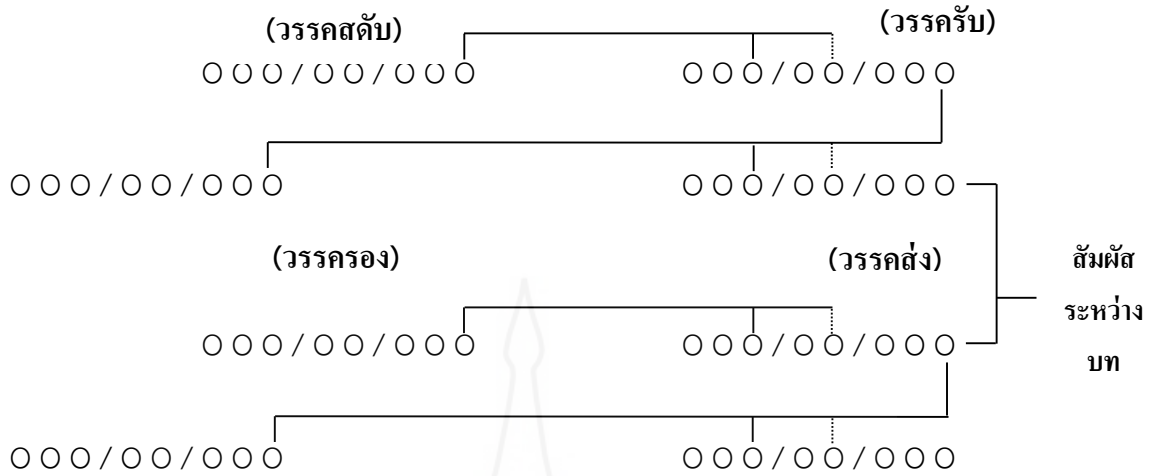
1. กลอนสุภาพ คือ กลอนที่ใช้ถ้อยคำเป็นทำนองเรียบ ๆ แบ่งเป็น 4 ชนิด คือ
2. กลอนลำนำ คือ กลอนที่ใช้ขับร้องหรือสวดให้มีทำนองต่าง ๆ แบ่งเป็น 5 ชนิด คือ กลอนบทละคร กลอนสักวา กลอนเสภา กลอนดอกสร้อย และกลอนขับร้อง

3. กลอนตลาด คือ กลอนผสมหรือกลอนคละ ไม่กำหนดคำตายตัวเหมือนกลอนสุภาพในกลอนบทหนึ่งอาจมีวรรคละ 7 คำบ้าง 8 คำบ้าง 9 คำบ้าง คือ กลอนสุภาพหลายชนิดมาผสมกันนั่นเอง เป็นกลอนที่นิยมใช้ในการร้องแก้ทั่ว ๆ ไป จึงเรียกว่ากลอนตลาดแบ่งเป็น 4 ชนิด คือ กลอนเพลงยาว กลอนนิราศ กลอนนิยาย กลอนเพลงปฏิพากย์ ซึ่งกลอนเพลงปฏิพากย์ ได้แบ่งออกเป็นเพลงน้อย เพลงโคราช หรือเพลงตะวันออก เพลงเรือ เพลงชาวไร่ เพลงชาวนา เพลงแห่นาค เพลงพืชมธุราศ (อริยมธุราศ) เพลงเกี่ยวข้าว เพลงปรบไก่ เพลงพวงมาลัย กลอนแปด หรือเรียกอย่างหนึ่งว่ากลอนสุภาพ เป็นกลอนที่นิยมเขียนกันโดยทั่วไป และถือเป็นพื้นฐานของกลอนต่าง ๆ เช่น กลอนนิราศ กลอนดอกสร้อย ฯลฯ (นพดล สังข์ทอง, 2544, น.22-26)

ลักษณะบังคับของกลอนสุภาพ

1. บท มี 4 วรรค (เรียกตามลำดับว่า วรรคสดับ วรรครับ วรรครอง วรรคส่ง)
  - 1 วรรค มีตั้งแต่ 7-10 คำ (แต่นิยมเขียน 8-9 คำ)
  - คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 สัมผัสกับคำที่ 3 (หรือคำที่ 5) ในวรรคที่ 2
  - คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 สัมผัสกับคำสุดท้ายของวรรคที่ 3
  - คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 สัมผัสกับคำที่ 3 (หรือคำที่ 5) ในวรรคที่ 4
  - ถ้าเขียนบทต่อไป ให้คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 สัมผัสกับคำสุดท้ายในวรรคที่ 2 ของบทต่อไปเรียกว่า “สัมผัสระหว่างบท”

แผนผังกลอนสุภาพ

ตัวอย่าง

กลอนแปดงาามนามขจรกลอนสุภาพ	เราควรรทราบหนึ่งบทกฤคมขำ
รวมสี่วรรควรรคหนึ่งฟังแปลคำ	สัมผัสซ้ำไพเราะเสนาะดี
แต่ละวรรคจัดงามสามสองสาม	แปลคำตามลีลาสง่าศรี
ระหว่างบทสัมผัสจัดเข้าที่	ฟังเปรมปรีดีไพเราะเสนาะเอย
	(ประพันธ์ เรืองณรงค์)

สัมผัสของกลอนสุภาพ

สัมผัสของกลอนสุภาพมี 2 ชนิด

1. สัมผัสใน คือ การสัมผัสคล้องจองของคำที่อยู่ในวรรคเดียวกัน จะมีหรือไม่มีก็ได้ เพราะไม่มีข้อบังคับกำหนดไว้ แต่นิยมแต่งให้มีสัมผัสใน เพราะจะช่วยให้กลอนไพเราะมากยิ่งขึ้น
2. สัมผัสนอก เป็นสัมผัสที่บังคับตามฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ และจะต้องมีตามที่กำหนดไว้

เสียงวรรณยุกต์ทำยวรรคกลอนสุภาพ

- คำสุดท้ายของวรรคที่ 1 (วรรคสดับ) ใช้ได้ทุกเสียง แต่ไม่นิยมเสียงสามัญ
- คำสุดท้ายของวรรคที่ 2 (วรรครับ) ใช้เสียงจัตวา เสียงเอกหรือเสียงโทดีที่สุด ห้ามใช้เสียงสามัญ
- คำสุดท้ายของวรรคที่ 3 (วรรครอง) ควรใช้เสียงสามัญ หรือเอก ตรี ห้ามใช้เสียงโท และจัตวา

- คำสุดท้ายของวรรคที่ 4 (วรรคส่ง) ให้ใช้เสียงสามัญ ไม่ควรใช้เสียงเอก โท ตรี และจัตวา เพราะฉะนั้น เราก็จะต้องรู้จัก “เสียงวรรณยุกต์” ของคำที่จะใช้ในการแต่งบทร้อยกรอง ด้วย

กลอนสุภาพ เป็นกลอนที่ใช้ถ้อยคำเป็นทำนองเรียบ ๆ แบ่งเป็น 4 ชนิด คือ กลอน 6 กลอน 7 กลอน 8 กลอน 9 กลอนสุภาพนับเป็นกลอนหลัก เพราะเป็นหลักของบรรดากลอนทุกชนิด กลอนสุภาพที่นิยมแต่งกันมากที่สุดคือกลอนแปด

6.3 ข้อมูลของอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช

6.3.1 ความเป็นมาของอำเภอเมืองจังหวัดนครศรีธรรมราช

นครศรีธรรมราชเป็นเมืองเก่าแก่ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ จากการศึกษาเอกสารของ วิเชียร ณ นคร (2521, น.1-3), ศรีศักร วัลลิโภดม (2521, น.87-95), สถาบันคดีศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา (2529, น.1691-1696) สรุปความเป็นมาในอดีตได้ว่า เมืองนครศรีธรรมราช เดิมนั้นเชื่อกันว่ามีที่ตั้งอยู่ในบริเวณที่เป็นเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน หากแต่ตั้งอยู่ที่เขาวังห่างจากตัวเมืองนครศรีธรรมราชไปทางทิศตะวันตกประมาณ 20 กิโลเมตร คือ บริเวณที่เป็นอำเภอลานสกา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปัจจุบัน ต่อมาได้ย้ายมาที่หาดทรายริมทะเลแห่งหนึ่ง เรียกว่า หาดทรายแก้ว ซึ่งเป็นที่ตั้งของตัวเมืองนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน เมืองที่ตั้งใหม่นี้เรียกว่า ตามพรลิงค์ หรือตั้งหมาหลัง ผู้สร้างเมืองบนหาดทรายแก้ว คือ พระเจ้าศรีธรรมโศกราช เมืองนี้มีกษัตริย์อย่างแน่ชัดในราว พ.ศ. 1743 เป็นต้นมา เมืองนี้เป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรวิชัยจนกระทั่งถึงปลายพุทธศตวรรษที่ 18 เมื่ออาณาจักรวิชัยเสื่อมอำนาจลง พระเจ้าจันทรภาณุ กษัตริย์ผู้ครองเมืองนครศรีธรรมราชจึงถือโอกาสตั้งตัวเป็นอิสระใน พ.ศ. 1773

เมื่อพระเจ้าจันทรภาณุเสด็จสวรรคตเมืองนครศรีธรรมราชมีกษัตริย์สืบต่อมาอีก 4-5 พระองค์เป็นเมืองสำคัญยิ่งเมืองหนึ่ง สมัยสุโขทัย นครศรีธรรมราชในสมัยสุโขทัยมีชื่อเรียกว่า ศรีธรรมราช ดังปรากฏหลักฐานในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงมหาราชตอนหนึ่งว่า “พ่อขุนรามคำแหงกระทำไอยทานแก่มหาเถรสังฆปรมาจารย์ เรียงจบปิฎกไตรหลวงกว่า ปุครูในเมืองนี้ทุกคนลูกแต่เมืองศรีธรรมราชมา” เมืองนครศรีธรรมราชมีฐานะเป็น เมืองพระยามหานคร หรือ เมืองประเทศราช ของกรุงสุโขทัยอยู่ประมาณ 56 ปี เมื่อพระเจ้าอู่ทองได้ทรงประกาศตั้งกรุงศรีอยุธยาเป็นอิสระจากกรุงสุโขทัย เมืองนครศรีธรรมราชจึงตกเป็นเมืองขึ้นของกรุงศรีอยุธยา

เมื่อกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่าครั้งที่ 2 ใน พ.ศ. 2310 หลวงสิทธินายเวร (พระปลัดหนู) ผู้เป็นปลัดเมืองนครศรีธรรมราชก็ได้ตั้งตัวขึ้นเป็นอิสระ เรียกว่า ชุมชุมเจ้านคร เมื่อสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีได้กู้เอกราชจากพม่าและย้ายเมืองหลวงไปตั้งที่กรุงธนบุรีเรียบร้อยแล้วก็ได้ยกทัพไปปราบชุมชุมเจ้านคร (หนู) ในพ.ศ. 2312 เจ้านคร (หนู) ผู้ไม่ได้จึงพาครอบครัวหนีไปปัตตานี

ส่วนพระยาตานีเกรงพระบรมเดชานุภาพสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงจับเจ้านคร (หนู) และครอบครัวส่งมาถวายแต่โดยดี สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงโปรดเกล้าให้นำตัวเจ้านคร (หนู) ไปเป็นข้าราชการในกรุงธนบุรี พ.ศ. 2319 สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงแต่งตั้งให้เจ้าพระยานคร (หนู) กลับไปปกครองเมืองนครศรีธรรมราชและรับราชการสนองพระเดชพระคุณจนกระทั่งสิ้นสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี ครั้นถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชก็ได้เริ่มลดอำนาจบทบาทของเมืองนครศรีธรรมราชลง โดยลดฐานะเมืองนครศรีธรรมราชจากเมืองประเทศราชลงมาเป็นหัวเมืองชั้นนอก ลดยศตำแหน่งเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชจาก “พระเจ้าขัติยราชนิคม” ลงมาเป็น “พระยานครศรีธรรมราช” และอีก 2 ปีต่อมา พระยานครศรีธรรมราช (หนู) ก็ถูกปลดออกจากตำแหน่งและได้โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้อุปราช (พัฒน์) ขึ้นเป็นเจ้าพระยานครศรีธรรมราชแทนรับราชการมาจนถึงปลายสมัยรัชกาลที่ 2 จึงได้กลับบังคับมทูลลาออกจากตำแหน่งเจ้าเมืองนครศรีธรรมราช รัชกาลที่ 2 จึงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ “พระบริรักษ์ภูเบศร์” ผู้ช่วยราชการเมืองนครศรีธรรมราชขึ้นเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชคนใหม่คนทั่วไปรู้จักกันในนาม “เจ้าพระยานครน้อย”

หลังจากที่เจ้าพระยานคร (น้อย) ได้ถึงแก่กรรม เมืองนครศรีธรรมราชก็มีเจ้าเมืองปกครองต่อมาอีก 2 คน คือ เจ้าพระยานครน้อย (กลาง) พ.ศ. 2382 และเจ้าพระยาสุธรรมมนตรี (พร้อม) พ.ศ. 2410 ในระยะนี้ทางกรุงเทพฯ ได้เริ่มดำเนินนโยบายโอนอำนาจจากหัวเมืองปักษ์ใต้เข้ามาไว้ในราชธานีโดยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ปฏิรูปการปกครองทั้งหมด โดยรวมเมืองต่าง ๆ เข้ามาตั้งเป็นมณฑลเทศาภิบาลขึ้น แล้วส่งข้าหลวงเทศาภิบาลมาปกครอง ซึ่งจะต้องปกครองตามนโยบายของกรุงเทพฯ ได้มีการรวมเมืองนครศรีธรรมราช พัทลุง และสงขลา เข้ามาอยู่ในมณฑลเดียวกัน เรียกว่า มณฑลนครศรีธรรมราช ในปีพ.ศ. 2439 ข้าหลวงเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช คือ พระยาสุหมณีนวินิต ซึ่งได้จัดการปกครองเมืองนครศรีธรรมราชเข้าสู่ระเบียบแบบแผนสมัยใหม่ตามนโยบายของรัฐกลางทุกประการ คือได้จัดการปกครองเมืองตามข้อบังคับลักษณะปกครองหัวเมือง ร.ศ. 117 และจัดการปกครองท้องที่โดยได้แต่งตั้งกรรมการอำเภอ และให้มีการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ขึ้นทั่วไป ทุกตำบล หมู่บ้าน ตำแหน่งเจ้าเมืองที่เรียกกันมาแต่เดิมได้ถูกเปลี่ยนมาเรียกว่า ผู้ว่าราชการเมือง จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2458 ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบการบริหารราชการแผ่นดินด้านการปกครองหัวเมืองอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้ขึ้นเพื่อปกครองหัวเมืองปักษ์ใต้ทั้งหมด ในการนี้ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งสมเด็จพระเจ้าฟ้ายุคลทิฆัมพร กรมหลวงลพบุรีราเมศวร์ ไปเป็นอุปราชปักษ์ใต้และมีการจัดตั้งทหารรักษาอุปราชขึ้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 1 กองทัพ ครั้นถึงพ.ศ. 2469 พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง

ยุบตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้พร้อมยกกรงทหารรักษาวังที่ตั้งอยู่ประจำเมืองนี้เสีย หัวเมืองปักษ์ใต้จึงไม่มีกองทหารตั้งประจำอยู่เป็นเวลาหลายปี แต่ถึงแม้จะยุบตำแหน่งอุปราชปักษ์ใต้ไปก็จริง นครศรีธรรมราชก็ยังคงเป็นมณฑลอยู่ดังเดิม จนกระทั่งได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองใน พ.ศ. 2475 จึงได้ยุบมณฑลในหัวเมืองปักษ์ใต้ เมืองนครศรีธรรมราชจึงได้ยุบลงเป็นจังหวัดหนึ่งของราชอาณาจักรไทยตั้งแต่นั้นมา

จากหลักฐานศิลาจารึก และเอกสารโบราณเรียกนครศรีธรรมราชในอดีตหลายชื่อ เช่น ตามพรลิงค์ ศรีธรรมราช ศรีธรรมมาโสกราช สิริธรรมนคร ละคร ละกอร์ ลิกอร์ และ ปาตลิบูตร ดังนี้

ตามพรลิงค์ ชื่อนี้ปรากฏในศิลาจารึก หลักที่ 24 พ.ศ.1773 อักษรปัลลวะ ภาษาสันสกฤตพบที่หัวเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามพรลิงค์แปลว่าลิงค์ทองแดง หมายถึง ดินแดนที่นับถือศิวลึงค์ ตามความเชื่อศาสนาพราหมณ์ลัทธิไศวนิกาย ซึ่งยกย่องบูชาพระศิวะแสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมอินเดียมีอิทธิพลในดินแดนภาคใต้ของไทยมานานแล้ว ศิลาจารึกนี้ยังปรากฏชื่อธรรมมาโสกราช จันทรภาณุแห่งปัตทมวงส์และศรีธรรมราช พระเจ้าจันทรภาณุเป็นกษัตริย์มีชื่อเสียง ยุคที่นครศรีธรรมราชมีชื่อว่าตามพรลิงค์ เล่ากันว่าทรงยกทัพไปตีเกาะลังกาถึงสองครั้ง ชื่อตามพรลิงค์ยังปรากฏในศิลาจารึกและเอกสารต่าง ๆ เช่น คัมภีร์พุทธศาสนาภาษาบาลี ชื่อมหานิทเทศติสุสมตเตยสูตร ราวพุทธศตวรรษที่ 7-8 บอชื่อเมืองตมพลิงคมุ (Tambalingam) ศิลาจารึกภาษาทมิฬ พ.ศ.1568 ของพระเจ้าราเชนทร โจषะ แห่งชรัม อินเดียใต้ บอชื่อเมืองมัธมาลิงคัม (Madamalingam) รวมทั้งจดหมายเหตุจีนบันทึกโดยเฉาจูกั๋ว และวังดาหยวน พ.ศ.1769 บอชื่อเมืองตันมาลิงหรือตั้งมาหิ่ง

ศรีธรรมราช ปรากฏชื่อนี้ในศิลาจารึกหลักที่ 24 ดังกล่าวข้างต้น และปรากฏในศิลาจารึกสุโขทัยหลักที่ 1 หรือศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง พ.ศ. 1835 ดังข้อความที่ว่า “สังฆราชปราชญ์เรียนจบปิฎกไตรหลวงกว่าปู่ครูในเมืองนี้ทุกคนลูกแต่เมืองศรีธรรมราชมา” (หลวง= หลาด, ลูกแต่= มาจาก) ช่วงที่นครศรีธรรมราชให้ความสำคัญต่อพุทธศาสนา ปรากฏว่าชื่อตามพรลิงค์ ซึ่งก่อนหน้านี้นี้มาพร้อมกับความเชื่อศาสนาพราหมณ์ก็ค่อยเลือนรางลง ชื่อศรีธรรมมา โสกราชและนครศรีธรรมราชเข้ามาแทนที่ตั้งแต่บัดนั้น

ศรีธรรมมาโสกราช หรือกรุงศรีธรรมมาโสภ นครศรีธรรมราชมีความเจริญรุ่งเรือง มีพระมหากษัตริย์ทรงอิสริยศสูง ดังพระเจ้าอโศกมหาราชแห่งอินเดีย จึงได้ชื่อว่าพระเจ้าศรีธรรมมาโสกราช (ศรี+ธรรม+อโศก+ราช) เอกสารเก่าบางเล่มเขียนเป็นศรีธรรมโสภก็มี เมืองศรีธรรมมาโสกราชนี้มีเมืองขึ้นสิบสองเมืองเรียกว่า “เมืองสิบสองนักษัตร” และตราสิบสองนักษัตรนำมาใช้เป็นสัญลักษณ์ของจังหวัดนครศรีธรรมราชปัจจุบัน ศิลาจารึกหลักที่ 35 อักษรขอม ภาษา

บาลีพบที่เมืองโบราณดงแม่นางเมือง อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีข้อความเกี่ยวกับ “พระเจ้ากรุงศรีธรรมมาโศก” ตอนหนึ่งว่า “สิ่งสักการที่มหाराชาผู้มีพระนามว่ากรุงศรีธรรมมาโศก ถวายพระศรีธาตุ ซึ่งมีพระนามว่า “กมรเตงชคตศรีธรรมมาโศก” ชื่อมหाराชาดังกล่าว แม้ว่าไม่ได้ระบุสถานที่ชัดเจน ยังไปสอดคล้องกับศรีธรรมมาโศกราชในเอกสารโบราณของนครศรีธรรมราช เช่น วรรณกรรมลายลักษณ์เรื่องนิพพาน โสตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับตำนานการสร้างเจดีย์พระบรมธาตุ ดังความตอนหนึ่งว่า “สมเด็จพระภูวนาถ ศรีธรรมมาโศกราช กัมเกล้าวันทา เสด็จพระธาตุ พระศรีศาสดา ปกเกล้าเกศา ข้าพเจ้าทั้งหลาย” ตำนานเมืองนครศรีธรรมราชยังกล่าวถึง พระเจ้าธรรมมาโศกราชอพยพผู้คนหนีไข้ห่าลงมาทางใต้มาตั้งชุมชนที่เขาชวาปราบ เวียงสระ (ปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัดสุราษฎร์ธานี) เขาวัง ลานสะกา และหาดทรายแก้วตามลำดับ

สิริธรรมนคร หมายถึง นครศรีธรรมราช เป็นชื่อปรากฏในหนังสือบาลีเรื่อง จามเทวีวงศ์ ซึ่งแต่งโดยพระโพธิรังสี พระเถระชาวเชียงใหม่ประมาณต้นพุทธศตวรรษที่ 21 และปรากฏในจินกาลมาลีปกรณ์แต่งโดยท่านรัตนปัญญาพระเถระชาวเชียงใหม่ พ.ศ.2060

ละคร, ละกอร์, ลิกอร์ ซึ่งออกเสียงเพี้ยนจากคำนคร (ศรีธรรมราช) โดยเฉพาะพ่อค้าชาวยุโรป เช่น พ่อค้าชาวโปรตุเกสซึ่งเข้ามาค้าขายในสมัยอยุธยาตอนต้น ราว พ.ศ. 2061 เรียก นครศรีธรรมราชว่า ลิกอร์ (Ligor)

ปาฏลีบุตร เอกสารโบราณของศรีลังกามีรายงานของข้าราชการชาวสิงหล เรียกนครศรีธรรมราช สมัยสมเด็จพระเจ้าบรมโกศว่า “ปาฏลีบุตร” ตรงกับโคลงยอพระเกียรติสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีของนายสวนมหาดเล็ก เรียกนครศรีธรรมราชว่า ปาตลีบุตร เช่นกัน

“ปางปาตลีบุตรเจ้า	นครา
แจ้งพระยศเดชา	ปิ่นเกล้า
พระนงศักดิ์อหังการ์	เกกเก่ง อยู่แฮ
ยังไม่ประณตเข้า	สู่เจอมบทมาลย์”

6.3.2 ที่ตั้ง

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า อยู่ทางภาคใต้ตอนกลาง ระหว่างเส้นรุ้งที่ 8-9-10 องศาเหนือ แวงที่ 99-15-100-05 องศาตะวันออก มีระยะทางจากกรุงเทพมหานคร โดยเส้นทางรถไฟ 816 กิโลเมตร โดยรถยนต์ 860 กิโลเมตร

6.3.3 อาณาเขต

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชมีอาณาเขตติดต่อกับเขตการปกครองข้างเคียง ดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอพรหมคีรี อำเภอท่าศาลา และ

		อ่าวไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	อ่าวไทย
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอปากพนัง อำเภอเฉลิมพระเกียรติ และอำเภอพระพรหม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอลานสกา

6.3.4 สภาพภูมิศาสตร์ของอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

ลักษณะภูมิประเทศ

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า ลักษณะพื้นที่โดยทั่วไปของอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ทั้งสิ้น 597.33 ตารางกิโลเมตร ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของจังหวัดนครศรีธรรมราช ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มและที่ราบเชิงเขา โดยทิศเหนือและทิศตะวันตกเป็นที่ราบเชิงเขาบริเวณเทือกเขานครศรีธรรมราช ทิศใต้เป็นที่ราบที่มีความกว้างจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไปถึงชายฝั่งทะเลระยะทางประมาณ 95 กิโลเมตร มีแม่น้ำลำคลองที่มีต้นน้ำเกิดจากบริเวณเทือกเขาตอนกลางไหลลงสู่อ่าวไทยหลายสาย เป็นที่ราบซึ่งมีค่าทางเศรษฐกิจของจังหวัด

ลักษณะภูมิอากาศ

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชตั้งอยู่ใกล้เคียงกับเส้นศูนย์สูตรและคาบสมุทรมุข ซึ่งมีเทือกเขานครศรีธรรมราชเป็นแกนกลางมีลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้และมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือเป็นปัจจัยสำคัญ ประกอบกับอยู่ในเขตภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อน แบ่งฤดูได้ 2 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน ในช่วงระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศค่อนข้างร้อนตลอดฤดูกาล

- ฤดูฝน แบ่งออกเป็น 2 ช่วง กล่าวคือ ตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ และตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นช่วงที่ฝนตกหนาแน่น

6.3.5 การแบ่งเขตการปกครอง

การปกครองส่วนภูมิภาค

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 16 ตำบล 114 หมู่บ้าน ได้แก่

1. ในเมือง
2. ท่าวัง

3. คลัง	
4. ท่าไร่	6 หมู่บ้าน
5. ปากนคร	6 หมู่บ้าน
8. นาทราย	6 หมู่บ้าน
7. กำแพงเซา	9 หมู่บ้าน
8. ไชยมนตรี	5 หมู่บ้าน
9. มะม่วงสองต้น	6 หมู่บ้าน
10. นาเคียน	9 หมู่บ้าน
11. ท่าจั่ว	9 หมู่บ้าน
12. โพธิ์เสด็จ	9 หมู่บ้าน
13. บางจาก	11 หมู่บ้าน
14. ปากพูน	12 หมู่บ้าน
15. ท่าซึก	9 หมู่บ้าน
16. ท่าเรือ	18 หมู่บ้าน

การปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า ท้องที่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 17 แห่ง ได้แก่

1. เทศบาลนครนครศรีธรรมราช ครอบคลุมพื้นที่ตำบลในเมือง ตำบลท่าวัง และตำบลคลังทั้งตำบล และครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลนาเคียนและตำบลโพธิ์เสด็จ
2. เทศบาลเมืองปากพูน ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลปากพูน (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลท่าแพ)
3. เทศบาลตำบลท่าแพ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลปากพูน (สุขาภิบาลท่าแพเดิม)
4. เทศบาลตำบลบางจาก ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลบางจาก
5. เทศบาลตำบลปากนคร ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลท่าไร่และบางส่วนของตำบลปากนคร
6. เทศบาลตำบลท่าจั่ว ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าจั่วทั้งตำบล
7. เทศบาลตำบลโพธิ์เสด็จ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลโพธิ์เสด็จ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช)
8. องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเซา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลกำแพงเซาทั้งตำบล

9. องค์การบริหารส่วนตำบลไชยมนตรี ครอบคลุมพื้นที่ตำบลไชยมนตรีทั้งตำบล
10. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าซึก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าซึกทั้งตำบล
11. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าเรือ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าเรือทั้งตำบล
12. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าไร่ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลท่าไร่ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลปากนคร)
13. องค์การบริหารส่วนตำบลนาเคียน ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาเคียน (เฉพาะนอกเขตเทศบาลนครนครศรีธรรมราช)
14. องค์การบริหารส่วนตำบลนาทราย ครอบคลุมพื้นที่ตำบลนาทรายทั้งตำบล
15. องค์การบริหารส่วนตำบลบางจาก ครอบคลุมพื้นที่ตำบลบางจาก (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลบางจาก)
16. องค์การบริหารส่วนตำบลปากนคร ครอบคลุมพื้นที่ตำบลปากนคร (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลปากนคร)
17. องค์การบริหารส่วนตำบลมะม่วงสองต้น ครอบคลุมพื้นที่ตำบลมะม่วงสองต้นทั้งตำบล

6.3.6 ประชากร

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า มีประชากรทั้งสิ้น 271,848 คน (พ.ศ. 2560)

6.3.7 การคมนาคม และขนส่ง

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า สามารถเดินทางสู่อำเภอเมืองนครศรีธรรมราชได้หลายวิธี ดังนี้

1. ทางรถยนต์มี 2 เส้นทาง คือ เริ่มต้นจากกรุงเทพมหานครโดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่านจังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และเมื่อถึงจังหวัดชุมพรจึงเปลี่ยนมาใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 41 ผ่านจังหวัดสุราษฎร์ธานี เข้าเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ระยะทางประมาณ 860 กิโลเมตร หรือสามารถใช้ได้อีกเส้นทางหนึ่ง เพื่อสัมผัสกับบรรยากาศของชายทะเลในขณะขับรถ และยังมีโอกาสได้พบเห็นวิถีชีวิตชายฝั่งของชาวประมงมุสลิม โดยใช้เส้นทางหมายเลข 41 ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีไปตามทางหลวงหมายเลข 401 เข้าอำเภอเมืองนครศรีธรรมราชระยะทางประมาณ 820 กิโลเมตร
2. ทางรถโดยสารประจำทาง มีรถโดยสารธรรมดาและรถโดยสารปรับอากาศของบริษัท ขนส่ง จำกัด

3. ทางรถไฟ สามารถมองเห็นภาพความสวยงาม 2 ข้างทางรถไฟและถือเป็นการเดินทางที่ปลอดภัยอีกด้วย

4. ทางอากาศ จากว่าเป็นการเดินทางที่สะดวกรวดเร็วมากที่สุด

6.3.8 ศาสนา

สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560) กล่าวว่า มีสำนักสงฆ์ 162 แห่ง มัสยิด 119 แห่ง โบสถ์คริสต์ 27 แห่ง พุทธศาสนิกชน ร้อยละ 93.4 มุสลิม ร้อยละ 6.4 คริสต์ศาสนิกชน ร้อยละ 0.2

6.3.9 โบราณสถานสำคัญของอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช

กรมศิลปากร. (2560) กล่าวว่า อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มีศิลปกรรมที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี ที่น่าสนใจ ดังนี้

1. วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร สร้างขึ้นประมาณ พ.ศ. 854 ตั้งอยู่ ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ประเภทพระอารามหลวงชั้นเอก ชนิดวรมหาวิหาร นิิกายเถรวาท มีพระประธานคือ พระศรีศากยมุนีศรีธรรมราช มีพระพุทธรูปสำคัญ ได้แก่ พระเจ้าศรีธรรมโศกราช (ปางมารวิชัย), พระนางเหมชาลา (ปางห้ามญาติ), พระทนต์กุมาร (ปางประทานอภัย)

2. เจดีย์ชัยภักดิ์ ตั้งอยู่ ถนนราชดำเนิน ต.ในเมือง อ.เมืองนครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช เป็นเจดีย์ที่ก่อด้วยอิฐสีดินที่มีความสูงใหญ่จากพระบรมธาตุเจดีย์ในวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เจดีย์องค์นี้เป็นทรงลังกา ลักษณะเด่น คือ เจดีย์ชัยภักดิ์ปลายยอดหัก

3. หอพระพุทธรูปสิหิงค์ ตั้งอยู่ ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พระพุทธรูปสิหิงค์เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นพระพุทธรูปที่มีพระรูปและสัดส่วนที่งดงามมาก เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย ขัดสมาธิเพชรแบบขนมต้ม มีพระพักตร์กลม อมยิ้ม พระอุระอวบอ้วน ประทับนั่งในท่าขัดสมาธิเพชร ชายสังฆาติสั้นระดับพระถัน วัสดุสัมฤทธิ์ หน้าตักกว้าง 14 นิ้ว สูง 16.8 นิ้ว สกลุช่างนครศรีธรรมราช นับเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดนครศรีธรรมราช

4. พระวิหารสูง ตั้งอยู่ ตำบลคลัง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช พระวิหารสูง หรือหอพระสูง เป็นปูชนียสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งของเมืองนครศรีธรรมราช ตั้งอยู่นอกกำแพงเมือง โบราณนครศรีธรรมราชด้านทิศเหนือในบริเวณสนามหน้าเมือง ใกล้สำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ถนนราชดำเนิน เรียกชื่อตามลักษณะของการก่อสร้างของพระวิหารซึ่งสร้างบนเนินดินที่สูงกว่าพื้นปกติถึง 2.10 เมตร ไม่ปรากฏหลักฐานแสดงประวัติอย่างแท้จริง แต่สามารถสันนิษฐานจากลักษณะของสถาปัตยกรรม และจิตรกรรมฝาผนังว่า

สร้างในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ภายในพระวิหารประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้นแกนดินเหนียว สันนิษฐานว่าสร้างในสมัยพุทธศตวรรษที่ 23-24 หรือในสมัยอยุธยาตอนปลาย

5. วัดท้าวโคตร ตั้งอยู่ บ้านนาเดิม หมู่ 2 ถนนราชดำเนิน ต.ในเมือง อ.เมือง นครศรีธรรมราช จ.นครศรีธรรมราช เป็นวัดเก่าแก่แห่งหนึ่งของเมืองนครศรีธรรมราช ภายในวัด ท้าวโคตรมีหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณสถานที่สำคัญ คือ ซากเจดีย์โบราณ สูงประมาณ 11 เมตร ฐานเจดีย์มีลักษณะเป็น รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า เจดีย์สร้างด้วยอิฐและดินเหนียว และหินปะการัง ในบางส่วน เจดีย์วัดท้าวโคตรใช้อิฐเป็น โครงสร้างหลัก และใช้ดินเหนียวเป็นส่วนยึด ข้างในมี พระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ซึ่งเป็นของมีมาแต่เดิม มีผู้เก็บของวางอยู่ทางซ้ายขององค์พระไว้เก็บ หนังสือ ตัวโบสถ์ยังเหมือนเดิม แต่หลังคาทรงบูรณะใหม่

6. วัดวังตะวันตก ตั้งอยู่เยื้องๆ กับวัดวังตะวันตก ซึ่งเดิมทีวัดทั้งสองแห่ง เป็นที่ตั้งนิเวศสถานของคุณหญิงปรายค์ มารดาของพระยานนครศรีธรรมราช (น้อย) ต้นตระกูล ณ นคร เมื่อต้นรัตนโกสินทร์ ซึ่งเป็นสนมของพระเจ้าตากสินที่เจ้านครพัฒนถวายให้ ต่อมาเมื่อเจ้านครพัฒนเสียชีวิตลง พระเจ้าตากจึงทรงรับสั่งให้พาคณปรายค์กลับเมืองนครศรีธรรมราช แต่มา ทราบภายหลังว่าคุณปรายค์ตั้งครภักได้ 2 เดือน จึงรับสั่งสร้างวังใหม่ ต่อมาได้ยกถวายให้สร้างวัด เมื่อปี พ.ศ.2530 ซึ่งจะมีเส้นทางเดินระหว่างกลางในพื้นที่ของวัด ที่เป็นทางสัญจรของประชาชน ทัวไป ปัจจุบันเป็นถนนราชดำเนิน จึงเป็นเหตุให้วัดทั้งสองแยกออกจากกัน

7. วัดวังตะวันตก ตั้งอยู่ริมถนนราชดำเนิน บริเวณที่เชื่อว่าตรงข้ามกับวัง ตะวันออกอันเป็นนิเวศสถานของเจ้าจอมปราย เดิมเป็นอุทยาน ต่อมาเจ้าพระนคร (น้อย) ยกวัง ตะวันออก และอุทยานตรงข้ามให้เป็นวัดเช่นเดียวกัน จึงเป็นวัดวังตะวันตก พ.ศ. 2431 พระครู กษาคชาด (ช่อง) พร้อมด้วยสานุศิษย์ได้สร้างกุฏิขึ้นหมู่หนึ่ง เป็นเรือนเครื่องสับ 3 หลัง มีหลังคาจั่ว แต่ ละหลังคาคลมเชื่อมต่อกัน ตัวเรือนฝาปะกน ตามประตู หน้าต่างและช่องลม ประดับด้วยลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ของเมืองนคร ปี พ.ศ. 2535 สมาคมสถาปนิกสยามคัดเลือกกุฏิวัดวังตะวันตกให้เป็น อาคารอนุรักษ์ดีเด่น ประเภทปูชนียสถานและวัดวาอาราม กุฏิหลังนี้เป็นกุฏิเก่าแก่สร้างขึ้นเมื่อ พุทธศักราช 2431 คือเมื่อหนึ่งร้อยปีเศษที่ผ่านมา โดยพระครูกษาคชาด นามเดิมว่า ช่อง เจ้าอาวาสวัดวัง ตะวันตกในเวลานั้น มุ่งหมายจะให้เป็นที่สำหรับอาศัยเล่าเรียนพระธรรม โดยใช้เวลาก่อสร้างถึง 13 ปี จุดเด่นที่น่าสนใจของกุฏิหลังนี้ คือหน้าต่างแต่ละบาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสร้างสรรคขึ้นด้วยความวิจิตรของผู้ออกแบบ และความบรรจงของช่างผู้ก่อสร้าง

6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ซึ่งมีผู้ ศึกษาและวิจัย ดังนี้

จิราภรณ์ เชาวนา (2542) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เทียวเมืองนคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เทียวเมืองนคร และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2542 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนวัดโคกพิบูลย์อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย แบบฝึกหัดท้ายบท และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นหนังสือคำบรรยายประกอบภาพถ่ายและภาพวาดสีเลียนแบบของจริง ขนาด 8 หน้ายก เนื้อเรื่องเป็นเรื่องของเด็กผู้หญิงที่อาศัยอยู่ที่กรุงเทพมหานครพ่อแม่พามาทำบุญในงานบุญสารทเดือนสิบที่จังหวัดนครศรีธรรมราช และได้เที่ยวชมสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดนครศรีธรรมราช หนังสือเล่มนี้มีประสิทธิภาพ 80.67 / 80.50 เป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80 / 80 ที่กำหนดไว้

สมศรี รอดทอง (2547) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สลวยบ้านเรา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างส่งเสริมหนังสือการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สลวยบ้านเรา และหาประสิทธิภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สลวยบ้านเรา ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/2 ปีการศึกษา 2546 ภาคเรียนที่ 2 โรงเรียนประชานิคม 4 ตำบลหงส์เจริญ อำเภอท่าแพ จังหวัดชุมพร จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย หนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สลวยบ้านเรา แบบฝึกหัดท้ายบทเรียน และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 20 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สลวยบ้านเรา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 83.80/85.50

เมทินี สว่างศรี ไวท์ (2550) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เพื่อนรักสี่ขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เพื่อนรักสี่ขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่สร้างขึ้นมีรูปเล่มขนาด 16 หน้ายก หรือ 14.6×21 เซนติเมตร ความยาว 48 หน้าเนื้อหาของหนังสือแสดงเรื่องราวเกี่ยวกับเด็กหญิงกำพร้าแม่คนหนึ่งกับสุนัขแสนรู้ที่มีความกตัญญูลักษณะของเนื้อหามีการสอดแทรกคุณธรรมมีภาพสีประกอบและมีคำถามท้ายเล่ม ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อเรื่อง จำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนน

เฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.60 ถึง 4.07 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.81 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียนด้านเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.60 ถึง 2.85 และมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.72 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมาก สรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมมาก

เทวีวรรณ การปลูก (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา และตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นแต่งเป็นคำประพันธ์ประเภทกาพย์ยานี 11 และกลอนสุภาพ มีเนื้อหาประกอบด้วย เนื้อเรื่องเกี่ยวกับเมืองนครราชสีมา จำนวน 5 เรื่อง คำอธิบายศัพท์ และกิจกรรมท้ายเรื่อง และผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นสอดคล้องกันว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านมีความเหมาะสมทุกด้าน โดยค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ที่ระดับ 0.66 - 1.00 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.48 - 4.83 และมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.68 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ภาวนา ฤทธิไพโรจน์ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปริกข์ จังหวัดปัตตานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปริกข์ จังหวัดปัตตานี และตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปริกข์ จังหวัดปัตตานี ที่สร้างขึ้น ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุดนิทานคุณธรรม 8 เรื่อง เนื้อหาสอดคล้องกับคุณธรรมและลักษณะอันพึงประสงค์ที่นักเรียนควรปฏิบัติ มีภาพสีประกอบ และมีกิจกรรมท้ายเล่ม และผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 3.80 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อหนังสือ ด้านเนื้อเรื่อง สำนวนภาษา ภาพประกอบ รูปเล่มและการจัดรูปแบบ คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ มีค่าเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 2.67 แสดงว่ามีความเหมาะสมในระดับมาก

สิริกัญจน์ ศิริพานิช (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องนิทานพื้นบ้านกรุงเทพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดราชบพิศ จังหวัด

กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง นิทานพื้นบ้านกรุงเทพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง นิทานพื้นบ้านกรุงเทพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า หนังสือที่ส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้านจากภาพจิตรกรรมเชิงบานหน้าต่างพระอุโบสถวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม มีการสอดแทรกคุณธรรมและมีภาพสีประกอบ ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.65 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด และผลการตรวจสอบความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือที่สร้างขึ้นของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.54 ซึ่งอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด สรุปได้ว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

อำนวยการ เรื่อง ศรี (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เมืองตะลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เมืองตะลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง และตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เมืองตะลุง ผลการศึกษาพบว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เมืองตะลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีพัทลุง ประกอบด้วย เนื้อเรื่องจำนวน 9 เรื่อง คือ เรื่องเมืองตะลุง เรื่องเกาะสี่เกาะห้า เรื่องสินลาสุดี เรื่องไกวเปลกล่อมน้อง เรื่องอุณาขาว เรื่องนั่งรถไฟไปบ้านปู่ เรื่องโพนเก้าหอ เรื่องแข่งโพนที่บ้านปู่เมืองลุง และเรื่องวีรชน และตรวจสอบคุณภาพของหนังสือโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่าคุณภาพของหนังสือ ด้านลักษณะของหนังสือ ด้านการใช้ภาษา ด้านเนื้อหาและด้านคุณค่าของหนังสือ มีความเหมาะสมมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 และมีค่าดัชนีความสอดคล้องโดยรวม 0.96

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอสรุปได้ว่า การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านมีความสำคัญต่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียน ถ้านักเรียนมีทักษะในการอ่านที่ดี จะส่งผลให้ทักษะอื่นๆ พัฒนาขึ้นด้วย เพราะการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร ดังนั้นการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านจึงเป็นการฝึกทักษะการอ่านให้นักเรียน ทั้งยังมีประโยชน์และมีคุณค่ายิ่ง รวมทั้งเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการอ่าน ผู้ศึกษาจึงได้สร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ โดยแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประกอบการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 1 เรื่อง (7 ตอน) เพื่อฝึกทักษะและปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น

7. การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

7.1 กำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ มีลักษณะเน้นเสริมทักษะและนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ ดังนี้

7.1.1 ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

- 1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีอายุระหว่าง 10-12 ปี เป็นวัยก่อนวัยรุ่น
- 2) แนวการเขียนเป็นแบบสารคดี แต่งเนื้อหาด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

3) รูปเล่มหนังสือมีขนาด 8 หน้าก ความยาว 123 หน้า

4) เนื้อหาหนังสือประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

ตอนที่ 2 เจดีย์ยักษ์

ตอนที่ 3 หอพระพุทธลีลิ่งค์

ตอนที่ 4 วัดท้าวโคตร

ตอนที่ 5 วัดวังตะวันออก

ตอนที่ 6 วัดวังตะวันตก

ตอนที่ 7 พระวิหารสูง

7.1.2 โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือ

โครงสร้างของเนื้อหาประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง คำอธิบายศัพท์ กิจกรรมท้ายเรื่อง และภาพประกอบ รายละเอียด ดังนี้

- 1) คำนำ เป็นการเขียนอธิบายจุดประสงค์ การนำเรื่องราวประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละตอน เพื่อให้นักเรียนศึกษาและบอกแนวทางในการอ่าน
- 2) คำชี้แจง เป็นการกล่าวถึงเหตุผลในการสร้างหนังสือและชี้แจงข้อปฏิบัติแนวทางในการอ่าน
- 3) เนื้อหา เป็นเรื่องราวประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแต่งตอนแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน
- 4) คำอธิบายศัพท์ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่องเพื่อให้เด็กเรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่าน ได้ดียิ่งขึ้น
- 5) กิจกรรมท้ายเรื่อง เป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อประเมินผลการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น
- 6) ภาพประกอบ เป็นภาพถ่ายที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่อง ได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการในการอ่าน

7.2 การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างหรือพัฒนาหนังสือ มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการสร้างหนังสือ ขั้นตอนตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพ โดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตรวจสอบคุณภาพ โดยนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

7.2.1 การสร้างหนังสือ

- 1) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 วิสัยทัศน์ โครงสร้าง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้แกนกลาง คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
- 2) ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองลิกอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อนำมาเป็นแนวคิดและกรอบในการสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน
- 3) ศึกษาข้อเท็จจริงด้านเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จากเอกสารต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ เรียบเรียงจัดลำดับเนื้อหาให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่นำเสนอ

4) กำหนดโครงสร้างหนังสือประกอบด้วย 7 ตอน คือ ตอนที่ 1 วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ตอนที่ 2 เจดีย์ชัยภักดิ์ ตอนที่ 3 หอพระพุทธรูปสังขี ตอนที่ 4 วัดท้าวโคตร ตอนที่ 5 วัดวังตะวันออก ตอนที่ 6 วัดวังตะวันตก และตอนที่ 7 พระวิหารสูง โดยใช้คำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ ในการเขียนเนื้อหา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- (1) เพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญในท้องถิ่นของตน
- (2) เพื่อให้ผู้อ่านมีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีทักษะในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน
- (3) เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านและบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์
- (4) เพื่อให้ผู้อ่านนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- (5) เพื่อให้ผู้อ่านมีความรัก ภาควุมิใจในท้องถิ่นของตน

7.2.2 การตรวจสอบและการปรับปรุงคุณภาพหนังสือ

การปรับปรุงคุณภาพและของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีกระบวนการดังต่อไปนี้

1) สร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

จัดทำประเมินทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพหนังสือ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมินเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินคุณภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบคุณภาพของหนังสือและนำแบบประเมินมาปรับปรุงให้มีคุณภาพตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นและเสนอแนะไว้

2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย และด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ ดังนี้

- (1) ด้านเนื้อหา ในบางตอนมีเนื้อหาสั้นเกินไป ควรเพิ่มรายละเอียดให้มีความสมบูรณ์
- (2) ด้านวิธีการนำเสนอ การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน ภาพประกอบมีคำบรรยายได้ภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ในบางตอนควรใช้ภาพประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

(3) ด้านการใช้ภาษา บางตอนควรปรับแก้จำนวนคำเกินในคำประพันธ์ ตรวจสอบการพิมพ์สะกดคำ การเว้นวรรค และฉันทลักษณ์คำประพันธ์

(4) ด้านการจัดรูปเล่ม ขนาดของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้เรียน ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย ควรใส่หน้ารองปกเพื่อให้หนังสือมีส่วนประกอบครบตามรูปแบบของหนังสือ

(5) ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม มีคำบรรยายใต้ภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี ในบางตอนควรเพิ่มภาพประกอบให้มีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน

(6) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ หนังสือเล่มนี้ช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกแต่งคำประพันธ์โดยใช้เนื้อหาของท้องถิ่นหรือเรื่องอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจซึ่งอาจจะนำไปไว้ในกิจกรรมท้ายเรื่อง และควรใส่คำอ่านของคำศัพท์ท้ายบท

3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

นำหนังสือมาปรับปรุงเพื่อจัดทำเป็นหนังสือที่สมบูรณ์ โดยได้ปรับปรุงดังนี้

(1) ด้านเนื้อหา เพิ่มเติมเนื้อหาและรายละเอียดสำคัญให้มีความสมบูรณ์
 (2) ด้านวิธีการนำเสนอ ใช้ภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง
 (3) ด้านการใช้ภาษา ปรับแก้จำนวนคำเกินในคำประพันธ์ ตรวจสอบการพิมพ์สะกดคำ การเว้นวรรค และฉันทลักษณ์คำประพันธ์

(4) ด้านการจัดรูปเล่ม ใส่หน้ารองปกเพื่อให้หนังสือมีส่วนประกอบครบตามรูปแบบของหนังสือ

(5) ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ เพิ่มภาพประกอบให้มีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน

(6) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ เพิ่มกิจกรรมท้ายเรื่อง โดยให้นักเรียนฝึกแต่งคำประพันธ์สั้นๆ จากเรื่องในท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจ และเพิ่มเติมคำอ่านของคำศัพท์ท้ายบท เพื่อให้ นักเรียนอ่านคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

4) การนำหนังสือที่แก้ไขปรับปรุงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ

นำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพ ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

5) การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือโดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือในขั้นนี้ เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโลกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10 คน อ่าน เพื่อประเมินความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินคุณภาพของหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิและนักเรียน คือ เกณฑ์การตัดสินจากคะแนน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีคุณภาพเหมาะสมในระดับน้อยที่สุด

6) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ดังนี้

(1) การหาค่าเฉลี่ยใช้สูตรการคำนวณ (กรมวิชาการ, 2545 ข, น.81)

$$N = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนน
	N	แทน	จำนวนประชากร

บทที่ 2

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผ่านการประเมินคุณภาพหนังสือจากผู้ทรงคุณวุฒิ และปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ได้จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มที่สมบูรณ์ ขนาดรูปเล่ม 8 หน้ายก ความยาว 123 หน้า มีส่วนประกอบรูปเล่ม ดังนี้

1. คำนำ เป็นการเขียนอธิบายจุดประสงค์การนำเรื่องราวของท้องถิ่นมาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละเรื่อง เพื่อให้นักเรียนศึกษา และบอกแนวทางในการอ่าน
2. คำชี้แจง เป็นการกล่าวถึงเหตุผลในการสร้างหนังสือ และชี้แจงข้อปฏิบัติแนวทางในการอ่าน
3. เนื้อหา เป็นเรื่องราวของท้องถิ่น ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน
4. คำอธิบายศัพท์ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่อง เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น
5. กิจกรรมท้ายเรื่อง เป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อประเมินผลการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น
6. ภาพประกอบ เป็นภาพถ่ายจริงที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ช่วยส่งเสริมให้เข้าใจ เนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการในการอ่าน

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เล่าเรื่องเมืองลิกอร์

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์

จุฑาทิพ พรหมณะ

คำนำ

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เป็นงานประเภทร้อยกรองที่ผู้เขียนได้ถ่ายทอดเรื่องราวความรู้เกี่ยวกับตำนาน ความเป็นมาของสถานที่สำคัญที่ตั้งอยู่บริเวณริมถนนราชดำเนินในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ในรูปแบบคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการเรียน ฝึกทักษะการอ่าน ปลูกฝังนิสัยรักการอ่าน และเพื่อให้เห็นคุณค่า เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ประกอบด้วย ๗ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เรื่อง วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

ตอนที่ ๒ เรื่อง เจดีย์ยักษ์

ตอนที่ ๓ เรื่อง หอพระพุทธสิหิงค์

ตอนที่ ๔ เรื่อง วัดท้าวโคตร

ตอนที่ ๕ เรื่อง วัดวังตะวันออก

ตอนที่ ๖ เรื่อง วัดวังตะวันตก

ตอนที่ ๗ เรื่อง พระวิหารสูง

ผู้เขียนหวังว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์แก่นักเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องทั่วไป

จุฑาทิพ พรหมณะ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
คำชี้แจงในการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน	ง
หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์	
ตอนที่ ๑ เรื่อง วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร	๑
คำอธิบายศัพท์	๑๓
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๑๗
ตอนที่ ๒ เรื่อง เจดีย์ยักษ์	๒๑
คำอธิบายศัพท์	๓๑
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๓๓
ตอนที่ ๓ เรื่อง หอพระพุทธรูปหิ้งค์	๓๗
คำอธิบายศัพท์	๔๕
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๕๒
ตอนที่ ๔ เรื่อง วัดท้าวโคตร	๕๗
คำอธิบายศัพท์	๖๗
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๗๑

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ ๕ เรื่อง วัดวังตะวันออก	๗๕
คำอธิบายศัพท์	๗๕
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๗๗
ตอนที่ ๖ เรื่อง วัดวังตะวันออก	๘๑
คำอธิบายศัพท์	๑๐๑
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๑๐๓
ตอนที่ ๗ เรื่อง พระวิหารสูง	๑๐๗
คำอธิบายศัพท์	๑๑๗
กิจกรรมท้ายเรื่อง	๑๑๘
บรรณานุกรม	๑๒๓

คำชี้แจงในการใช้หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ แต่งด้วยคำประพันธ์ ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ เนื้อหาแสดงถึงความรู้เกี่ยวกับตำนาน ความ เป็นมาของสถานที่สำคัญที่ตั้งอยู่บริเวณริมถนนราชดำเนินในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่ออ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้ นักเรียนจะได้ ทั้งความรู้เกี่ยวกับตำนาน ความ เป็นมาของสถานที่สำคัญ และความรู้เรื่องฉันทลักษณ์ของคำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ รวมทั้งความสนุกสนาน เพลิดเพลิน เกิดความภาคภูมิใจ และเห็นคุณค่าในท้องถิ่นของตนไปพร้อม ๆ กับการรับสุนทรียรสจากบทร้อยกรอง นักเรียนควรฝึกอ่านตามลำดับเนื้อหา แล้วทำกิจกรรมท้ายบท เพื่อเป็นการทบทวนความเข้าใจ

“ลิกอร์” นามหนึ่งซึ่งเคยเรียกนครศรี แต่ก่อนนี้มักเป็นที่ชนกล้าวาน
 ชาวยุโรปมาค้าขายได้มณาน เรียกผานว่าลิกอร์พอครรอง
 ยุคสมัยนั้นเรียกกันอยุธยา เป็นมณฑลรามาริบดีที่สอง
 ชาวโปรตุเกสเป็นสาเหตุขานทำนอง ออกเตียงคล้องจาก น เป็น ล ไป

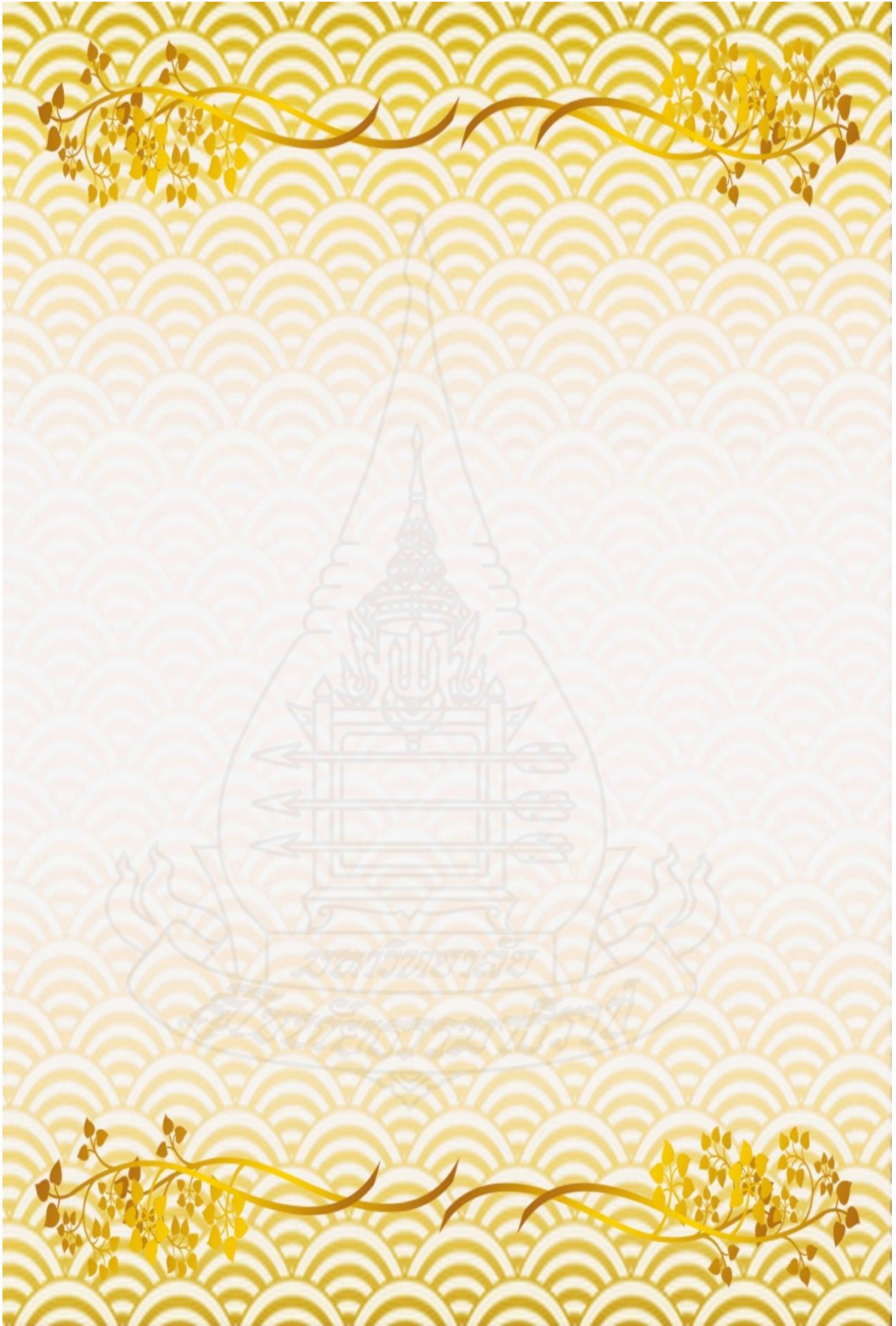

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

ที่มา <https://watphramahathat.watportal.com/>

ตอนที่ ๑

วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

วัดพระมหาธาตุเมืองนคร

อนุสรณ์พุทธเจดีย์ใหญ่

ปวงนียสถานศูนย์รวมใจ

ฝั่งอ่าวไทยเอเชียอาคเนย์

ภาพ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

ที่มา : https://upload.wikimedia.org/KOSIN_SUKHUM

ภาพ ถวายพระเพลิงพระพุทธรูประของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
 จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพพานโศตร ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร
 ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

เก็บพระทันตธาตุรักษาไว้

สิงหาราชเข้าเมืองทนบุรี

จึงได้ให้พระนางเหมชาลา

พร้อมเจ้าชายทนทกุมาร

ทัพเมืองไถลยกมาประชิดที่

ฐูไพรจะเข้ามารุกราน

พระธิดาพระโอรสออกสถาน

ศึกรานเชิญพระชาติล่องเรือไป

ภาพ ท้าวสิงหาราชรับศึกชิงพระทันตธาตุ

พระนางเหมชาลาและพระทนทกุมารนำพระทันตธาตุหลบหนี

จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพนพานโศตร ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร

ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ | ๕

มีทันถึงดังกาพายุพัด
คัลน้ำซัดเรือแตกแยกถันไหว
พัดขึ้นฝั่งหาดทรายแก้ววับแววไว
จึงฝั่งพระธาตุไว้เป็นสัตถุญา
สองพี่น้องพบพรหมเทพเถระ
ขานว่าจะทำนายภายภาคหน้า
ว่าจะมีพระศรีธรรมราชา
ล้นบุญญาธิการจะสร้างบุรี

ภาพ พระนางเหมชาลาและพระทนต์กุมารขึ้นฝั่งที่หาดทรายแก้ว
จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพนพานโสทร ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร
ที่มา : <http://www.gotonakhon>

๖ | หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เจ้าเมืองเมืองลิกอร์

ภาพ พระนางเหมชาลาและพระทนต์กุมารอัญเชิญพระทันตธาตุมาประดิษฐานที่หาดทรายแก้ว
จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพพานโศตร ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร
ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

ภาพ การอพยพของพระเจ้าศรีธรรมโศกราช

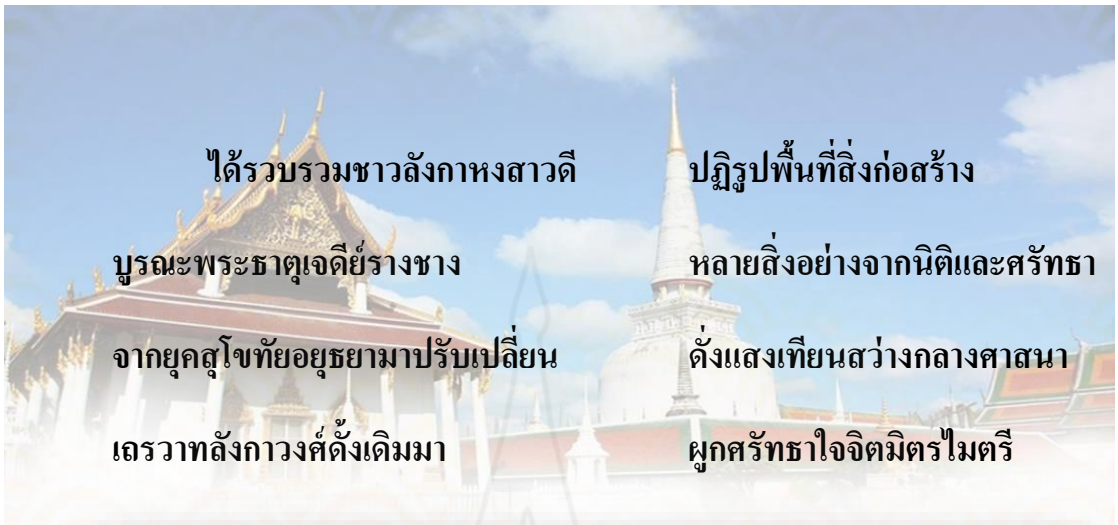
จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพนธ์นิพนธ์ ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร

ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

ภาพ พระศรีธรรมโศกราชรับสั่งให้ชาวบ้านสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ขึ้นใหม่แทนองค์เก่าที่ชำรุด
จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพพานโสทร ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร
ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

ภาพ พระศรีธรรมโศกราชเจริญญสั้มพันธไมตรีกับกษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัย
จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพพานโสตร ตำนานแห่งพระบรมชาติเมืองนคร
ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

ภาพ พระบรมธาตุเจดีย์ ที่ยอดห่อหุ้มด้วยแผ่นทองคำบริสุทธิ์
จิตรกรรมฝาผนังวัดวังตะวันตกจากคัมภีร์พระนิพพานโสตร ตำนานแห่งพระบรมธาตุเมืองนคร

ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

มรดกปูชนียสถาน
สมบัติชาติที่องอาจศาสตร์ศิลป์มี

ที่คู่บ้านคู่เมืองผ่านกาลวิถี
สามัคคีร่วมรักษาสืบตลอดไป

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
ชั้น (ชั้น)	น. ตัว, หมู่, กอง, พวก, หมวด, ส่วนหนึ่ง ๆ ของรูปกับนาม ที่แยกออกเป็น ๕ กอง คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ซึ่งเรียกว่า ชั้น ๕ หรือชั้นทั้ง ๕
จรัส (จะ-หรัด)	ว. แจ่มแจ้ง, รุ่งเรือง, สว่าง
เจดีย์ (เจ-ดี)	น. สิ่งซึ่งก่อเป็นรูปคล้ายลอมฟาง มียอดแหลม บรรจุสิ่งที่ นับถือมี พระธาตุ เป็นต้น, สิ่งหรือบุคคลที่เคารพนับถือ
ชมพูทวีป (ชม-พู-ทะ-วิบ)	น. ดินแดนที่เป็นประเทศอินเดีย ปากีสถาน เนปาล และ บังกลาเทศในปัจจุบัน
เถรวาท (เถ-ระ-วาด)	น. ลัทธิที่ถือตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งพระอรหัน เถระรวม ๕๐๐ รูป ได้รวบรวมไว้ในคราวปฐมสังคายนา, ซึ่งนิกายพระพุทธศาสนาฝ่ายใต้ที่ถือกันในลังกา พม่า และไทย เป็นต้น, หินยาน หินยาน หรือทักษิณนิกาย ก็ว่า
ประชาราษฎร์ (ประ-ชา-ราด)	น. พลเมือง, สามัญทั่ว ๆ ไปที่ไม่ใช่ข้าราชการ พ่อค้า หรือ นักบวช ในความว่า ข้าราชการ พ่อค้า และประชาชน
ป्ली (ป्ली)	น. ยอดของเจดีย์หรือยอดมณฑปเหนือปล้องโฉนหรือบัว กลุ่มขึ้นไป

คำศัพท์	ความหมาย
พารา (พา-รา)	น. เมือง
พิสุทธ์ (พิ-สุต)	ว. บริสุทธ์, สะอาด, สุกใส
ไพรี (ไพ-รี)	น. ข้าศึก
พระเจี๊วแก้ว (พระ-เจี๊ว-แก้ว)	น. พระทันตธาตุส่วนที่เป็นเจี๊วของพระพุทธเจ้า พระเจี๊วแก้วมีทั้งหมด ๔ องค์ - พระเจี๊วแก้วเบื้องบนขวา - พระเจี๊วแก้วเบื้องต่ำขวา - พระเจี๊วแก้วเบื้องบนซ้าย - พระเจี๊วแก้วเบื้องต่ำซ้าย
พระทันตธาตุ (พระ-ทัน-ตะ-ทาด)	น. ฟันของพระพุทธเจ้า
พระศรีธรรมโศก ราช (พระ-สี-ท่า-มะ- โศก-กะ-ราด)	น. เป็นปฐมกษัตริย์ต้นราชวงศ์ปฐมวงศ์ แห่งอาณาจักรตามพรลิงค์ เป็นผู้สร้างเมืองนครศรีธรรมราช จากชุมชนเดิมซึ่งมีชื่อเรียกว่า ตามพรลิงค์ บนหาดทรายแก้ว (บริเวณตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราชในปัจจุบัน) เมื่อปลายพุทธศตวรรษที่ ๑๗ จนกลายเป็นนครรัฐหรือเป็นอาณาจักรใหญ่ในคาบสมุทรไทย ก่อนที่จะเข้าร่วมอยู่ในราชอาณาจักรไทยสมัยกรุงศรีอยุธยาในต้นพุทธศตวรรษที่ ๒๐

คำศัพท์	ความหมาย
พระสารีริกธาตุ (พระ-สารี-ริก-กะ-ทาด)	น. พระอัฐิธาตุของพระพุทธเจ้า, ใช้ว่า พระบรมสารีริกธาตุ
เพริศแพรว (เพริศ-แพรว)	ว. งามระยับ
รัตน (รัต)	น. ใช้ประกอบคำอื่น หมายถึง ยอดเยี่ยม
รัศมี (รัต-สะ-มี)	น. แสงสว่างที่พวยพุ่งออกจากจุดกลาง, แสงสว่าง
รุจี (รุ-จี)	น. แสง, ความรุ่งเรือง
ลังกา (ลัง-กา)	น. ชื่อเกาะแห่งหนึ่งอยู่ทางตอนใต้ของประเทศอินเดีย
สถูป (สะ-ถูป)	น. สิ่งก่อสร้างที่มีรูปโอคว่าซึ่งก่อไว้สำหรับบรรจุของควรวุขามีพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าและพระธาตุของพระอรหันต์ เป็นต้น, บางที่ใช้เข้าคู่กับคำเจดีย์เป็นสถูปเจดีย์ เช่น เดินเวียนเทียนรอบพระสถูปเจดีย์
สิงคี (สิง-คี)	น. ทองคำ
สมเด็จพระเจ้า ทรงธรรม (สม-เด็จ-พระ- เจ้า-ทรง-ทำ)	น. เป็นพระเจ้าแผ่นดินกรุงศรีอยุธยา องค์ที่ ๒๑ ประสูติเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๓๔ ทรงเป็นพระราชโอรสของสมเด็จพระเอกาทศรถ ที่ประสูติแต่พระสนม เมื่อเสวยราชย์แล้วทรงพระนามว่า "สมเด็จพระอินทราชาธิราช" แต่อาจเนื่องมาจากก่อนเสวยราชย์ได้ทรงผนวชเป็นพระภิกษุอยู่และในระหว่าง

คำศัพท์	ความหมาย
	ครองราชย์ พระองค์ได้ทรงทำนุบำรุงบ้านเมือง และการศาสนาทุก ทั้งได้พบรอยพระพุทธรูปที่เมืองสระบุรี อีกด้วย ประชาชนจึงได้ถวายพระนามเป็นการยกย่องว่า "สมเด็จพระเจ้าทรงธรรม" พระองค์เสด็จสวรรคตเมื่อปี พ.ศ. ๒๑๓๑ ครองราชย์ได้ ๑๕ ปี
ศิระกราน (ศิ-ระ-กราน)	ก. ก้มหัวกราบ
อำไพ (อำ-ไพ)	ว. งาม

กิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๑ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. เมืองที่ได้พระทันตธาตุของพระพุทธเจ้ามาเก็บรักษาไว้ชื่อว่าอะไร

.....

.....

๒. พระเจ้าสิงหนครครองเมืองอะไร

.....

.....

๓. พระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหนครมีพระนามว่าอย่างไร

.....

.....

๔. เพราะเหตุใดพระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหาราชจึงต้องอัญเชิญพระ
ทันตธาตุไปยังลังกา

.....
.....

๕. ในขณะที่พระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหาราชเดินทางอัญเชิญพระทันต
ธาตุไปยังลังกาเกิดเหตุพายุพัดจนเรือแตก ทำให้ทั้งสองพระองค์ต้องขึ้นฝั่งที่ใด

.....
.....

๖. ก่อนจะเดินทางต่อไปยังลังกาพระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหาราชได้
กระทำสิ่งใด

.....
.....

๗. ใครเป็นผู้บูรณะสิ่งปลูกสร้างของพระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหาราช

.....
.....

๘. ในสมัยสุโขทัยและกรุงศรีอยุธยาบริเวณสิ่งปลูกสร้างของพระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหนราชกลายเป็นศูนย์กลางของศาสนาอะไร

.....

.....

๙. ในสมัยกรุงศรีอยุธยาภคินิพนธ์พระองค์ใดเป็นผู้บูรณะสิ่งปลูกสร้างของพระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหนราช

.....

.....

๑๐. ในสมัยอยุธยามีการบูรณะสิ่งปลูกสร้างของพระราชโอรสและพระราชธิดาของพระเจ้าสิงหนราชอย่างไร

.....

.....

เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๑ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

ข้อ	คำตอบ
๑	เมืองทนบุรี
๒	เมืองทนบุรี
๓	พระนางเหมชาลา เจ้าชายทนทกุมาร
๔	กษัตริย์จากเมืองอื่นยกทัพมาเพื่อชิงพระทันตธาตุ
๕	หาดทรายแก้ว
๖	สร้างพระบรมธาตุเจดีย์เพื่อบรรจุพระทันตธาตุไว้ส่วนหนึ่ง
๗	พระศรีธรรมโศกราช
๘	ศาสนาพุทธ
๙	สมเด็จพระทรงธรรม
๑๐	หุ้มปลียอดของพระเจดีย์ด้วยทองคำ

เจดีย์ยักษ์

ที่มา <https://www.facebook.com/SBLmagazine/>

ตอนที่ ๒

เจดีย์ยักษ์

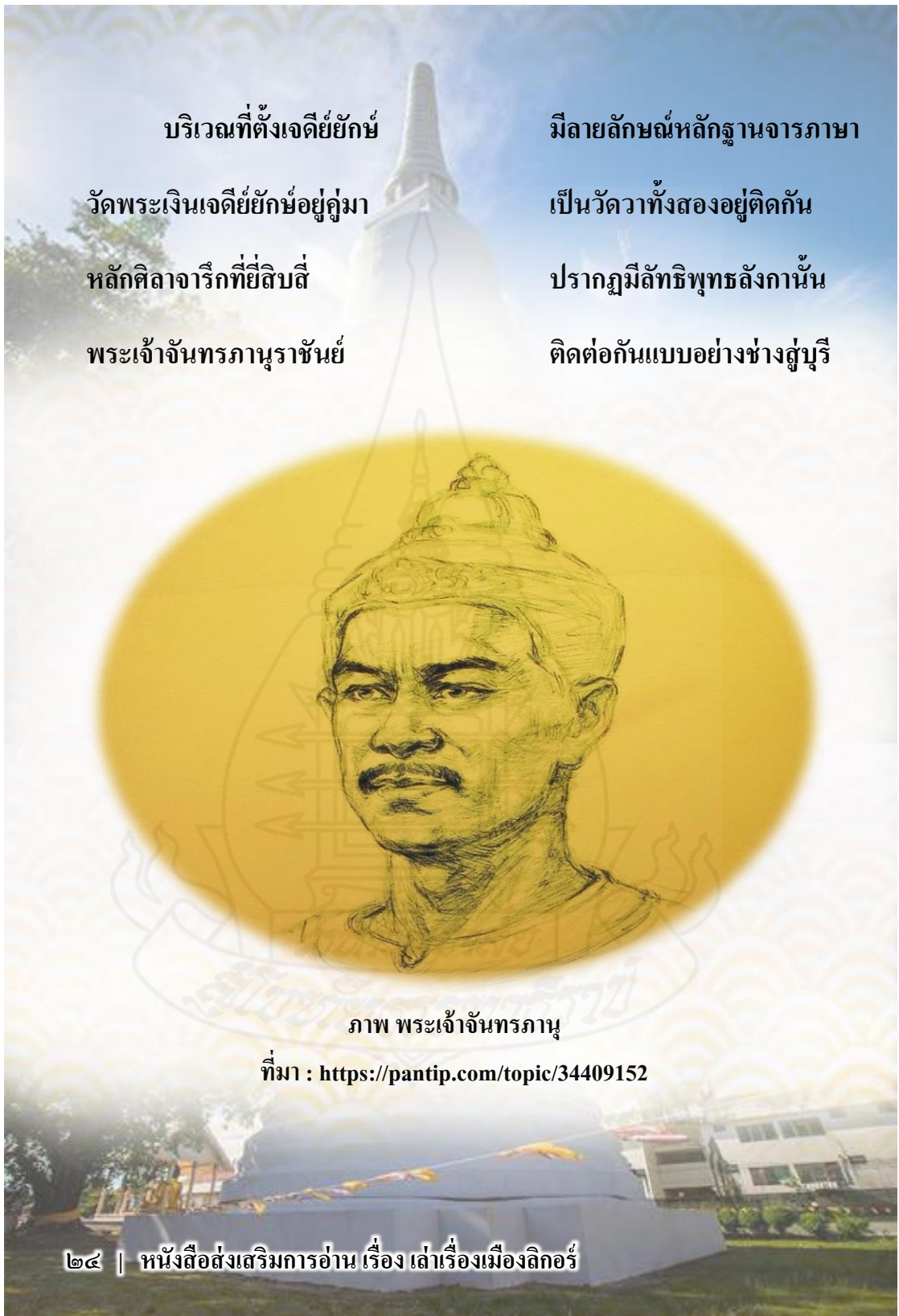
กล่าวถึงโบราณสถานเจดีย์ยักษ์
สูงเกือบเท่าพระบรมธาตุเจดีย์

อันรูปลักษณะแบบลังกาค่าวิถี
สง่าศรีเมืองนครพสุธา

ภาพ องค์พระเจดีย์ยักษ์

ที่มา : <https://www.facebook.com/SBLmagazine/>

บริเวณที่ตั้งเจดีย์ยักษ์
วัดพระเงินเจดีย์ยักษ์อยู่คู่มา
หลักศิลาจารึกที่ยี่สิบสี่
พระเจ้าจันทรภาณุราชันย์

มีลายลักษณ์หลักฐานจารึกภาษา
เป็นวัดวาทั้งสองอยู่ติดกัน
ปรากฏมีลัทธิพุทธลังกานั้น
ติดต่อกันแบบอย่างช่างสุบุรี

ภาพ พระเจ้าจันทรภาณุ

ที่มา : <https://pantip.com/topic/34409152>

อาจสร้างหลังพระบรมธาตุ
พระภิกษุภราวาสลังกาวิ
ครั้นพระเจ้าศรีธรรมโศกราช
และเริ่มสร้างพระเจดีย์คู่พารา

เชื่อว่าศิลปินและศาสตร์ในครั้งนั้น
คือผู้ที่เป็นช่างวางแผนมา
นฤนาถจอมกษัตริย์ทรงจัดหา
แต่ยักขาได้มาแย่งแข่งทำท่าย

ภาพ พระเจ้าศรีธรรมโศกราช

ที่มา : <https://www.suratphotoclub.net>

ถ้าใครสร้างเจดีย์ได้เสร็จก่อน
จะเป็นผู้ชนะปริยาย
หากยักษ์แพ้ก็จะมิขัดขวาง
ถ้าพระเจ้าศรีธรรมโศกราชา

ความงามอนเคียงคู่มิห่างหาย
ยักษ์ทั้งหลายให้เงื่อนไขเกรา
ในการสร้างพระบรมธาตุหนา
สร้างแพ้วมาพระองค์จะถูกกิน

ภาพ เจดีย์ยักษ์ในปัจจุบัน

ด้วยบุญญาบารมีของพระองค์
พระสารีริกธาตุคุ้มแผ่นดิน
พวงยักษ์แก่นักสร้างเสร็จหลัง
จึงใช้เท้าก้าวถีบพระเจดีย์

อานิสงส์ปาฏิหาริย์ปกฐานถีน
สร้างเสร็จสิ้นวิจิตรพระเจดีย์
อวดพลังว่าตนเป็นยักษ์
กระเด็นไปตกที่ทุ่งนอกเมือง

ภาพ ทุ่งนอกเมือง (ปัจจุบันเป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลนครคริสเตียน
ที่มา : www.google.co.th/maps/

แล้วพวกยักษ์ก็พากันกลับไป เจดีย์ใหญ่ไร้ซึ่งทองยอดเหลือง
ปลายยอดด้วนเห็นได้อยู่เนืองเนือง จึงเป็นเรื่องเจดีย์ยักษ์ศิวิไลซ์
เมื่อเหตุผลจากตำนานคล้ายกับว่า พวกลังกาเข้ามาสร้างเจดีย์ไว้
พวกทมิฬลังกาแต่แดนไกล ร่างสูงใหญ่เปรียบดั่งยักษ์มากกำลัง

ภาพ ภาพเจดีย์ยักษ์ปลายยอดด้วน

ที่มา : [www. http://iczzz.com/ icznakhonsithammarat/](http://iczzz.com/icznakhonsithammarat/)

คงด้วยทั้งเจดีย์ยักษ์และพระธาตุ
เป็นตำนานเล่าต่อให้ได้ฟัง
หากจะกล่าวถึงหลักการและเหตุผล
หรือใหญ่กว่าพระธาตุเจดีย์ไม่เหมาะนัก

ศิลป์วิลาสเคียงคล้ายรูปแผนผัง
ศรัทธาฝังในเจดีย์อยู่ประจักษ์
อาจถูกฝนพายุพัดจนยอดหัก
ลดยอดคล้ายทำหักมิเสร็จทัน

ภาพที่ ๑

ภาพที่ ๒

ภาพที่ ๑ ภาพเจดีย์ยักษ์ ถ่ายประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๗ – ๒๔๔๐ (ภาพจากคุณอรุณ สิริรักษ์)

ภาพที่ ๒ ภาพเจดีย์ยักษ์ ถ่ายเมื่อ ร.ศ. ๑๑๗ (ภาพจากศิลปากรที่ ๑๔)

ที่มา : <http://www.gotonakhon.com/>

เจดีย์ยักษ์ผ่านยุคกาลสมัย

บูรณะอภินิหารปรับปรุงกัน

ไม่ว่านิทานตำนานหรือความเชื่อ

เจดีย์ยักษ์ตั้งสง่าฟ้าดินจ่า

ทรุดโทรมไปตามเวลาที่แปรผัน

กรมศิลปที่แปลนั้นเป็นผู้นำ

สิ่งคงเหลือโบราณสถานลึกลับ

สมดังคำเมืองพระชาวนคร

ภาพ เจดีย์ยักษ์

ที่มา <https://www.facebook.com/SBLmagazine/>

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
ด้วน (ด้วน)	ว. เรียกสิ่งที่มีรูปร่าง ๆ ที่ตอนปลายขาดหายไป เช่น แขนด้วน ขาด้าน เจดีย์ยอดด้วน
นฤนาท (นะ-รี-นาท)	น. ความกึกก้อง
เนื่องเนื่อง (เนื่อง-เนื่อง)	ว. บ่อย ๆ, เสมอ ๆ
บารมี (บา-ระ-มี)	น. คุณความดีที่ได้บำเพ็ญมา, คุณสมบัติที่ทำให้ยิ่งใหญ่
บุญญา (บุญ-ยา)	น. บุญที่ได้กระทำไว้มากยิ่ง ใ้ว่า บุญญาธิการ
ปริยาย (ปะ-รี-ยาย)	ว. เจตนากระทำที่มีได้แสดงออกอย่างชัดเจนแต่อนุมานได้จากพฤติกรรมที่แสดงออก
ปาฏิหาริย์ (ปา-ติ-หาน)	น. สิ่งที่น่าอัศจรรย์, ความอัศจรรย์, มี ๓ อย่าง คือ ๑. อิทธิปาฏิหาริย์ = ฤทธิ์เป็นอัศจรรย์ หมายถึง การแสดงฤทธิ์ที่พ้นวิสัยของสามัญมนุษย์ได้อย่างน่าอัศจรรย์ ๒. อาเทศนาปาฏิหาริย์ = การดลใจเป็นอัศจรรย์ หมายถึง การดลใจทายใจคนได้อย่างน่าอัศจรรย์ ๓. อนุศาสน์ปาฏิหาริย์ = การสอนเป็นอัศจรรย์ หมายถึง คำสั่งสอนอันอาจจูงใจคนให้นิยมเชื่อถือไปตามได้อย่างน่าอัศจรรย์

คำศัพท์	ความหมาย
ยักษ์ (ยัก-สึ)	น. ยักษ์
วิจิตร (วิ-จิต)	ว. งามประณีต
ศรี (สึ)	น. มิ่ง, สิริมงคล, ความรุ่งเรือง, ความสว่างไสว, ความงาม, ความเจริญ
สวัสดิ์ (สะ-หวัด)	น. ความดี, ความงาม, ความเจริญรุ่งเรือง
อานิสงส์ (อา-นิ-สง)	น. ผลแห่งกุศลกรรม, ผลบุญ

กิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๒ เจดีย์ยักษ์

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. พระเจ้าศรีธรรมโศกราชเป็นผู้ปกครองเมืองใด

.....

.....

๒. ใครเป็นผู้สร้างพระบรมธาตุเจดีย์

.....

.....

๓. ใครเป็นผู้มาท้าแข่งสร้างเจดีย์

.....

.....

๔. เกณฑ์ในการตัดสินผลแพ้ชนะของการแข่งขันสร้างเจดีย์คืออะไร

.....

.....

๕. อะไรคือเงื่อนไขของการแข่งขันสร้างเจดีย์ในครั้งนี้

.....

.....

๖. ข้อใดคือผลของการแข่งขันสร้างเจดีย์

.....

.....

๗. ฝ่ายที่ได้รับชัยชนะคิดว่ามาจากสาเหตุใด

.....

.....

๘. ฝ่ายที่แพ้ทำอย่างไรกับเจดีย์ที่ตนเป็นผู้สร้าง

.....

.....

๘. จากข้อ ๘ ขอดเจดีย์ดังกล่าวเชื่อว่าไปตกที่ใด

.....

.....

.....

๑๐. ปัจจุบันเจดีย์แห่งนี้มีสภาพเป็นอย่างไร

.....

.....

เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๒ เจดีย์ยักษ์

ข้อ	คำตอบ
๑	เมืองนครศรีธรรมราช
๒	พระเจ้าศรีธรรมโศกราช
๓	ยักษ์
๔	ใครสร้างเสร็จก่อนและสวยงามกว่าก็จะเป็นฝ่ายชนะ
๕	ถ้าฝ่ายผู้ทำแพจะไม่ขัดขวางการสร้างพระบรมธาตุเจดีย์ แต่ถ้าฝ่ายผู้ถูกทำแพพลเมืองจะถูกจับกินทั้งหมดรวมทั้งเจ้าผู้ครองนครด้วย
๖	ฝ่ายผู้ถูกทำชนะ (พระเจ้าศรีธรรมโศกราช)
๗	บุญบารมีของพระเจ้าศรีธรรมโศกราชประกอบกับอธินาหารแห่งพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า
๘	ใช้ทำถีบยอดเจดีย์ที่ตนสร้าง
๙	กลางทุ่งนอกเมือง
๑๐	ได้รับการบูรณะแต่ส่วนยอดยังปล่อยให้ด้วน

ภาพ หอพระพุทธรูปลีหังค์

ตอนที่ ๓
หอพระพุทธรูปสี่หิ้งค์

พระพุทธรูปสี่หิ้งค์เมืองนครศรี
ได้เคารพศรัทธาหลักความจริง
คนถื่นนี้เรียกว่าพระสี่หียง
งดงามยิ่งพระพุทธรูปคู่บ้านเมือง

ภาพ พระพุทธรูปสี่หิ้งค์ หรือที่ชาวนครเรียกว่า พระสี่หียง
ที่มา : [https:// www.nakhononline.com](https://www.nakhononline.com)

ประดิษฐานแต่ครั้งโบราณ คู่สถานหอพระพุทธสะท้อนเรือง
บริเวณศาลากลางนครเมือง เดิมรุ่งเรืองที่ตั้งวังพระยา

ภาพ หอพระพุทธลีหิงค์

พุทธกาลผ่านมาเจ็ดร้อยปี
ถึงการสร้างพระพุทธรูปขึ้นมา
พร้อมด้วยนาคเข้าร่วมอีกหนึ่งตน
มิมีใครเห็นรูปจริงพระพุทธองค์

สถานที่สังการ่วมปรึกษา
ตามราชาอรหันต์ยี่สิบองค์
เพื่อเหตุผลในความที่ประสงค์
แต่นาคนั้นอุทธรณ์เคยเห็นมา

ภาพ พระพุทธสิหิงค์

ที่มา : <https://www.museumthailand.com/>

นาคจึงได้เนรมิตแปลงให้ดู พลันได้รูปร่างลักษณะปรารถนา

พระราชาสั่งช่างปั้นออกมา และต่อมาหล่อหลอมเป็นพุทธรองค์

ช่างคนหนึ่งทำไม่ถูกพระทัยราช นฤนาทวัดทางกระเบนฟาดบรรจง

ถูกนิ้วมีอนายช่างด้วยจำนง ถึงประสงค์หล่อองค์พระเสร็จสิ้นไป

ภาพ พญานาคแปลงร่างเป็นพระพุทธรเจ้าเพื่อเป็นแบบหล่อองค์พระพุทธรูป

ที่มา : <http://www.thepjuti.com/>

แต่ตำหนักเกิดขึ้นที่นิ้วพระหัตถ์ เหล่ากษัตริย์จะซ่อมแซมหล่อขึ้นใหม่
เพื่อรูปลักษณะสมดังที่ตั้งใจ ทางวิสัยทัศน์ศรัทธาบารมี
เมื่อราชาจะซ่อมพระหัตถ์นั้น อรหันต์ทุกที่ว่างกาลหน้า
แดนชมพูทวีปปฐพี พระพุทธรูปนี้จะลอยทวนน้ำไป

ภาพ พระพุทธลีลึงค์

ที่มา : <http://supreme-lanna.lnwshop.com/>

พระราชองค์หนึ่งในประเทศนั้น ร่วมช่วยกันกับช่างขัดเคลาใหม่
รูปลักษณะดูราชสีห์ในพงไพร กล่าวนามให้ "พระพุทธรูทสิหิงค์" มา
กาลล่วงเลยต่อมาแปดร้อยปี ถิ่นบุรีสุโขทัยนั้นแก้วกล้า
พระร่วงเจ้าเป็นองค์พระราชา ปกประชาเหนือใต้ครอง

แผ่นดิน

ภาพ พระร่วงกษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัยตรงกับรัชสมัยของพ่อขุนศรีอินทราทิตย์
ที่มา : <https://historysukhothai.wordpress.com/>

๔๔ | หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์

ไผ่รงค์พระร่วงองค์ประเสริฐ

हितเทิดบารมีทั้งศาสตร์ศิลป์

น้ำมีปลานามีข้าวสารไหลริน

อุดมสินทรัพย์ยากกรอิกนานา

พระร่วงเจ้าปกแผ่นดินถิ่นใต้เหนือ

ศรัทธาเชื่อในพุทธศาสนา

แคว่ข้าวคราวพระพุทธรูปขานมา

เสด็จมาถึงเมืองใต้ธานี

บุรินทร์

ภาพ พ่อขุนศรีอินทราทิตย์

ที่มา : <https://historysukhothai.wordpress.com/>

หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ | ๔๕

จนมาถึงทางแคว้นแดนใต้นี้ นครศรีธรรมราชสถานถิ่น
 ข้าวพระพุทธรูปแคว้อาจิณ คราวถวิลด้วยลึกลงแห่งจิตใจ
 ว่ามีพระพุทธรูปวิจิตรศิลป์ อยู่แผ่นดินทิศทางที่กว้างใหญ่
 คือนุรินทร์เกาะสิงหลห่างออกไป ด้วยฤทัยจ้านงวิสุทธ์หมาย

ภาพ เกาะสิงหลคือประเทศศรีลังกาในปัจจุบัน

ที่มา : <http://www.2by4travel.com/>

พระร่วงส่งสาสน์ไปขอราชสิงหล ยินดีล้นด้วยพร้อมจะถวาย
เรือขบวนอันเชิญลงอย่างแพรวพราว ระหว่างทางเหตุร้ายเรืออัปปาง
เหล่าลูกเรือจมน้ำหายวายชีวิปราณ ปาฏิหาริย์พระพุทธรูปหิ้งค์สร้าง
ลอยถึงนครศรีธรรมราชบาง สถิตวางสมัยพระยานคร

ภาพ พระพุทธรูปหิ้งค์ พระคู่บ้านคู่เมืองนครศรีธรรมราช

ที่มา : <http://www.g-pra.com/>

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
กาล (กาน)	น. เวลา
เกล้า (เกล้า)	ว. ก่อ, งาม, เก่ง, ว่องไว
ดุจ (ดุจ)	ว. เหมือน, คล้าย
มิ่งขวัญ (มิ่ง-ขวัญ)	น. สิ่งหรือผู้เป็นที่รักหรือเคารพนับถือ
นาค (นาค)	น. งูใหญ่มีหงอน เป็นสัตว์ในนิยาย
เนรมิต (เน-ระ-มิต)	ก. นิรมิต, สร้างหรือบันดาลด้วย อำนาจ ฤทธิ์ หรือ อภินิหารให้บังเกิดเป็นขึ้นมีขึ้นโดยฉับพลัน
บุรินทร์ (บุ-ริน)	น. เมืองใหญ่
ปฐพี (ปะ-ละ-พี)	น. แผ่นดิน
ประดิษฐ์ (ประ-คิด)	ก. ตั้งขึ้น, จัดทำขึ้น, คิดทำขึ้น, สร้างขึ้น, แต่งขึ้น
ประภัสสร (ประ-พัศ-สอน)	น. ผ่องใส, บริสุทธิ
ประสงค์ (ประ-สง)	ก. ต้องการ, อยากได้
ปราณ (ปราน)	น. ลมหายใจ
ไพโร (ไพโร)	น. ป่า
พระพุทธรูป (พระ-พุท-ทะ-ปะ-ติ- มา)	น. รูปเปรียบหรือรูปแทนองค์พระพุทธเจ้า คือ พระพุทธรูป มักใช้ย่อเป็น ปฎิมา หรือ ปฎิมากร

คำศัพท์	ความหมาย
พระพุทธรูปหิงค์ (พระ-พุท-ทะ-ลิ- หิง)	น. พระพุทธรูปโบราณหล่อด้วยสำริดหุ้มทอง ปางสมาธิ สูง ๗๕ เซนติเมตร หน้าตักกว้าง ๖๑ เซนติเมตร เป็นศิลปะแบบ ลังกา
พระร่วง (พระ-ร่วง)	น. ชื่อเรียกพระมหากษัตริย์แห่งอาณาจักรสุโขทัยทุกพระองค์ ในที่นี้หมายถึง พ่อขุนศรีอินทราทิตย์
พระหัตถ์ (พระ-หัต)	น. มือ
ราชสีห์ (ราช-ชะ-สี)	น. สัตว์ในนิยาย ถือว่ามีความดุร้ายและมีกำลังมาก
วารี (วา-รี)	น. แม่น้ำ
ศิลป์ (สิน)	น. ฝีมือ, ฝีมือทางการช่าง, การทำให้วิจิตรพิสดาร
ศรัทธา (สัด-ทา)	น. ความเชื่อ, ความเลื่อมใส
สถิต (สะ-ถิ-ติ)	ก. อยู่, ยืนอยู่, ตั้งอยู่
ศาสน์ (สาน)	น. จดหมายของประมุขของประเทศหรือประมุขสงฆ์ที่ใช้ในการเจริญสัมพันธไมตรีระหว่างประเทศ, ถ้าเป็นจดหมายของพระมหากษัตริย์ เรียกว่า พระราชศาสน์, ถ้าเป็นจดหมายของประธานาธิบดี เรียกว่า อักษรศาสน์, เขียนเป็น อักษรสาสน หรือ อักษรศาสน์ ก็ได้, ถ้าเป็นจดหมายของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า เรียกว่า พระสมณศาสน์

คำศัพท์	ความหมาย
สิงหล (สิง-หน)	น. ชื่อเรียกประเทศศรีลังกาในสมัยโบราณ, สิงหลทวีป ก็เรียกเรียกชาวพื้นเมืองดั้งเดิมของศรีลังกาว่า ชาวสิงหล, เรียกภาษาของชาวสิงหล ว่า ภาษาสิงหล
สุโขทัย (สุ-โข-ทัย)	น. เป็นรัฐในอดีตรัฐหนึ่ง ตั้งอยู่บนที่ราบลุ่มแม่น้ำยม สถาปนาขึ้นราวพุทธศตวรรษที่ ๑๘ ในฐานะสถานีการค้าของรัฐละโว้ หลังจากนั้นราวปี ๑๘๐๐ พ่อขุนบางกลางหาวและพ่อขุนผาเมือง ได้ร่วมกันกระทำการยึดอำนาจจากขอม สบดโขลยล่ำพวง ซึ่งทำการเป็นผลสำเร็จและได้สถาปนาเอกราชให้รัฐสุโขทัยเป็นอาณาจักรสุโขทัย และมีความเจริญรุ่งเรืองตามลำดับและเพิ่มถึงขีดสุดในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ก่อนจะค่อย ๆ ตกต่ำ และประสบปัญหาทั้งจากปัญหาภายนอกและภายใน จนต่อมาถูกรวมเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอยุธยาไปในที่สุด
อับปาง (อับ-ปาง)	ก. ล่ม, จม, แตก (ใช้แก่เรือเดินทะเล)
อรหันต์ (ออ-ระ-หัน)	น. ชื่อพระอริยบุคคลชั้นสูงสุดใน ๔ ชั้น คือ พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และพระอรหันต์

กิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๓ หอพระพุทธรูปหินงี้

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. ใครบ้างที่เข้าประชุมหารือเรื่องการสร้างรูปจำลองพระพุทธรูปเจ้า

.....

.....

๒. ใครคือผู้ที่เคยเห็นองค์จริงของพระพุทธรูปเจ้า

.....

.....

๓. ใครคือผู้ที่เนรมิตตนเป็นพระพุทธรูปเจ้านั่งขัดสมาธิบนบัลลังก์แก้วเพื่อเป็นแบบให้ช่างปั้นตาม

.....

.....

๔. ช่างปั้นได้ปั้นองค์พระพุทธรูปเสร็จสมบูรณ์หรือไม่

.....
.....

๕. พระอรหันต์ท่านายเกี่ยวกับพระพุทธรูปองค์นี้ว่าอย่างไร

.....
.....

๖. เพราะเหตุใดพระพุทธรูปองค์นี้จึงมีพระนามว่า “พระพุทธรูปหิรัญ”

.....
.....

๗. พระมหากษัตริย์แห่งกรุงสุโขทัยส่งคณะทูตไปอัญเชิญพระพุทธรูปหิรัญจากเมืองใด

.....
.....

๘. ระหว่างการเดินทางเพื่อไปอัญเชิญพระพุทธรูปหิรัญก็มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น

.....
.....

๙. เพราะเหตุใดพระพุทธรูปหิรัญคัมภีร์จึงมาประดิษฐานอยู่ที่จังหวัดนครศรีธรรมราชจนถึงปัจจุบัน

.....

.....

๑๐. ผู้ใดซ่อมแซมพระพุทธรูปหิรัญคัมภีร์ส่วนที่ยังสร้างไม่สมบูรณ์

.....

.....

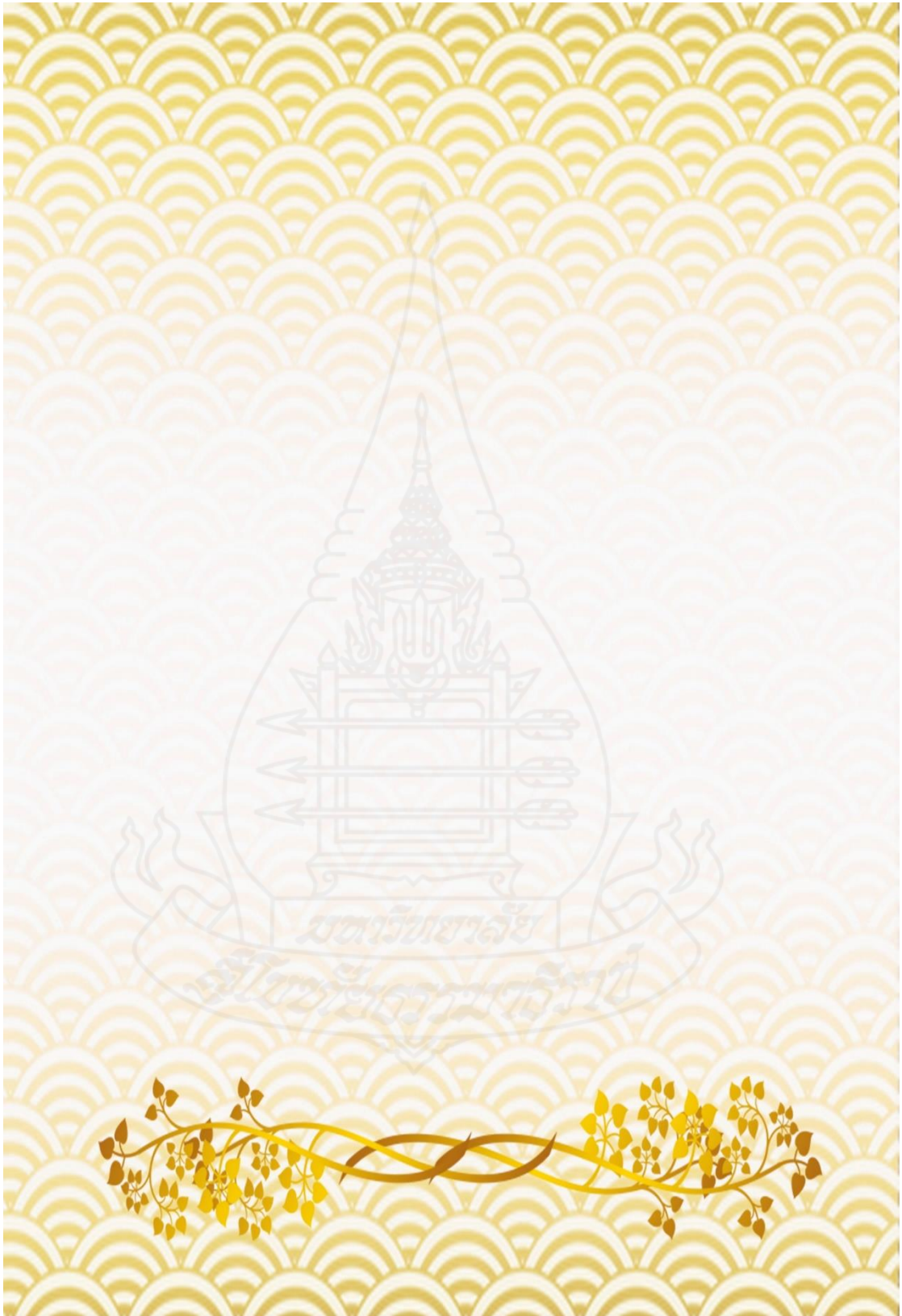

เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๓ หอพระพุทธรูปทองคำ

ข้อ	คำตอบ
๑	พระมหากษัตริย์ พระสงฆ์ พญานาค
๒	พญานาค
๓	พญานาค
๔	เสร็จ แต่มีรอยตำหนิที่นิ้วพระหัตถ์
๕	ในภายภาคหน้าพระพุทธรูปองค์นี้จะไปอยู่ชมพูกว๊าน
๖	พระพักตร์ดูเหมือนราชสีห์
๗	สิงหล
๘	เรือเกยหินโสโครกจมอยู่กลางทะเล ลูกเรือจมน้ำตายหมด
๙	แสดงปาฏิหาริย์ลอยน้ำไปจนถึงเมืองนครศรีธรรมราช
๑๐	เจ้าพระยานครศรีธรรมราช

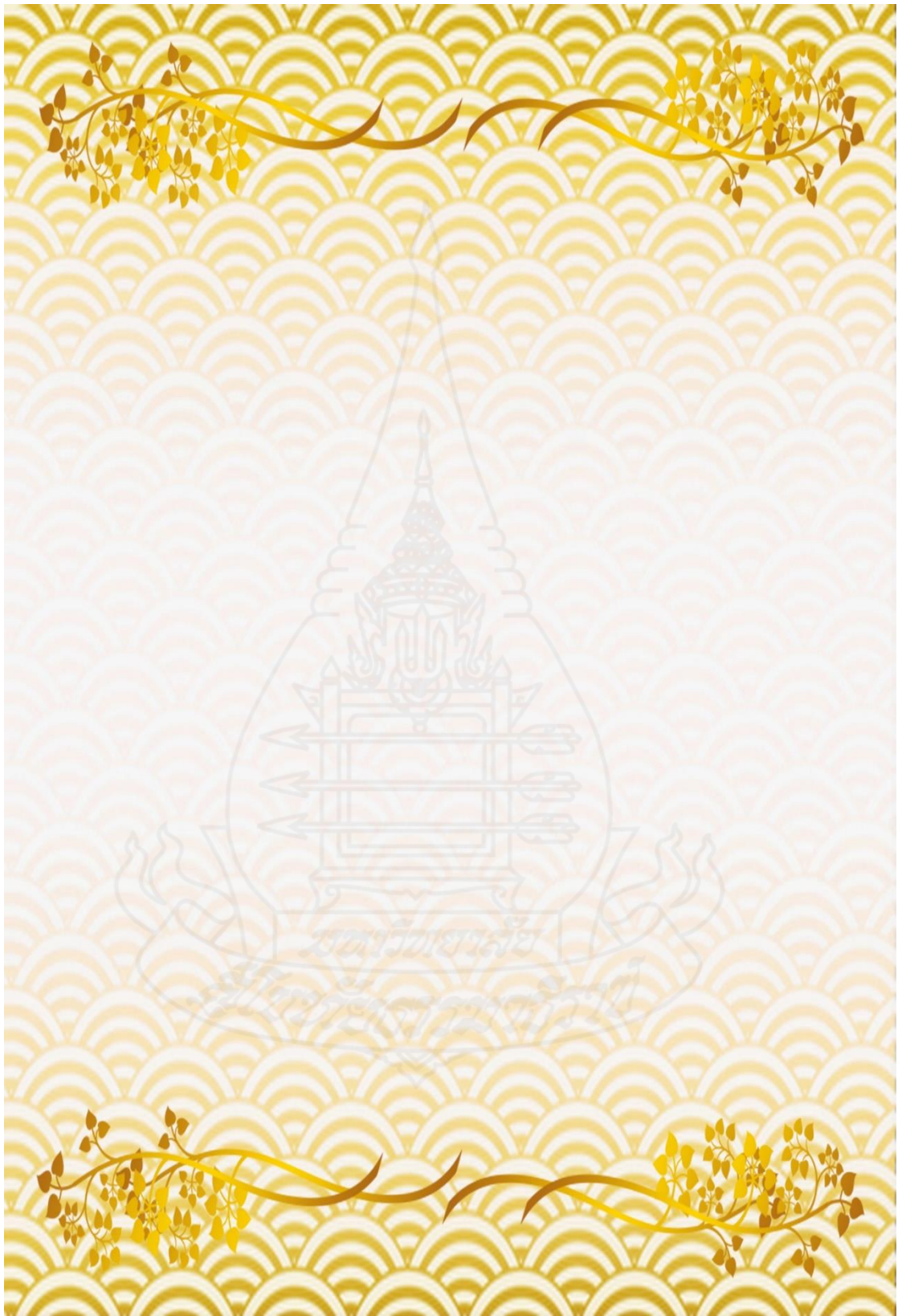

ภาพ วัดท่าวโคตร

ตอนที่ ๔
วัดท้าวโคตร

วัดโบราณอีกแห่งเมืองนครศรี ในพื้นที่เทศบาลเมืองเรื่องกล่าวขาน
มีเนื้อที่สิบไร่เศษโดยประมาณ เป็นนิวาสนสถานพราหมณ์ก่อนมา

ภาพ อุโบสถวัดท้าวโคตรหลังเก่าก่อนการบูรณะ

ที่มา : <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/info/attraction/detail/itemid/21305>

มีเรื่องเล่าตำนานขานสืบต่อ
พระยาศรีธรรมโศกราชราชา
พระศรีธรรมโศกราชที่หนึ่ง
นาม “ท้าวโคตร” ปฐมพระภูมิ

ถึงต้นตอการสร้างวัดแห่งนี้หนา
และประชาช่วยกันสร้างอย่างดี
กษัตริย์ซึ่งทรงสร้างเมืองนครศรี
พระองค์นี้ขุดคุ้ยน้ำสร้างกำแพง

ภาพ พระประธานในอุโบสถหลังเก่าวัดท้าวโคตร

ล้อมรอบเมืองทูกมูมตั้งต้อมใหญ่ เพื่อจะใช้รับน้ำฝนมณฑลแขวง
ความสมบูรณ์กันข้าวยากหมากแพง ที่แสดงผังหลักเมืองไว้เคียงกาล
ไว้สำหรับประกอบศาสนกิจ ศรัทธาจิตลัทธิพราหมณ์รุ่งเรืองฉาน
เทวาลัยที่ท้าวโคตรสร้างอยู่นั้นนาน เป็นหลักฐานอดีตซิดปัจจุบัน

ภาพ ฐานเจดีย์เก่าวัดท้าวโคตร

เทวาลัยท้าวโคตรสร้างขึ้นมา
รำลึกน้อมเคารพอภิวันท์
เทวาลัยสร้างขึ้นไว้ตรงนี้
ลัทธิพราหมณ์ปกมาแต่โบราณ

ที่บูชาพระเจ้าสถิตสรวงสวรรค์
ถึงสัมพันธ์เทวาลัยอยู่คู่กาล
เพื่อเป็นที่ศิระเทวสถาน
รูปพรรณลัทธิฐานคล้ายปล้องกลม

ภาพ เทวาลัยมีรูปพรรณลัทธิฐานคล้ายปล้องกลม ก่อด้วยอิฐโดยรอบ

ก่อด้วยอิฐโดยรอบยอดบนไว้
ถือเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์จากองค์พรหม
ต่อมาเป็นที่ถวายพระเพลิงศพ
ผ่นกลับกลายเป็นรางเป็นพนา

ตรงกลางในชุดแองน้ำรับฝนลม
มอบสุขสมดังหวังประทานมา
ของ “ท้าวโคตร” มานพษัตริย์กล้า
มิใครกล้ายุ่งเกี่ยวเปลี่ยวฤทัย

ภาพ พระเจ้าศรีธรรมโศกราชที่ ๑ หรือ ท้าวโคตร
ที่มา <http://chamadewi.blogspot.com/>

จึงกลายเป็นวัดท้าวโคตรมีพระสงฆ์ และจ่านงจะสร้างวัดอีกน้อยใหญ่
ทั้งวัดวาวัดประตู่ของวัดไฟไหม้ ตั้งอยู่ในบริเวณตามทิศพราว
และทางด้านผ่านทิศตะวันตกครบ คือ “วัดศรภ” เวียงวังนางเลือดขาว
พระนางสร้างวัดพุทธบอกเรื่องราว แวนแคว้นด้าวหล่อหลอมในศรัทธา

ภาพ อุโบสถวัดท้าวโคตรหลังใหม่ พระสงฆ์ใช้ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

รวมสถานเทวาลัยวัดทุกภาคตอน
ศรีธรรมโศกราชที่หนึ่งพระยา-
เป็นวัดเทวาลัยในยุคก่อน
“วัดท้าวโคตร” อยู่คู่พารามาหลายปี

อนุสรณ์แด่ปฐมวงศา
ท้าวโคตรจอมราชาบารมี
สิ่งสะท้อนปลุกสร้างทางวิถี
คุณครศรีรุ่งเรืองวัดวาอาราม

ภาพ อุโบสถวัดท้าวโคตรหลังใหม่และหลังเก่า (ปัจจุบัน)

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
ข้าวยากหมาก แพง (ข้าว-ยาก-หมาก- แพง)	ส. ข้าวหาได้ยากและมีราคาแพง ส่วนคำว่า หมาก ใน สำนวนนี้หมายถึง หมากที่กินกับพลู และหมายถึง ผลไม้ คำว่า หมาก ที่แปลว่าผลไม้ปรากฏในคำว่า ผลหมากราก ไม้ และในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงว่า หมากส้ม หมาก หวาน หมายถึงผลไม้รสเปรี้ยวและผลไม้รสหวาน ดังนั้น หมากแพง จึงหมายถึง หมากและผลไม้มีราคาแพง
แขวง (แขวง)	น. เขต, แดน, ส่วน, ฝ่าย, อาณาบริเวณที่กำหนดไว้เพื่อ สะดวกในการปฏิบัติราชการอย่างใดอย่างหนึ่ง
เคียง (เคียง)	ว. ซิดกันโดยเรียงข้าง เช่น เดินเคียง นั่งเคียง, ใกล้กัน เช่น บ้านใกล้เรือนเคียง
จ้านง (จ้านง)	ก. ประสงค์, มุ่งหวัง, ตั้งใจ
ดั่ง (ดั่ง)	ว. เช่น, อย่าง, ราวกับ, คล้าย, เหมือน
ตุ้ม (ตุ้ม)	น. ภาชนะสำหรับขังหรือใส่น้ำ ก้นสอบ ปากแคบกว่า โอ่ง
ถวาย (ถะ-ถวาย)	ก. ให้, มอบให้
เทวลัย (เท-วะ-ลัย)	น. ที่ซึ่งสมมุติว่าเป็นที่สถิตของเทวดา, สถานที่ ประดิษฐานเทวรูป

คำศัพท์	ความหมาย
เทวสถาน (เท-วะ-สะ-ถาน)	น. สถานที่อันเป็นที่ประทับ หรือสิ่งสถิตของเทพเจ้า หรือ เทวดา, สถานที่ประดิษฐานเทวรูป
นางเลียดขาว (นาง-เลียด-ขาว)	น. ดำเนินพื้นถิ่นของนครศรีธรรมราช นางเลียดขาว คือ ผู้เทียบพร้อมด้วยศีลธรรมงามสมเบญจกัลยาณี อันเป็น คุณลักษณะของสตรีตามพุทธคติ บุญพาวาสนาส่งให้ได้เป็น มเหสีของกษัตริย์เมื่อนครศรีธรรมราช เรียกขานตามศักดิ์ว่า แม่เจ้าอยู่หัว
ปฐม (ปะ-ถม)	ว. ประถม, ลำดับแรก, ลำดับเบื้องต้น
ปล้อง (ปล้อง)	น. ช่วงระยะระหว่างข้อของไม้ไผ่หรืออ้อย ฯลฯ, โดยปริยาย ใช้เรียกสิ่งที่มีลักษณะคล้ายคลึงเช่นนั้น เช่น คอปล้อง คือ คอ ที่มีริ้วรอยเห็นเป็นปล้อง ๆ
เปลี่ยว (เปลี่ยว)	ว. ว่างเหว
ผัน (ผัน)	ก. แบ่งบางส่วนให้เปลี่ยนไปจากแนวหรือลักษณะเดิม
พนา (พะ-นา)	น. พน, ป่า, พง, ดง, ไพร
พระเพลิง (พระ-เพลิง)	น. ไฟ
พระภูมิ (พระ-ภู-มี)	น. พระเจ้าแผ่นดิน

คำศัพท์	ความหมาย
พระสงฆ์ (พระ-สง)	น. หมู่สาวกของพระพุทธเจ้า ผู้ซึ่งฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วเลื่อมใส สละเรือนออกบวช ถีวัตร ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยที่พระบรมศาสดาสั่งสอนและกำหนดไว้
พราว (พราว)	ว. โดยปริยายหมายความว่า มากมาย
พราหมณ์ (พราม)	น. คนในวรรณะที่ ๑ แห่งสังคมฮินดู ซึ่งมี ๔ วรรณะ ได้แก่ พราหมณ์ กษัตริย์ แพศย์ และศูทร, ผู้ที่ถือเพศไว้ผม นุ่งขาว ห่มขาว
พรหม (พรม)	น. ชื่อพระเป็นเจ้าผู้สร้างโลกตามศาสนาพราหมณ์
มานพ (มา-นบ)	น. คน
มณฑล (มน-ทน)	น. เขตปกครองที่แบ่งออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ
รูปพรรณ (รูป-ปะ-พัน)	น. ลักษณะ, รูปร่างและสี
โรงธรรม (โรง-ท่า)	น. อาคารทรงไทย คล้ายศาลาการเปรียญ นิยมสร้างไว้กลางหมู่บ้าน สำหรับให้คนในหมู่บ้านมาประชุม ทำบุญ หรือฟังธรรม
ฤทัย (รี-ทัย)	น. ใจ
ลัทธิ (ลัด-ทิ)	น. คติความเชื่อถือ ความคิดเห็น และหลักการที่มีผู้นิยมนับถือและปฏิบัติตามสืบเนื่องกันมา

กิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๔ วัดท้าวโคตร

คำศัพท์	ความหมาย
วงศา (วง-ศา)	(กลอน) น. วงศ์ หมายถึง เชื้อสาย, เหล่ากอ, ตระกูล
แวนแคว้น (แวน-แคว้น)	น. แผ่นดินซึ่งมีขอบเขตเป็นปริมณฑล
ศิระ (สิ-ระ)	น. หัว, ยอด, ด้านหน้า
ลักษณะ (ลัก-ณะ)	น. รูปทรง, ลักษณะ
หล่อหลอม (หล่อ-หลอม)	ก. อบรมบ่มนิสัยให้จิตใจโน้มแน่วไปในทิศทางใดทิศทางหนึ่ง
อนุสรณ์ (อะ-นุ-สอน)	น. เครื่องระลึก, ที่ระลึก
อุโบสถ (อุ-โบ-สถ)	น. เรียกสถานที่ที่พระสงฆ์ประชุมกันทำสังฆกรรม

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. “ท้าวโคตร” เป็นชื่อที่ชาวนครศรีธรรมราชใช้เรียกผู้ใด

๒. ในตอนที่สร้างเมืองนครศรีธรรมราช เจ้าเมืองได้ตั้งสิ่งใดไว้ตรงมุมกำแพงเมืองทุกมุม

๓. จากข้อ ๒ เจ้าเมืองประสงค์ตั้งสิ่งนั้นไว้เพื่อการใด

๔. ในตอนที่สร้างเมืองนครศรีธรรมราช เจ้าเมืองและชาวเมืองนับถือศาสนาอะไร

๕. ต่อมาเจ้าเมืองได้สร้างเทวสถานเพื่อใช้ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อ สิ่งปลูกสร้างดังกล่าวมีลักษณะอย่างไร

๖. จากข้อ ๕ เมื่อเวลาต่อมากลายเป็นสถานที่ใช้ทำสิ่งใด

๗. ศาสนาพราหมณ์เสื่อมอำนาจลงเมื่อปี พ.ศ. อะไร

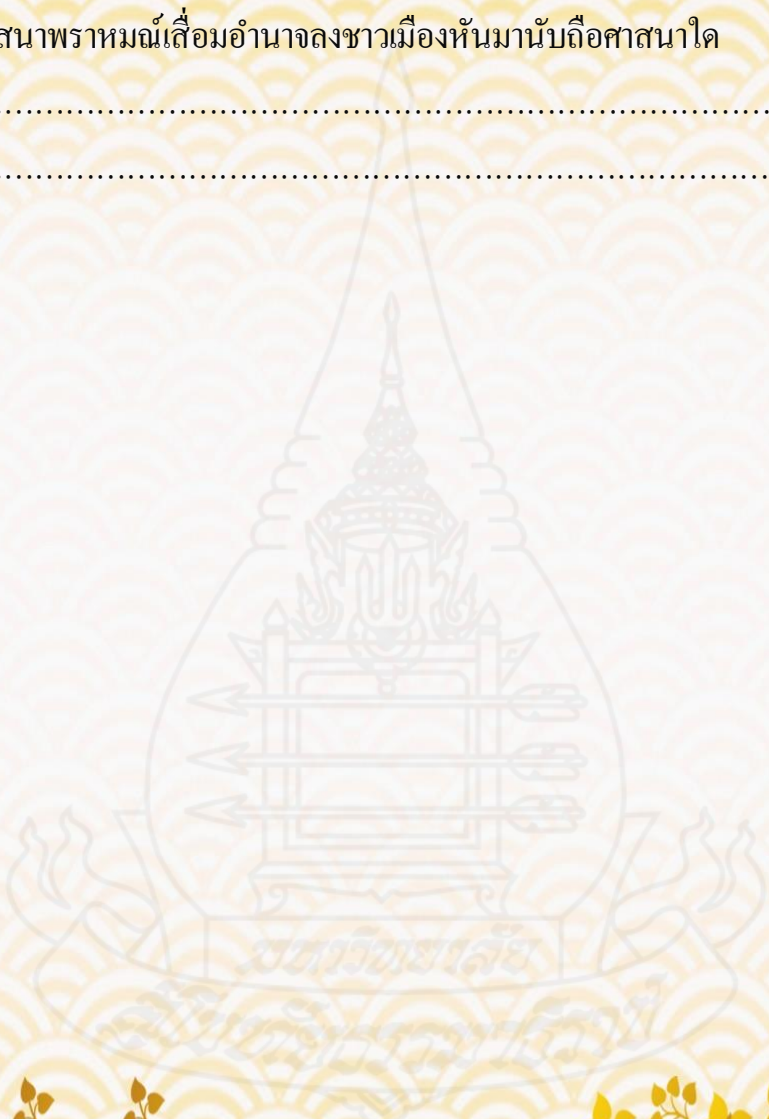
.....

.....

๘. เมื่อศาสนาพราหมณ์เสื่อมอำนาจลงชาวเมืองหันมานับถือศาสนาใด

.....

.....

๘. ผู้เป็นหัวแรงในการสร้างกุฏิ วิหาร โรงธรรม อุโบสถ เพื่อประกอบพิธีกรรมทางศาสนาคือใคร

.....

.....

๑๐. จากข้อ ๘ ชาวบ้านเรียกบริเวณที่ตั้งวังของนางว่าอย่างไร

.....

.....

เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๔ วัดท้าวโคตร

ข้อ	คำตอบ
๑	พระยาศรีธรรมมาโศกราชที่ ๑
๒	คุ้ม
๓	ใส่น้ำเต็มอยู่ไม่ให้ได้ขาดกันเวลาข้าวยากมากแพง
๔	ศาสนาพราหมณ์
๕	คล้ายปล้องกลมก่อด้วยอิฐ ตอนบนสุดไม่มียอด ตรงกลาง จุดเป็นแอ่งสำหรับรองรับน้ำฝน
๖	ถวายพระเพลิงพระศพของพระยาศรีธรรมมาโศกราชที่ ๑
๗	พ.ศ. ๑๕๓๕
๘	ศาสนาพุทธ
๙	นางเลือดขาว
๑๐	วัดศรภ

ภาพ วัดวังตะวันออก

ตอนที่ ๕
วัดวังตะวันออก

เทศบาลริมถนนราชดำเนิน   ยังจำเรณูวัดโบราณผ่านวิถี
ที่ตั้งวัดวังตะวันออกบอکتศดี   นครศรีดำบลคังคู่แผ่นดิน

ภาพ อุโบสถหลังเก่าวัดวังตะวันออก

ความเป็นมาของวัดบอกรกราก เริ่มมาจากสมเด็จพระเจ้าตากสิน
พระราชทานเจ้าจอมปรางแก้วยุพิน ผู้บูรินทร์เมืองนครศรีในห้วงกาล
เจ้าจอมปรางธิดาหลวงนายสิทธิ เมื่อชีวิตบิดาลาสังขาร
พระเจ้าตากจึงได้พระราชทาน เยาวมาลัยแด่พระยานครพัฒน์

ภาพ พระเจ้าตากสินมหาราช ปฐมกษัตริย์แห่งกรุงธนบุรี

ที่มา <https://mgroonline.com/>

เป็นการปูนบำเหน็จในราชการ
เจ้าจอมปรางตั้งครรภ์สองเดือนขาด
ทารกในครรภ์สืบสายโลหิต
พระยานครพัฒนัภักดีด้วยดวงมาลัย

อีกหนึ่งด้านกุศโลบายปกเกล้าวันรัฐ
มีอาชัฒพระประสงค์พระราชทาน
เชื้อชีวิตพระเจ้าตากฝากครรภ์ผ่าน
พากลับบ้านกลับเมืองแคว้นธานี

ภาพ อนุสาวรีย์เจ้าจอมปราง
ที่มา <https://mgroonline.com/>

ภาพ ต้นโพธิ์เก่าแก่อายุกว่า ๑๐๐ ปี

เจ้าจอมปรางประทับอยู่จนกระทั่ง ถึงยามครึ่งกำเนิดโอรส "น้อย"
ชนทั้งหลายรู้ดีในกานต์รอย โอรส "น้อย" พระเจ้าตากคือบิดา
"น้อย" เจ้าพระยาศรีธรรมโศกราช นฤนาทยศบารมีทรงเกล้าเกล้า
เจ้าจอมปรางเรียกเจ้าจอมมารดา เมื่อถึงคราย้ายพำนักสู่วังเดิม

ภาพ เจ้าพระยานคร (น้อย)
ที่มา <https://th.wikipedia.org/>

ครั้นจอมมารดาปรางสิ้นชีพิตักษัย ดำเนินไปอย่างสมเกียรติธรรมเนียมเริ่ม
ณ อุทยานตรงข้ามเวียงวังเดิม คนเรียกเสริมวังตะวันออกขานมา
พระยานครน้อยยกวังถวาย จำนงหมายแก่พระภิกษุศาสนา
จึงเรียกวัดวังตะวันออกแต่นั้นมา ความศรัทธาชนราชนครไท

ภาพ บรรยากาศภายในวัดวังตะวันออก

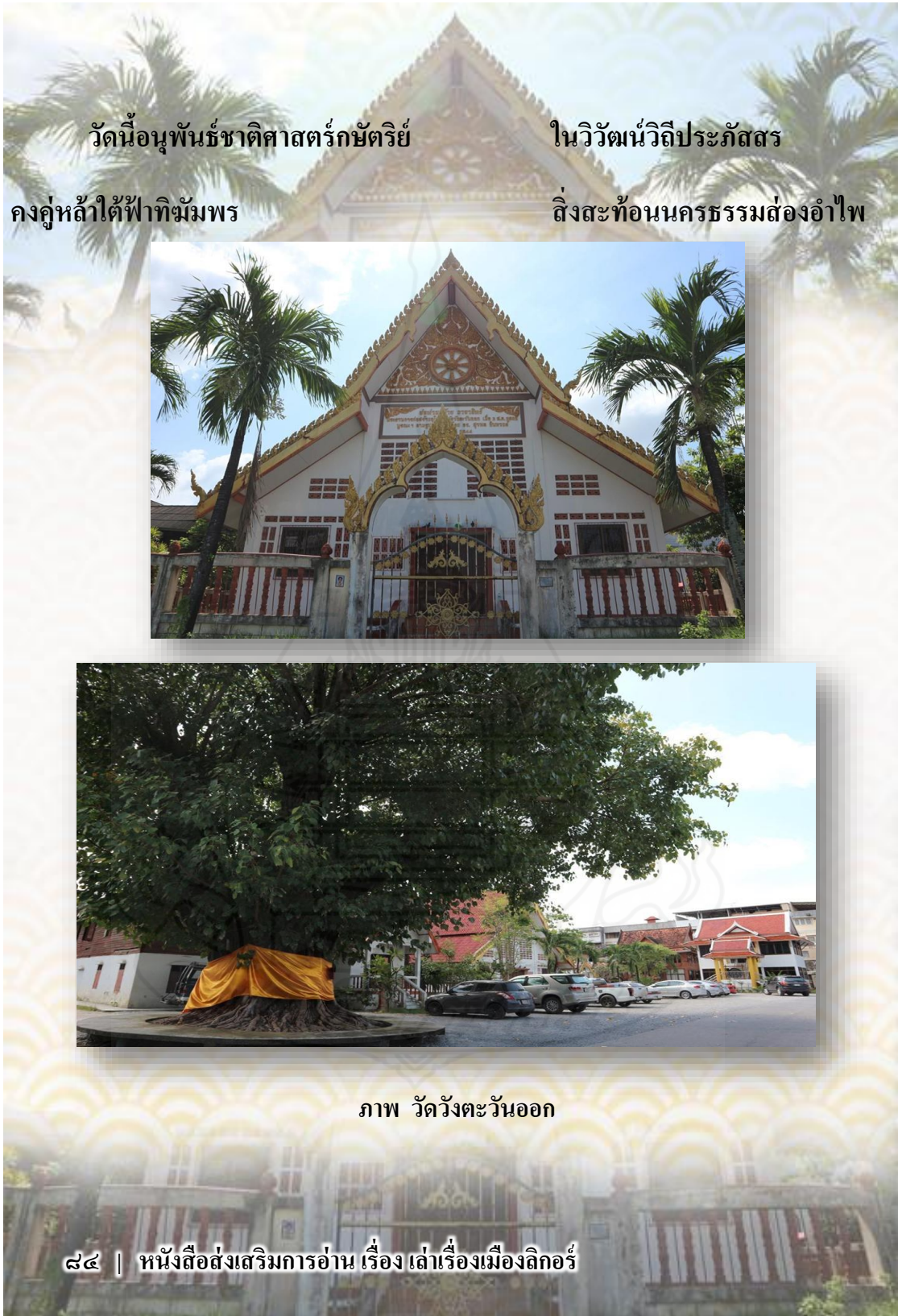
เนื่องด้วยวัดแห่งนี้ปฏิบัติ
พุทธจักรอาณาจักรศิวิไลซ์
สิ่งก่อสร้างปัจจุบันแทนของเก่า
แต่ยังคงเข้มขลังศิลปะปัญญา

ศาสตร์ประวัติพงษ์กษัตริย์พิสุทธิไส
มั่นคงในบูรินทร์แต่ก่อนมา
เปลี่ยนรูปเงาภาพลักษณะเสนาหา
อยู่คู่ฟ้าคู่ดินเมืองนคร

ภาพ กุฎีและสิ่งปลูกสร้างของวัดวังตะวันออกที่ได้รับการบูรณะ
ที่มา <https://thailandtourismdirectory.go.th/>

วัดนอูนphanชาติศาสตรกษัตริย์ ในวิวัฒน์วิถีประภัสสร
คงคู่หล้าใต้ฟ้าที่ฉมพร สิ่งสะท้อนนครธรรมส่องอำไพ

ภาพ วัดวังตะวันออก

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
กานต์ (กาน)	ว. เป็นที่รัก
กุศโลบาย (กุศ-สะ-โล-บาย)	น. อุบายอันแยบคาย
แก้วกล้า (แก้ว-กล้า)	ว. กล้า, องอาจ, เก่ง, ว่องไว
จำเริญ (จำ-เริน)	ก. เติบโต, งอกงาม, มากขึ้น, สมบูรณ์
เจ้าจอมปราง (เจ้า-จอม-ปราง)	น. เป็นพระขนิษฐภคินีในกรมบริจารภักดีศรีสุदारักษ์ (เจ้าหญิงฉิม) ซึ่งเป็นพระมเหสีในสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และเป็นพระธิดาองค์เล็กของพระเจ้าานครศรีธรรมราช (หนู) ที่ดำรงอิสริยยศคือพระเจ้าประเทศราชครองเมืองนครศรีธรรมราชในสมัยกรุงธนบุรี ภายหลังได้เป็นพระสนมลับของพระเจ้าตากสินมหาราช
ทิทัมพร (ทิ-คำ-พอน)	น. ท้องฟ้า
นฤนาท (นะ-รี-นาด)	น. ความกึกก้อง
บุรินทร์ (บุ-ริน)	น. เมืองใหญ่, เจ้าเมือง
ปฏิพัทธ์ (ปะ-ติ-พัถ)	ก. ผูกพัน, รักใคร่
ปุนบำเหน็จ (ปุน-บำ-เหน็ด)	ก. แจกรางวัล
พำนัก (พำ-นัก)	ก. พัก, อาศัยอยู่, พะพึง

คำศัพท์	ความหมาย
มालย์ (มาน)	น. ดอกไม้, ดอกไม้ที่ร้อยเป็นพวงมลัย
แม่วัง (แม่-วัง)	น. คำเรียกพระสนมเอกครั้งโบราณ เขียนว่าแม่ยั่วเมือง
ยุพิน (ยุ-พิน)	น. ผู้หญิง
เยาวมालย์ (เยา-วะ-มาน)	น. หญิงสาวสวย
รกราก (รก-ราก)	น. ภูมิลำเนาเดิม, บ้านเกิด, หลักแหล่ง
โลहित (โล-หิต)	น. เลือด
วิวัฒน์ (วิ-วัต)	น. ความเจริญรุ่งเรือง, ความคลี่คลายไปในทางเจริญ
ศิวิไลซ์ (สิ-วิ-ไล)	น. เจริญ, รุ่งเรือง
สังขาร (สัง-ขาน)	น. ร่างกาย, ตัวตน, สิ่งประกอบและปรุงแต่งขึ้นเป็นร่างกายและจิตใจรวมกัน
สิ้นชีพตักษัย (สิ้น-ชีพ-ตัก-กะ- สัย)	ก. ตาย (ใช้เฉพาะหม่อมเจ้า)
อนุพันธ์ (อะ-นุ-พันธ์)	ว. ที่ติดต่อกัน, ที่เกี่ยวเนื่อง
โอพาร (โอ-ลาน)	ว. ใหญ่โต, โอ้โงง, กว้างขวาง

กิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๕ วัดวังตะวันตก

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. วัดวังตะวันตกตั้งอยู่ที่ใด

.....

.....

๒. พระเจ้าตากสินมหาราชกษัตริย์แห่งกรุงธนบุรีพระราชทานผู้ใดให้กับเจ้าพระยานคร (พัฒน์) ผู้ซึ่งเป็นเจ้าเมืองนครศรีธรรมราชอยู่ในขณะนั้น

.....

.....

๓. เจ้าจอมปรางเป็นธิดาของใคร

.....

.....

๔. เจ้าพระยานคร (พัฒน์) มีเกี่ยวข้องกับกับเจ้าจอมปรางอย่างไร

.....

.....

๕. ตอนที่พระเจ้าตากสินมหาราชพระราชทานเจ้าจอมปรางให้กับเจ้าพระยานคร (พัฒน์) เจ้าจอมปรางตั้งครรถ์ได้กี่เดือน

.....

.....

๖. เจ้าพระยานคร (พัฒน์) ให้เจ้าจอมปรางพำนักอยู่ที่ใด

.....

.....

๗. เจ้าจอมปรางพำนักอยู่กับเจ้าพระยานคร (พัฒน์) ที่เมืองนครศรีธรรมราชในฐานะอะไร

.....

.....

๘. เจ้าจอมปรางให้กำเนิดโอรสหรือธิดา และตั้งชื่อว่าอะไร

.....

.....

๘. เมื่อเจ้าจอมปรางสิ้นชีพตักษัย เจ้าพระยานครในขณะนั้นได้กระทำการอย่างไรกับบ่วงของท่าน

.....

.....

๑๐. ปัจจุบันชาวนครศรีธรรมราชเรียกสถานที่ตั้งตำหนักของเจ้าจอมปรางว่าอย่างไร

.....

.....

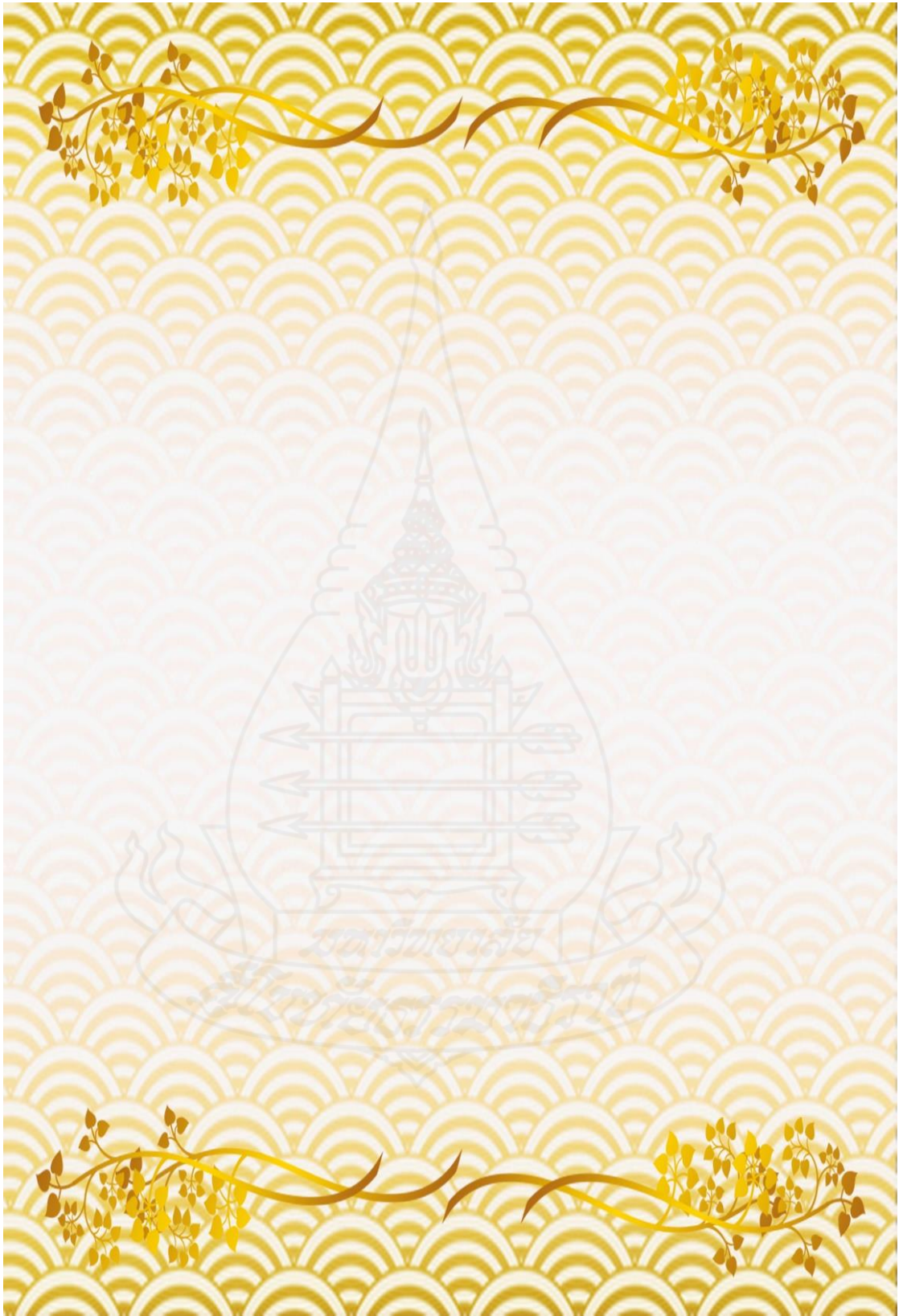
เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๕ วัดวังตะวันตก

ข้อ	คำตอบ
๑	ริมถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒	เจ้าจอมปราง
๓	พระเจ้าขัติยราชนิคม (หลวงนายสิทธิ์) หรือคนนครรู้จักกันในนาม เจ้าพระยานคร (หนู)
๔	พี่เขย
๕	๒ เดือน
๖	ตำหนักทำด้วยไม้ กำแพงโดยรอบก่อด้วยอิฐถือปูน ลานหน้าตำหนักมีต้นโพธิ์ยืนต้นอยู่จนถึงปัจจุบัน
๗	แม่เมือง
๘	โอรส ชื่อว่า น้อย
๙	ถวายแด่พระภิกษุสงฆ์
๑๐	วัดวังตะวันตก

ภาพ กุฏิทรงไทยวัดวงตะวันตก
ที่มา <https://travel.thaiza.com/>

ตอนที่ ๖

วัดวังตะวันตก

ตรงกันข้ามวัดวังตะวันออก

ยังคงบอกรอยรูปลักษณะมีหลักฐาน

คือวัดวังตะวันตกครั้งโบราณ

วัดสถานตั้งอยู่ในตำบลคลัง

แขวงอำเภอตัวเมืองนครศรี

ประเพณีจารีตธรรมเนียมขลัง

เล่าสืบสานตำนานได้รับฟัง

ถึงพลังศาสนาที่แพรวพราว

ภาพ วัดวังตะวันตก

ที่มา <http://chinsangtrip.com/>

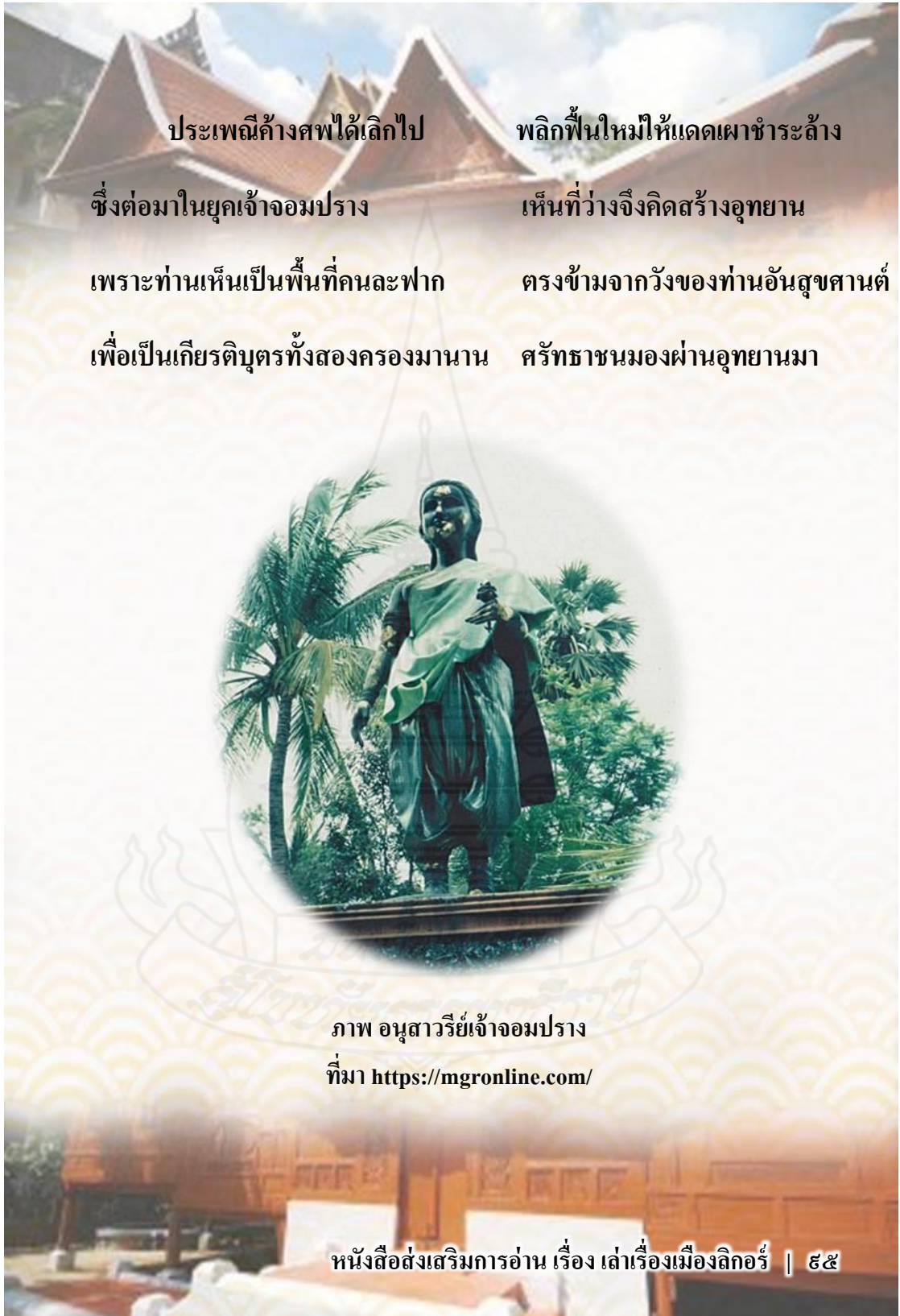
หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ | ๕๓

พื้นที่เดิมป่าขี้แรดที่ค้างศพ   แนวบรรจบตะวันตกตัวเมืองหมาย
ศพคนเมืองออกประตูผีเรียงราย   นำล่องเรือคลองท้ายวังเส้นทางมา
ล่องเรือเรื่อยจนผ่านถึงคลองท่า   เข้าเทียบท่าเอาศพค้างหวนเหวว่า
ประเพณีนี้เกี่ยวเนื่องแต่ก่อนมา   เมื่อเวลาผ่านจึงเริ่มจะเลือนราง

ภาพ แผนที่เมืองนครศรีธรรมราชของเจมส์ โลว์ พ.ศ.2368 ของ The British Library ซึ่งแสดงตำแหน่งของคู คลองต่าง ๆ ที่อยู่รอบเมืองนครศรีธรรมราช ที่มา <http://www.gotonakhon.com/>

ประเพณีค้างศพได้เลิกไป   พลิกฟื้นใหม่ให้แดดเผาชำระล้าง
ซึ่งต่อมาในยุคเจ้าจอมปราง   เห็นที่ว่างจึงคิดสร้างอุทยาน
เพราะท่านเห็นเป็นพื้นที่คนละฟาก   ตรงข้ามจากวังของท่านอันสุขสานต์
เพื่อเป็นเกียรติบุตรทั้งสองครองมานาน   ศรีทราชนมองผ่านอุทยานมา

ภาพ อนุสาวรีย์เจ้าจอมปราง
ที่มา <https://mgronline.com/>

และเป็นที่พักผ่อนของบุตรชาย
คราวพระศปปรากฏานต์ผู้มารดา
ยุคสมัยพระยานคร “น้อย”
ดูแลพร้อมวัดวังตะวันออกคู่กันไป

สื่อความหมายเมืองนครที่สูงค่า
อุทยานนี้หนาที่ฉาปนกิจไป
ท่านได้คอยปรับปรุงสภาพใหม่
สืบต่อในวิถีพุทธปัญญา

ภาพ บรรยากาศภายในวัดวังตะวันตก
ที่มา <http://leklaoblogspot.com/>

ต่อมาพระยานคร “น้อย” ได้สร้าง **ถึงนำทางความเชื่อศาสนา**
คือพระพุทธรูปสูงใหญ่ตระการตา **อภิญญาทางทิศใต้ของวัดมี**
โดยสร้างไว้กลางหาวบนเนินดิน **ในแดนถิ่นส่วนหนึ่งรัศมี**
ของอุทยานถวายชื่อขานพาทิ **พระยาศรีธรรมโศกราชนาม**

ภาพ “พระศรีธรรมโศกราช” หรือ ที่ชาวบ้านเรียกว่า “พระสูง”
เป็นพระพุทธรูปที่สร้างในสมัยเจ้าพระยานคร “น้อย”

ที่มา www.facebook.com/Thehonor.KingTaksin/posts/1548543698765316/

แต่พระเจ้าเรียกพระสูงต่อก่อนนั้น
และได้ร่วมสร้างวิหารมาคลุมตาม
ได้ปรับปรุงวัดวังตะวันออก
อุทยานก็แปรเปลี่ยนพร้อมกันไป

ปัจจุบันคงสถิตสง่างาม
กระฉ่อนนามทั่วทิศจรไกล
เป็นแหล่งบอกสวายนเห็นสดไส
เกิดวัดใหม่คือวัดวังตะวันตก

ภาพ ประชาชนร่วมกันสร้างวิหารคลุม “พระศรีธรรมโศกราช” หรือ “พระสูง”
ที่มา www.facebook.com/Thehonor.KingTaksin/posts/1548543698765316/

ครั้งถึงยุคของพระครุกาชาด
ท่านพร้อมด้วยสานุศิษย์ธรรมสาธก
เพื่อเป็นที่อาศัยเรียนพระธรรม
ด้วยวิถีฝีมือช่างชนยลยิน

เจ้าอาวาสที่ท่านนั้นป๋องปก
ได้สร้างยกกุฏิอยู่แดนดิน
ได้น้อมนำเอกลักษณ์วิจิตรศิลป์
สืบสามปีเสร็จสิ้นตามเวลา

ภาพ พระครุกาชาด (ย่อง อินทสุวณฺโณ)

ที่มา http://leklao.blogspot.com/2010/09/blog-post_23.html

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นภูมิทรงไทย
สถาปัตยกรรมล้ำปัญญา

จิตรในสถานช่างสง่า
อันล้ำค่าคู่นครศรีมณีแดน

ภาพ ภูมิทรงไทยวัดวงตะวันตก

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
กระฉ่อน (กระ-ฉ่อน)	ว. แพร่สนั่นไป, อึงไปทั่ว
ภูฏี (ภูด-ติ)	น. เรือนหรือตึกสำหรับพระภิกษุสามเณรอยู่
ขจร (ขะ-จอน)	ก. ฟุ้งไป
ขลัง (ขล้ง)	น. สิ่งศักดิ์สิทธิ์
จารีต (จา-รีด)	น. ประเพณีที่ถือสืบต่อกันมานาน
เจ้าพระยานคร (น้อย) (เจ้า-พระ-ยา-นะ-คอน- น้อย)	เจ้าพระยาศรีธรรมมาโสกราชชาติเดโชชัย มโหฬารยาธิบดี เจ้าเมืองนครศรีธรรมราชสมัยกรุงรัตนโกสินทร์คนที่ ๓ บุตรบุญธรรมในเจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัฒน์) เป็นพระราชโอรสองค์รองสุดท้ายในสมเด็จพระเจ้าตาก สินมหาราช
ฉาปนกิจ (ชา-ปะ-นะ-กิด)	น. การเผาศพ
ตระการ (ตระ-กาน)	ว. งาม
พระครูกาชาด (พระ-ครู-กา-ชาด)	น. นามเดิมว่า ช่อง เป็นอดีตเจ้าอาวาสของ วัดวัง ตะวันตก
พาที (พา-ที)	ก. นำ, นำไป, นำมา
แพรวพราว (แพรว-พราว)	ว. เลื่อม, แวววาว, วับ ๆ วาบ ๆ, พราย ๆ, พราว,
พลิกฟื้น (พลิก-ฟื้น)	ก. กลับคืนมาใหม่

คำศัพท์	ความหมาย
มณี (มะ-নী)	น. แก้วหินมีค่าสีแดง ในจำพวกนพรัตน์ มักหมายถึงทับทิม
ยล (ยน)	ก. มองดู
เลื่อนราง (เลื่อน-ราง)	ว. ไม่ชัดเจน, พอระลึกได้บ้าง
สถิต (สะ-ถิต)	ก. อยู่, ยืนอยู่, ตั้งอยู่
สถาปัตยกรรม (สะ-ถา-ปัต-ตะ-ยะ-กำ)	น. ศิลปะและวิทยาเกี่ยวกับงานก่อสร้างที่ประกอบด้วย ศิลปลักษณะ
ธานุศิษย์ (ธา-นุ-สิต)	น. ศิษย์น้อยใหญ่
สาธก (ธา-ทก)	ก. ยกตัวอย่างมาอ้างให้เห็น
หาว (หา)	น. ที่แจ่ม, ท้องฟ้า
แห้วว่า (แห้ว-ว่า)	ว. เปล่า, เปลี่ยว
อภิญา (อะ-พิน-ยา)	น. ความรู้ยิ่ง ในพระพุทธศาสนามี ๖ อย่าง คือ ๑. อิทธิวิธ การแสดงฤทธิ์ได้ ๒. ทิพโสต หูทิพย์ ๓. เจโตขปิญาณ ญาณรู้จักกำหนดใจผู้อื่น ๔. ปุพ-เพนิวาสนุสติญาณ การ ระลึกชาติได้ ๕. ทิพจักขุ ตาทิพย์ ๖. อาสวัภยญาณ ญาณ รู้จักทำอาสวะให้สิ้นไป
อุทยาน (อุต-ทะ-ยาน)	น. สวน

กิจกรรมท้ายเรื่อง

ตอนที่ ๖ วัดวังตะวันตก

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. วัดวังตะวันตกตั้งอยู่ที่ใด

.....

.....

๒. ที่ตั้งวัดวังตะวันตกแต่เดิมเป็นสถานที่อะไร

.....

.....

๓. จากข้อ ๒ สถานที่นั้นมีไว้เพื่อทำสิ่งใด

.....

.....

๔. จากข้อ ๒ ต่อมาเจ้าจอมปรางได้พลิกพื้นเป็นสถานที่อะไร

.....

.....

๕. เมื่อเจ้าจอมปรางสิ้นชีพตักษัย เจ้าพระยานคร (น้อย) ใช้สถานที่ใดในการฃาปนกิจพระศพ

.....

.....

๖. ปัจจุบันเรียกสถานที่ที่ใช้ในการฃาปนกิจพระศพเจ้าจอมปรางว่าอะไร

.....

.....

๗. เจ้าพระยานคร (น้อย) สร้างพระพุทธรูปองค์สูงใหญ่ขึ้นตั้งไว้ที่ใด

.....

.....

๘. จากข้อ ๗ พระพุทธรูปองค์ดังกล่าวมีชื่อว่าอะไร

.....

.....

๘. จากข้อ ๘ ปัจจุบันพระพุทธรูปองค์ดังกล่าวประดิษฐานอยู่ที่ใด

.....

.....

๑๐. ใครเป็นผู้สร้างกุฏิไม้ทรงไทยที่ตั้งอยู่ภายในวัดวังตะวันตก

.....

.....

เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๖ วัดวังตะวันตก

ข้อ	คำตอบ
๑	ริมถนนราชดำเนิน ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
๒	ป่าจี้แรด
๓	เป็นที่ค้างศพของคนในเมืองนครศรีธรรมราช
๔	อุทยาน
๕	อุทยาน
๖	วัดวังตะวันตก
๗	อุทยาน วัดวังตะวันตก
๘	พระศรีธรรมโศกราช
๙	ข้างสนามหน้าเมืองนครศรีธรรมราช
๑๐	พระครูกาชาด (ย่อ) อดีตเจ้าอาวาสวัดวังตะวันตก

ภาพ พระวิหารสูง

ที่มา <http://www.bloggertrip.com/nakonsrithammarat1/>

ตอนที่ ๗

พระวิหารสูง

หอพระสูงหรือพระวิหารสูงนี้
ตั้งอยู่นอกกำแพงเมืองโบราณ

เป็นดั่งที่ปูชนียสถาน

อยู่ทางด้านทิศเหนือหน้า

เมืองไป

ภาพ พระวิหารสูง

ที่มา <https://thailandtourismdirectory.go.th/th/info/attraction/detail/itemid/21217>

อยู่ใกล้บริเวณสนามหน้าเมือง บอกรอยเรื่องเป็นมาว่าแบบไหน
เขตโรงเรียนกัลยาณีตั้งสร้างอยู่ใน ช่างอำไพในพื้นที่ตำบลคลัง
คำว่า “พระวิหารสูง” คำนี้ คงจะเรียกตามที่สร้างแฝงศาสตร์ขลัง
สูงกว่าพื้นดินปกติมีกร่อนพัง ภูมิแผนผังโบราณสถานอำไพ

ภาพ พระวิหารสูงตั้งอยู่ในพื้นที่ของโรงเรียนกัลยาณีศรีธรรมราช
ที่มา <http://www.bloggertrip.com/nakonsrithammarat1/>

หอพระสูงเนินดินประดิษฐาน

ในตำนานประวัตินั้นกล่าวไว้

ชาวบ้านได้ขุดดินถมเป็นเนินไป

เพื่อจะใช้ตั้งปืนใหญ่ต้านรุกราน

สกัดกั้นขบวนทัพพม่า

ที่ยกมาจะตีเมืองหน้าด่าน

ทั้งไชยมาตริตกลางผู้ภัยพาล

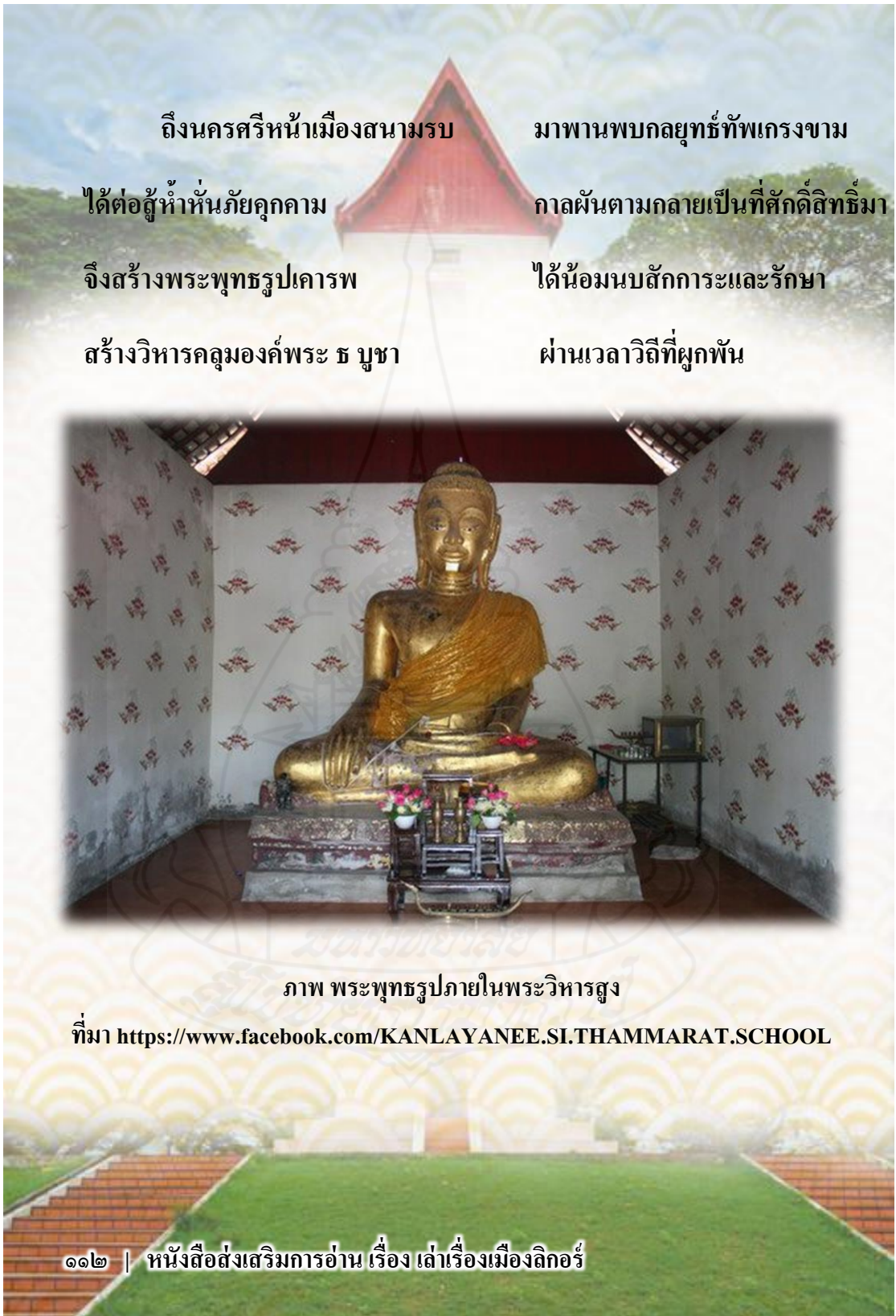
ร่วมกันต้านการศึกแห่งสงคราม

ภาพ ชาวบ้านร่วมกันต่อสู้กับกองทัพพม่า

ที่มา <https://sites.google.com/site/social0085/b>

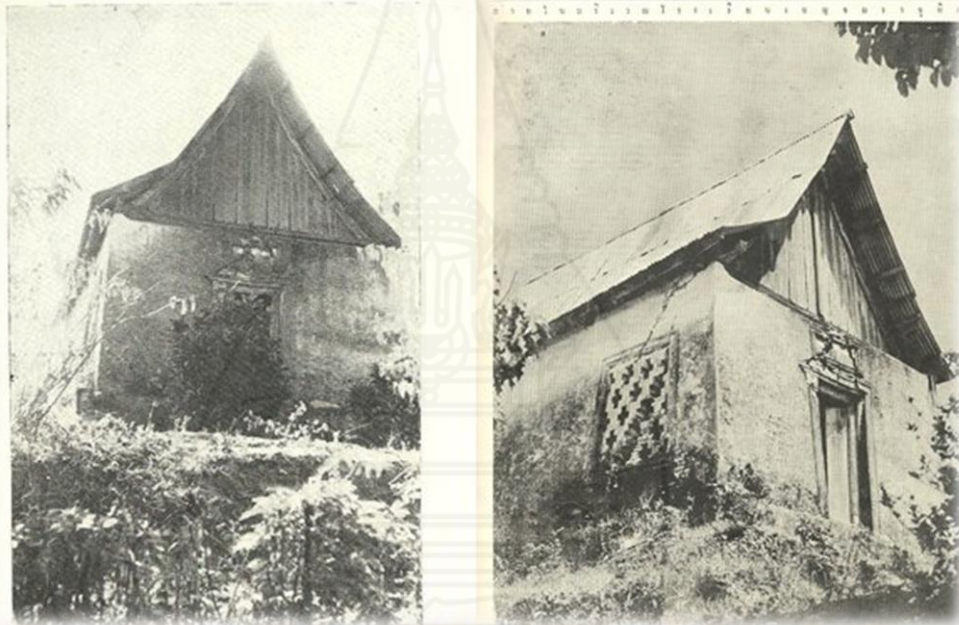
ถึงนครศรีหน้าเมืองสนามรบ มาพานพบกλυทซ์ทัพเกรงขาม
ได้ต่อสู้ห้าพันภัยคุกคาม กาลผันตามกลายเป็นที่ศักดิ์สิทธิ์มา
จึงสร้างพระพุทธรูปเคารพ ได้น้อมนบสักการะและรักษา
สร้างวิหารคลุมองค์พระ ๗ บูชา ผ่านเวลาวิถีที่ผูกพัน

ภาพ พระพุทธรูปภายในพระวิหารสูง

ที่มา <https://www.facebook.com/KANLAYANEE.SI.THAMMARAT.SCHOOL>

ล่วงเวลาผ่านเลยหลายร้อยปี
พระพุทธรูปเกิดความขึ้นจนผุพัง
ฝาผนังก่อด้วยอิฐโบกปูนตาม
จิตรกรรมฝาผนังแบบรัตนกুম

ความเสื่อมมีโทษทรุดจุดแปรผัน
และอีกหลังคานั้นสังกะสีคลุม
พยายามฟื้นฟูอย่างสุขุม
มานะทุ่มปฏิบัติรักษามา

ภาพ พระวิหารสูงเมื่อยังทรุดโทรมในอดีต

ที่มา <https://www.facebook.com/KANLAYANEE.SI.THAMMARAT.SCHOOL>

ในการอนุรักษ์และป้องกัน
รวมพลังราชรัฐสรรงบมา
จนหน่วยศิลปากรที่แปดนั้น
วางรูปแบบปรับปรุงกลวิธี

ช่วงแรกนั้นความสนใจร่วมรักษา
เพื่อที่ว่าบูรณะเช่นเดิมมี
เป็นเร็วแรงสำคัญทางวิถี
ในเดือนปีร่วมด้วยช่วยกันมา

ภาพ พระวิหารสูง (หลังจากได้รับการบูรณะ)
ที่มา <http://www.kanlayanee.ac.th>

ทำการค้ำยันพระวิหารสูงไว้   เพื่อจะไม่เอนเอียงพังลงหนา
ประคองไว้แต่เมื่อล่วงเลยเวลา   มีอัตราทรุดตัวไปบ้างตามกาล
ประมาณปีสองพันห้าร้อยยี่สิบห้า   ศิลปากรผู้บูรณะพระวิหาร
ได้งบบใหม่มาปรับปรุงให้สรณู   ในสถานที่นี้การกิจจา

ภาพ พระวิหารสูง (หลังจากได้รับการบูรณะ)

ที่มา <https://www.facebook.com/Thehonor.KingTaksin/posts/1548543698765316/>

บูรณะปรับปรุงภูมิทัศน์   เก็บไว้นวนั้นคงเดิมปรารถนา
แบบศาสตร์ศิลป์แหล่งรวมความศรัทธา   เชื่อมคุณค่าอดีตปัจจุบัน
จากหลักฐานบอกถึงประวัติศาสตร์   ศิลป์และศาสตร์ปัญญาถึงสร้างสรรค์
วัฒนธรรมล้ำค่าศรัทธากัน   ทุกสิ่งนั้นนครศรีนครธรรม

ภาพ พระวิหารสูง (หลังจากได้รับการบูรณะ)

ที่มา <http://www.kanlayanee.ac.th>

คำอธิบายศัพท์

คำศัพท์	ความหมาย
เกรงขาม (เกรง-ขาม)	ก. คร้าม, เกรง
กลยุทธ (กน-ละ-ยุทธ)	น. การรบที่มีเล่ห์เหลี่ยม, วิธีการที่ต้องใช้กลยุทธต่าง ๆ, เล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้
คุกคาม (คุก-คาม)	ก. การแสดงอำนาจด้วยกิริยาหรือวาจาให้หวาดกลัว, ทำให้หวาดกลัว เช่น ภัยคุกคาม
ไชยา (ไช-ยา)	น. เป็นเมืองหน้าด่านทางภาคใต้ในสมัยอาณาจักรอยุธยา เชื่อกันว่าเคยเป็นที่ตั้งของอาณาจักรศรีวิชัยในสมัยโบราณ โดยมีหลักฐานทั้งโบราณวัตถุและโบราณสถานจำนวนมาก ปัจจุบัน คือ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ถลาง (ถะ-หลาง)	น. หัวเมืองหน้าด่านฝั่งทะเลตะวันตกของภาคใต้ในอดีต ปัจจุบัน คือ จังหวัดภูเก็ต
นำพา (นำ-พา)	ก. เอาใจใส่, เอื้อเฟื้อ, ช่วยธุระ
ปูชนียสถาน (ปู-ชะ-นีย-ชะ-ถาน)	น. สถานที่เนื่องด้วยศาสนา ซึ่งเป็นที่ควรแก่การเคารพบูชา
ประดิษฐาน (ประ-ติด-สะ-ถาน)	ก. ตั้งไว้ (ใช้แก่สิ่งทีเคารพนับถือ, แต่งตั้งไว้ในตำแหน่งสูง)
ประวัติ (ประ-วัต)	น. เรื่องราวว่าด้วยความเป็นไปของคน สถานที่ หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

คำศัพท์	ความหมาย
พาล (พาน)	น. คนชั่วร้าย, คนเกเร
มะริด (มะ-ริด)	น. เป็นเมืองหนึ่งในเขตตะนาวศรี ประเทศพม่า ตั้งอยู่ทางตอนใต้บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน ในอดีตเคยเป็นเมืองหน้าด่านของอาณาจักรอยุธยา
เมืองหน้าด่าน (เมือง-หน้า-ด่าน)	น. เป็นหัวเมืองที่อยู่รายรอบราชธานีและมีระยะทางไปมาถึงราชธานีได้ภายใน 2 วัน มีความสำคัญในการป้องกันข้าศึกไม่ให้โจมตีถึงราชธานีได้ง่าย พระมหากษัตริย์จะทรงแต่งตั้งให้พระราชโอรสหรือเจ้านายชั้นสูงไปปกครองแทนพระองค์เพื่อเป็นการแบ่งเบาพระราชภาระด้านการปกครอง
รุกราน (รุก-ราน)	ก. ล้วงล้ำเข้าไปก้าวร้าวระราน
ศักดิ์สิทธิ์ (ศักดิ์-สิทธิ์)	ว. ที่เชื่อถือว่ามอำนาจบันดาลให้สำเร็จได้ดังประสงค์, ขลัง
สกัด (สะ-กัด)	ก. กั้น, ขวาง
สักการะ (สัก-กา-ระ)	ก. บูชาด้วยสิ่งหรือเครื่องอันพึงบูชา เช่น ดอกไม้ รูป เทียน, บางทีใช้เข้าคู่กับคำ บูชา เป็น สักการบูชา
ห้าหั้น (ห้า-หั้น)	ก. เข้าฟาดฟันให้แหลกไป

กิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๗ พระวิหารสูง

คำสั่ง จงตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้อง

๑. พระวิหารสูงตั้งอยู่ที่ใด

.....

.....

๒. จากข้อ ๒ ตั้งอยู่ทางทิศใด

.....

.....

๓. บริเวณที่ตั้งพระวิหารสูงมีลักษณะเป็นอย่างไร

.....

.....

๔. ในอดีตบริเวณที่ตั้งพระวิหารสูงเคยเป็นสถานที่ใด

---

๕. จากข้อ ๔ บริเวณนั้นเกิดเหตุการณ์อะไรขึ้น

---

๖. เมืองหน้าด่านทางใต้ในสมัยอยุธยาเมืองอะไรบ้าง

---

๗. ใครเป็นผู้สร้างพระวิหารสูง

---

๘. พระพุทธรูปที่ประดิษฐานอยู่ภายในพระวิหารสูงชาวบ้านขนานนามว่าอะไร

---

๘. หน่วยงานใดที่บูรณะพระวิหารสูง

.....

.....

๑๐. ปัจจุบันเรียกสถานที่ตั้งพระวิหารสูงว่าอย่างไร

.....

.....

เฉลยกิจกรรมท้ายเรื่อง
ตอนที่ ๗ พระวิหารสูง

ข้อ	คำตอบ
๑	นอกกำแพงเมือง
๒	ทิศเหนือ
๓	เนินดิน
๔	ที่ตั้งปืนใหญ่ไว้ป้องกันเมือง
๕	ชาวบ้านตั้งค่ายรบกับทหารพม่า
๖	มะริด ไชยา ถลาง นครศรีธรรมราช
๗	เจ้าพระยานครศรีธรรมราชและชาวบ้าน
๘	พระสูง
๙	กรมศิลปากรที่ ๘
๑๐	สนามหน้าเมือง

บรรณานุกรม

เขมชาติ เทพไทย, “พระวิหารสูง นครศรีธรรมราช,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย

ภาคใต้ เล่ม 11. (2542) : 5192 – 5194

เฉลียว เรืองเดช, “วัดท้าวโคตร,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 7.

(2542) : 3311 – 3314.

_____ “วัดวังตะวันตก,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 1.

(2542) : 121 – 128.

_____ “วัดวังตะวันออก,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 15.

(2542) : 7128 – 7130.

ประภัสสร ชูวิเชียร. (2553). พระบรมธาตุเจดีย์ นครศรีธรรมราช มหาสถูปแห่ง

คาบสมุทรมหาภาคใต้. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ.

พรศักดิ์ พรหมแก้ว, “เจดีย์ยักษ์,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 4.

(2542) : 1731 – 1736.

_____ “พระพุทธรูปหินทราย นครศรีธรรมราช,” สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้

เล่ม 11. (2542) : 5090 – 5094.

มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. (2542). สารานุกรม

วัฒนธรรมไทย ภาคใต้. กรุงเทพฯ : สยามเพรส แมเนจเม้น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554.

กรุงเทพฯ :ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น.

สุธิวังศ์ พงศ์ไพบูลย์, “วัดพระบรมธาตุเจดีย์ นครศรีธรรมราช,” สารานุกรม

วัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 10. (2542) : 4994 – 5019.

หนังสือส่งเสริมการอ่าน
เรื่องเล่าเรื่องเมืองลิกอร์

บทที่ 3

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช สรุปผลได้ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา

1.1 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.1.1 เพื่อสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.1.2 เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

1.2 ขอบเขตของการศึกษา

1.2.1 หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นงานเขียนประเภทบรรยาย
กรองที่ผู้ศึกษาได้แต่งขึ้น เนื้อหาแสดงประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญซึ่งตั้งอยู่ในเขต
อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่ วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร เจดีย์ยักษ์ หอ
พระพุทธสิหิงค์ วัดท้าวโคตร วัดวังตะวันออก วัดวังตะวันตก และพระวิหารสูง โดยแต่ละเรื่องมี
คำอธิบายศัพท์ กิจกรรมท้ายเรื่อง และภาพประกอบ

1.2.2 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ตรวจสอบโดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ความ
ชำนาญด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก และด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน ประเมินโดยใช้
แบบประเมินคุณภาพหนังสือ

1.2.3 สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 10 คน

1.3 การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านตามขั้นตอน ดังนี้

1.3.1 กำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ

การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช แต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ มีลักษณะเน้นเสริมทักษะและนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่น โดยกำหนดลักษณะและโครงสร้างของหนังสือ ดังนี้

1) ลักษณะหนังสือ

ผู้ศึกษาได้กำหนดลักษณะหนังสือส่งเสริมการอ่านไว้ดังนี้

(1) กลุ่มผู้อ่านหนังสือ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งมีอายุระหว่าง 10-12 ปี เป็นวัยก่อนวัยรุ่น

(2) แนวการเขียนเป็นแบบสารคดี แต่งเนื้อหาด้วยคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ

(3) รูปเล่มหนังสือมีขนาด 8 หน้าก ความยาว 123 หน้า

(4) เนื้อหาหนังสือประกอบด้วย 7 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร

ตอนที่ 2 เจดีย์ยักษ์

ตอนที่ 3 หอพระพุทธสิหิงค์

ตอนที่ 4 วัดท้าวโคตร

ตอนที่ 5 วัดวังตะวันตก

ตอนที่ 6 วัดวังตะวันออก

ตอนที่ 7 พระวิหารสูง

2) โครงสร้างเนื้อหาของหนังสือ

โครงสร้างของเนื้อหาประกอบด้วย คำนำ คำชี้แจง คำอธิบายศัพท์ กิจกรรมท้ายเรื่อง และภาพประกอบ รายละเอียด ดังนี้

(1) คำนำ เป็นการเขียนอธิบายจุดประสงค์ การนำเรื่องราวประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช มาเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านแต่ละตอน เพื่อให้นักเรียนศึกษาและบอกแนวทางในการอ่าน

(2) คำชี้แจง เป็นการกล่าวถึงเหตุผลในการสร้างหนังสือและชี้แจงข้อปฏิบัติแนวทางในการอ่าน

(3) เนื้อหา เป็นเรื่องราวประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งแต่งตอนแต่งด้วยคำประพันธ์ประเภทร้อยกรอง ที่มีเนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

(4) คำอธิบายศัพท์ เป็นการอธิบายความหมายของคำศัพท์ยากที่ปรากฏในเรื่องเพื่อให้นักเรียนเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ดียิ่งขึ้น

(5) กิจกรรมท้ายเรื่อง เป็นการสร้างกิจกรรมเพื่อประเมินผลการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้น

(6) ภาพประกอบ เป็นภาพวาดเลียนแบบของจริงที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ช่วยส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และช่วยให้ผู้อ่านมีความเพลิดเพลิน เกิดจินตนาการในการอ่าน

1.3.2 การสร้างและพัฒนาหนังสือ

การสร้างหรือพัฒนาหนังสือ มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการสร้างหนังสือ ขั้นตอนตรวจสอบและปรับปรุงคุณภาพ โดยอาศัยความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ และขั้นตรวจสอบคุณภาพ โดยนำหนังสือที่ปรับปรุงแล้วไปให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างแล้วเก็บข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละขั้นตอน ดังนี้

1) การสร้างหนังสือ

(1) ศึกษาหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พุทธศักราช 2551 วิสัยทัศน์ โครงสร้าง สาระและมาตรฐานการเรียนรู้แกนกลาง คุณภาพผู้เรียน สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

(2) ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่องเล่าเรื่องเมืองลิกอร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพื่อนำมาเป็นแนวคิด และกรอบในการสร้างและพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่าน

(3) ศึกษาข้อเท็จจริงด้านเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญที่อยู่ในเขตอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช จากเอกสารต่างๆ แล้วนำมาวิเคราะห์/สังเคราะห์ เรียบเรียงจัดลำดับเนื้อหาให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่น่าเสนอ

(4) กำหนดโครงสร้างหนังสือประกอบด้วย 7 ตอน คือ ตอนที่ 1 วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร ตอนที่ 2 เจดีย์ชัยภักย์ ตอนที่ 3 หอพระพุทธรูปสิหิงค์ ตอนที่ 4 วัดท้าวโคตร ตอนที่ 5 วัดวังตะวันออก ตอนที่ 6 วัดวังตะวันตก และตอนที่ 7 พระวิหารสูง โดยใช้คำประพันธ์ร้อยกรองประเภทกลอนสุภาพ ในการเขียนเนื้อหา ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

ก. เพื่อให้ผู้อ่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวประวัติความเป็นมาของศาสนสถานที่สำคัญในท้องถิ่นของตน

ข. เพื่อให้ผู้อ่านมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน มีทักษะในการอ่าน และนิสัยรักการอ่าน

ค. เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเนื้อหาที่อ่านและบอกข้อคิดที่ได้จากการอ่านหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์

ง. เพื่อให้ผู้อ่านนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

จ. เพื่อให้ผู้อ่านมีความรัก ภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน

2) การตรวจสอบและการปรับปรุงคุณภาพหนังสือ

การปรับปรุงคุณภาพและของหนังสือส่งเสริมการอ่านที่สร้างขึ้นมีกระบวนการดังต่อไปนี้

(1) สร้างแบบประเมินคุณภาพของหนังสือ

จัดทำประเมินทั้งหมด 2 ชุด ชุดที่ 1 สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพหนังสือ ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนประเมิน เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนค่า 5 ระดับ เพื่อประเมินคุณภาพของหนังสือที่สร้างขึ้น โดยตรวจสอบคุณภาพของหนังสือและนำแบบประเมินมาปรับปรุงให้มีคุณภาพตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นและเสนอแนะไว้

(2) การตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

นำหนังสือส่งเสริมการอ่านเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทย และด้านการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก จำนวน 3 คน พิจารณาคุณภาพหนังสือ พร้อมให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงหนังสือ ดังนี้

ก. ด้านเนื้อหา ในบางตอนมีเนื้อหาสั้นเกินไป ควรเพิ่มรายละเอียดให้มีความสมบูรณ์

ข. ด้านวิธีการนำเสนอ การนำเสนอเป็นลำดับขั้นตอน ภาพประกอบมีคำบรรยายใต้ภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ในบางตอนควรใช้ภาพประกอบให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ค. ด้านการใช้ภาษา บางตอนควรปรับแก้จำนวนคำเกินในคำประพันธ์ ตรวจสอบการพิมพ์สะกดคำ การเว้นวรรค และฉันทลักษณ์คำประพันธ์

ง. ด้านการจัดรูปเล่ม ขนาดของหนังสือเหมาะสมกับเนื้อเรื่องและวัยของผู้เรียน ขนาดตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย ควรใส่หน้ารองปกเพื่อให้หนังสือมีส่วนประกอบครบตามรูปแบบของหนังสือ

จ. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ การจัดวางภาพประกอบเหมาะสม มีคำบรรยายใต้ภาพ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี ในบางตอนควรเพิ่มภาพประกอบให้มีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน

ฉ. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ หนังสือเล่มนี้ช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ควรส่งเสริมให้นักเรียนฝึกแต่งคำประพันธ์โดยใช้เนื้อหาของท้องถิ่นหรือเรื่องอื่นๆ ที่นักเรียนสนใจซึ่งอาจจะนำไปไว้ในกิจกรรมท้ายเรื่อง และควรใส่คำอ่านของคำศัพท์ท้ายบท

(3) การนำหนังสือมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

นำหนังสือมาปรับปรุงเพื่อจัดทำเป็นหนังสือที่สมบูรณ์ โดยได้ปรับปรุง ดังนี้

ก. ด้านเนื้อหา เพิ่มเติมเนื้อหาและรายละเอียดสำคัญให้มีความสมบูรณ์

ข. ด้านวิธีการนำเสนอ ใช้ภาพประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง

ค. ด้านการใช้ภาษา ปรับแก้จำนวนคำเกินในคำประพันธ์ ตรวจสอบการพิมพ์สะกดคำ การเว้นวรรค และฉันทลักษณ์คำประพันธ์

ง. ด้านการจัดรูปเล่ม ใส่หน้ารองปกเพื่อให้หนังสือมีส่วนประกอบครบตามรูปแบบของหนังสือ

จ. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ เพิ่มภาพประกอบให้มีความหลากหลาย เพื่อส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน

ฉ. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ เพิ่มกิจกรรมท้ายเรื่อง โดยให้นักเรียนฝึกแต่งคำประพันธ์สั้นๆ จากเรื่องในท้องถิ่นที่นักเรียนสนใจ และเพิ่มเติมคำอ่านของคำศัพท์ท้ายบทเพื่อให้นักเรียนอ่านคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง

(4) การนำหนังสือที่แก้ไขปรับปรุงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ

นำหนังสือเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพของหนังสือ ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

(5) การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือ โดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพของหนังสือในขั้นนี้ เป็นการนำหนังสือไปทดลองให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโลกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 10

คน อ่าน เพื่อประเมินความคิดเห็นตามแบบสอบถามซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

1.4 ผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

1.4.1 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิปรากฏผล ดังนี้

1) ด้านเนื้อหา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การดำเนินเรื่องชวนติดตาม การอธิบายศัพท์ชัดเจน เนื้อหาส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคม ความยาวของแต่ละตอนมีความเหมาะสม และกิจกรรมท้ายเรื่องสอดคล้องกับเนื้อหา โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.95

2) ด้านวิธีการนำเสนอ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันว่า การเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน การนำเสนอเนื้อหาและภาพสอดคล้องน่าสนใจ วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.56

3) ด้านการใช้ภาษา ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย สำนวนภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนกลอนสุภาพที่แต่งขึ้นไพเราะ ถูกต้อง ตามฉันทลักษณ์ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

4) ด้านการจัดรูปเล่ม ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน รูปเล่มแข็งแรงทนทาน การออกแบบปกน่าสนใจเหมาะสมกับเนื้อหา ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามรูปแบบของหนังสือ ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.93

5) ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้เรียน ภาพประกอบทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.80

6) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นตรงกันว่า หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ นักเรียนมีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00

จากการที่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน ประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านทุกด้าน สามารถสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือ มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.81

1.4.2 ตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยนักเรียน

การตรวจสอบคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านดำเนินการโดยให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังนี้

(1) ด้านเนื้อหา นักเรียนมีความเห็นว่า เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยผู้เรียน การดำเนินเรื่องชวนติดตาม เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม กิจกรรมท้ายเรื่องทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.52

(2) ด้านวิธีการนำเสนอ นักเรียนมีความเห็นว่า การนำเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนเข้าใจง่าย ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเรื่อง วิธีการนำเสนอเหมาะสมน่าสนใจ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.5

(3) ด้านการใช้ภาษา นักเรียนมีความเห็นว่า ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน การบรรยายเรื่องชัดเจนเข้าใจง่าย สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย สำนวนและภาษาที่ใช้แต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58

(4) ด้านการจัดรูปเล่ม นักเรียนมีความเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจนอ่านง่าย ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามรูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8

(5) ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ นักเรียนมีความเห็นว่า ภาพประกอบสวยงามเหมาะสมชวนให้น่าอ่าน ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ภาพประกอบทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น จำนวนภาพประกอบมีความเหมาะสม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.6

(6) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนมีความเห็นว่า หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากการอ่านหนังสือ นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน นักเรียนมีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ นักเรียนได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการอ่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.78

สรุปการประเมินจากนักเรียน จำนวน 10 คน นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63

จึงสรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในด้านต่างๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านและส่งเสริมนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนได้

2. อภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ผู้ศึกษาได้นำผลการศึกษามาอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านเนื้อหา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นด้านเนื้อหาว่า เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การดำเนินเรื่องชวนติดตาม การอธิบายศัพท์ชัดเจน เนื้อหาของเรื่องส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมของผู้อ่าน ความยาวของแต่ละตอนมีความเหมาะสม และกิจกรรมท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหา มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.95 แสดงว่าด้านเนื้อหา มีความเหมาะสมมากที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นว่ เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การดำเนินเรื่องชวนติดตาม เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม และกิจกรรมท้ายเรื่องทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.52 แสดงว่ามีระดับคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ถวัลย์ มาศจรัส (2540, น.70) ที่กล่าวว่า เนื้อหาของหนังสือส่งเสริมการอ่านต้องไม่มากจนเกินไป มีความยาวเหมาะสมกับวัยและความสนใจของผู้เรียน จินตนา ไบกาชุยี่ (2542, น.8-9) ที่กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านช่วยสร้างความคิดคำนึง และความคิดสร้างสรรค์ของเด็ก พัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เจริญงอกงาม เพราะเด็กยิ่งอ่านมากยิ่งมีความแตกฉานในด้านภาษา อีกทั้งยังปลูกฝังคุณธรรม เจตคติ และแบบอย่างอันพึงปรารถนาให้บังเกิดแก่เด็ก และอภิวรรณ วีระสมิทธิ (2544, น.19) ที่กล่าวว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านเป็นอาหารสมองที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับเด็ก เนื่องจากเด็กเป็นวัยที่เจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสมอง การที่เด็กได้อ่านหนังสือที่เหมาะสมกับวัยจะทำให้เด็กพัฒนาการด้านสติปัญญาอารมณ์ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ด้านเนื้อหาของหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

2.2 ด้านวิธีการนำเสนอ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นด้านวิธีการนำเสนอว่า การเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน เนื้อหาและภาพสอดคล้อง น่าสนใจ และวิธีการนำเสนอเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 แสดงว่าด้านวิธีการนำเสนอ มีความเหมาะสมมากที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนเข้าใจง่าย ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเรื่อง และวิธีการนำเสนอเหมาะสม น่าสนใจ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.5 แสดงว่ามีระดับคุณภาพเหมาะสมในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ

จินตนา ไบกาชุย (2542, น.10-19) ที่กล่าวว่า รูปแบบการนำเสนอเนื้อหาหนังสือส่งเสริมการอ่านหรือแนวการเขียนมีหลายประเภท เช่น นิทาน นิทานพื้นเมือง นิยาย เรื่องสั้น สารคดี บทความ บทละคร จดหมาย บันทึกเรื่อง ความเรียง เป็นต้น รวมทั้งบทร้อยกรองทุกรูปแบบหรือคำคล้องจอง โดยเฉพาะประเภทร้อยกรองจะทำให้เด็กอ่านแล้วเข้าใจไม่ต้องให้ผู้ใหญ่อธิบายอีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ภาพประกอบยังเป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งของหนังสือส่งเสริมการอ่าน เพราะหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กจะต้องมีภาพประกอบเสมอทั้งนี้ ต้องให้ได้สัดส่วนของภาพกับเนื้อเรื่อง ภาพที่ใช้มีทั้งการ์ตูนและภาพถ่าย ถ้าเป็นภาพสี จะน่าสนใจมาก

สรุปได้ว่า วิธีการนำเสนอที่ผู้ศึกษาได้ลำดับเรื่อง โดยแต่งเป็นคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพ อธิบายศัพท์ พร้อมทั้งมีภาพประกอบทำให้เข้าใจง่าย จึงทำให้วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับผู้เรียน ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น

2.3 ด้านการใช้ภาษา

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นด้านการใช้ภาษาว่า ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย สำนวนภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน และกลอนสุภาพที่แต่งขึ้นไพเราะ ถูกต้องตามฉันทลักษณ์ มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 แสดงว่าด้านการใช้ภาษา มีความเหมาะสมมากที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการใช้เรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย และมีสำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.58 แสดงว่ามีระดับคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของจินตนา ไบกาชุย (2542, น.

10-19) ที่กล่าวว่า ภาษาและสำนวนภาษาที่ใช้ในหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก ต้องใช้คำง่าย หลีกเลียงคำศัพท์ยากๆ หรือหากมีคำศัพท์ยาก ควรมีคำอธิบายศัพท์ท้ายเรื่อง ใช้ประโยคสั้นๆ บท ร้อยกรอง หรือกลอนง่ายๆ และหากใช้คำที่ใช้อยู่ในหนังสือเรียนภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 แล้ว เชื่อได้ว่าเด็กสามารถอ่านและเข้าใจเรื่องราวได้ดี

สรุปได้ว่า ด้านการใช้ภาษาในหนังสือส่งเสริมการอ่านที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นมีความเหมาะสมในการนำไปให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเพื่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านได้ โดยผู้ศึกษาได้ อธิบายศัพท์ให้เข้าใจง่าย จึงทำให้หนังสือเล่มนี้มีความเหมาะสมที่จะนำมาให้นักเรียนอ่าน

2.4 ด้านการจัดทำรูปเล่ม

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นด้านการจัดทำรูปเล่มว่า ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัย ของผู้อ่าน รูปเล่มแข็งแรงทนทาน การออกแบบปกน่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหา ส่วนประกอบของ หนังสือครบถ้วนตามรูปแบบของหนังสือ และขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน มีระดับ คะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.93 แสดงว่าด้านการจัดทำรูปเล่ม มีความเหมาะสมมากที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นว่า หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน ขนาด ของเล่มมีความเหมาะสม ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย และส่วนประกอบของหนังสือ ครบถ้วนตามรูปแบบ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.8 แสดงว่ามีระดับคุณภาพเหมาะสมใน ระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของจินตนา ไบกาชุยี (2542, น.10-19) ที่กล่าวว่า รูปเล่มหนังสือ หนังสือสำหรับเด็กควรมีขนาดกะทัดรัด ไม่ใหญ่ กว้างหรือยาว หรือเล็กเกินไป ให้มี จำนวนหน้าและขนาดพอเหมาะ และไม่หนักเกินไปสำหรับเด็ก หนังสือสำหรับเด็กประถมศึกษา ตอนปลายควรมีขนาดพอเหมาะ ไม่เล็กหรือใหญ่เกินไปจนเกินไป คือ (ขนาดแปดหน้ายกใหญ่) 18.5 x 26 ซม. ในแนวตั้งหรือแนวนอน นอกจากนี้สิ่งที่ควรคำนึงถึงอีกก็คือ การเย็บรูปเล่มควรแข็งแรง และคงทนต่อการหยิบใช้ของเด็ก ปกหนังสือควรเป็นปกแข็งหรือขนาด 210-260 แกรม และต้อง ออกแบบให้สะดวกต่อผู้อ่าน รวมทั้งมีชื่อเรื่องหนังสือที่ชัดเจนด้วย และสนธิ สัตโยภาส (2538 อ้าง ถึงในรังสิมันต์ ฉิมรักษ์ 2550) แนะนำว่า เด็กประถมศึกษาปลายใช้ตัวหนังสือขนาด 19 1/2 พอยต์ โดยที่ 1 พอยต์ มีค่าเท่ากับ 1/72 นิ้ว

สรุปได้ว่า ด้านการจัดทำรูปเล่มของหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมือง ลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ผู้ ศึกษาสร้างขึ้น มีความเหมาะสมระดับมากที่สุด

2.5 ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นด้านการจัดหน้าและภาพประกอบว่า การจัดวาง ภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ทำให้เข้าใจเนื้อ

เรื่องได้ดียิ่งขึ้น เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และจำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 แสดงว่าด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีความเหมาะสมมากที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นว่า ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน ส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน ทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น และจำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.6 แสดงว่ามีระดับคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2527, น.137-139) ที่กล่าวว่า ภาพประกอบในเล่มหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กเข้าใจเนื้อเรื่องได้รวดเร็ว ไม่เสียเวลาอ่าน ภาพประกอบเป็นหัวใจสำคัญของหนังสือหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็ก เป็นเครื่องปรุงแต่งให้หนังสือมีรสชาติที่น่าอ่าน เกิดความเพลิดเพลิน สนุก ปลุกฝังค่านิยมและความประณีตให้กับเด็ก ภาพประกอบหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กนั้น ควรเขียนให้สมจริง สีสันไม่ควรฉูดฉาด ภาพอาจจะเป็นภาพวาดหรือภาพถ่ายก็ได้ และภิญญาพร นิตยะประภา (2534, น.62) ที่กล่าวว่า ภาพมีความสำคัญต่อหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กเพราะทำให้เด็กเข้าใจเรื่องราวในหนังสือได้รวดเร็วและช่วยส่งเสริมความเข้าใจในเนื้อเรื่องยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังจูงใจให้ผู้อ่านเกิดความรู้ และความคิดอย่างรวดเร็ว เป็นการสร้างจินตนาการให้ผู้อ่านได้

สรุปได้ว่า ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบของหนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้มีความเหมาะสม เนื่องจากผู้ศึกษาได้ใช้ภาพถ่ายจริงของสถานที่ต่าง ๆ เป็นภาพประกอบ โดยภาพดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิจนได้ภาพที่เหมาะสม สามารถนำไปพัฒนาทักษะและสร้างนิสัยรักการอ่านให้นักเรียนได้อย่างดียิ่ง

2.6 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นด้านประโยชน์ที่ได้รับว่า หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน มีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ มีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ และได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ มีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 5.00 แสดงว่าด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีความเหมาะสมมากที่สุด

นักเรียนมีความคิดเห็นว่า หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน มีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ มีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ และได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.78 แสดงว่ามีระดับคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ ถวัลย์ มาศจรัส (2540, น.70) ที่กล่าวว่า เรื่องในท้องถิ่นสามารถนำมาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านได้ เพราะเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในท้องถิ่น และอนุรักษ์มรดกอันดีงามของท้องถิ่นตน การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านจะให้น่าอ่านจะต้องเขียนในรูปแบบบันเทิงคดีและสารคดี

เพราะเป็นการเขียนที่ให้ทั้งความรู้และความเพลิดเพลิน สนุกสนาน เขียนได้ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง

สรุปได้ว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับของหนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้มีความเหมาะสมตรงกับวัตถุประสงค์สำคัญในการสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน

สรุปภาพรวมของหนังสือ

ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือส่งเสริมการอ่านมีระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.81 สำหรับนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพรวมของหนังสือที่สร้างขึ้นมีคุณภาพเหมาะสมอยู่ที่ระดับมากที่สุด

สรุปได้ว่า หนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโลกพิศุล จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในด้านต่าง ๆ สามารถนำไปพัฒนาทักษะการอ่านและนิสัยรักการอ่านของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำหนังสือไปใช้

3.1.1 การใช้หนังสือ ผู้เรียนอาจต้องไปศึกษาจากสถานที่จริงเพื่อให้เห็นภาพ เกิดจินตภาพ ได้ตรวจสอบความรู้และใช้ทักษะการดูด้วยตนเอง อันเป็นการเรียนรู้นอกชั้นเรียน

3.1.2 ครูควรทำความเข้าใจวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหนังสือให้ชัดเจน เพื่อสามารถเสนอแนะให้ผู้เรียนใช้หนังสือได้อย่างถูกต้อง

3.1.3 การใช้หนังสือส่งเสริมการอ่านเล่มนี้ ผู้เรียนต้องทำกิจกรรมจามลำดับขั้นตอน คือ อ่านเนื้อหาหนังสือแต่ละตอน โดยตรวจสอบตามกิจกรรมที่ระบุไว้ท้ายเรื่อง

3.1.4 การใช้หนังสือ นอกจากใช้เป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านแล้ว ยังสามารถนำหนังสือไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยบูรณาการกับทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมีความสมบูรณ์และเป็นไปตามธรรมชาติของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3.2 ข้อเสนอแนะในการสร้างหนังสือครั้งต่อไป

3.2.1 การสร้างหนังสือ ควรสำรวจหนังสือที่มีอยู่แล้วในประเภทเดียวกัน เพื่อจะได้ไม่ซ้ำรูปแบบเดิมกับผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างหนังสือที่แปลกใหม่หรือพัฒนารูปแบบขึ้นมาให้ดียิ่งขึ้นกว่าที่มีอยู่เดิม

3.2.2 ครูควรศึกษาเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบอื่นๆ เช่น การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือส่งเสริมการอ่านรูปแบบบทเรียนการ์ตูน เป็นต้น

3.2.3 ครูควรนำเรื่องราวที่เกี่ยวกับท้องถิ่นในจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งในด้าน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านวัฒนธรรมทางภาษา ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีชีวิต สิ่งใกล้ตัว เรื่องอื่นๆ ประวัติความเป็นมาของบุคคลสำคัญ อาหารพื้นเมือง เอกลักษณ์ท้องถิ่นต่างๆ มารวบรวม แล้วสร้างเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เพื่อสร้างความตระหนัก ความภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน ตลอดจนอนุรักษ์สิ่งดีงามของท้องถิ่นไว้มิให้สูญหายไปตามกาลเวลา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กำชัย ทองหล่อ. (2540). *หลักภาษาไทย*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- กุศยา แสงเดช. (2545). *หนังสือส่งเสริมการอ่าน*. กรุงเทพฯ: แม็ค.
- กรมศิลปากร. (2560). *ตำนานพระธาตุและตำนานเมืองนครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- jemชาติ เทพไทย (2542). พระวิหารสูง นครศรีธรรมราช. *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 11*, น.5192 – 5194.
- จินตนา ไบกาชุย. (2537). *สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2542). *เทคนิคการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: กุสุสภาลาดพร้าว.
- จิราภรณ์ เขาวนา. (2542). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่อง เที้ยวเมืองนคร*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- เจลิยว เรืองเดช (2542). วัดท้าวโคตร. *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 7*. น.3311 – 3314.
- _____. (2542). วัดวังตะวันตก. *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 1*. น.121 – 128.
- _____. (2542). วัดวังตะวันออก. *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 15*. น.7128 – 7130.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2527). *การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: บุรพาสาส์น.
- _____. (2542). *การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน (Reading and Reading Promotion)*. กรุงเทพฯ: ศิลปบรรณาการ.
- ชุติมา สัจจันันท์ และคณะ. (2543). *การพัฒนาเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2539). *การประพันธ์ ท.041*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ถวัลย์ มาศจรัส. (2538). *เทคนิคและตัวอย่างการเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: มิติใหม่.
- _____. (2540). *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่านและหนังสืออ่านเพิ่มเติม*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี่.
- ทักษิณคดีศึกษา, สถาบัน. (2529). *สารานุกรมวัฒนธรรมภาคใต้ พ.ศ. 2529 เล่ม 4*. สงขลา: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.

- เทวีวรรณ การปลูก. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เล่าเรื่องเมืองโคราช สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบุญวัฒนา จังหวัดนครราชสีมา*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- นพดล สังข์ทอง. (2544). *ร้อยกรองเขียนไม่ยาก*. กรุงเทพฯ: นามมีบุ๊คส์.
- ประภัสสร ชูวิเชียร. (2553). *พระบรมธาตุเจดีย์ นครศรีธรรมราช มหาสุปแห่งคาบสมุทรภาคใต้*. กรุงเทพฯ: เมืองโบราณ.
- ประยอม ซองทอง. (2545). *การแต่งคำประพันธ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- เปลื้อง ณ นคร. (2530). *ศิลปะแห่งการประพันธ์*. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- พรศักดิ์ พรหมแก้ว. (2542). *เจดีย์ยักษ์. สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 4*. น.1731 – 1736.
- _____. (2542). *พระพุทธรูปหิ้งค์ นครศรีธรรมราช. สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 11*. น.5090 – 5094.
- ภาวนา ฤทธิไพโรจน์. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน ชุติทานคุณธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตลาดปรี่ จังหวัดปัตตานี*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ภิญญาพร นิตยะประภา. (2534). *การผลิตหนังสือสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- มะเนาะ ยูเด็น และวันเนา ยูเด็น. (2548). *ความรู้เกี่ยวกับร้อยกรอง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. (2542). *สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้*. กรุงเทพฯ: สยามเพรส แมเนจเม้น.
- เมทินี สว่างศรีไวท์. (2550). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เพื่อนรักสี่ขา สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- ยุพา ส่งศิริ. (2424). *สุ. จี. ปุ. ลี. ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- รังสิมันต์ ฉิมรักษ์. (2550). *การเขียนหนังสือส่งเสริมการอ่าน และตัวอย่างหนังสือส่งเสริมการอ่านที่เป็นผลงานทางวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้น.
- วัชรภรณ์ วัตรสุข. (2537). *การใช้หนังสือเล่มเล็กเพื่อเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

- วิเชียร ณ นคร. (2521). *นครศรีธรรมราช*. กรุงเทพฯ: อักษรสัมพันธ์.
- วิริยะ สิริสิงห์. (2524). *การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศรีศักร วัลดีโกดม. (2521). *นครศรีธรรมราชกับประวัติศาสตร์ไทย*. เมืองโบราณ. 4(3): น.87-95, เมษายน-มิถุนายน.
- สนั่น มีจันทร์หมาก. (2537). *วิจารณ์วรรณกรรมสำหรับเด็ก Critique of children's literature*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช. (2560). *รายงานสถิตินครศรีธรรมราช*. นครศรีธรรมราช: สำนักงานสถิติจังหวัดนครศรีธรรมราช.
- สิริกัญจน์ ศิริพานิช. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง นิทานพื้นบ้านกรุงเทพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดราชบพิช จังหวัดกรุงเทพมหานคร*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- สุธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์ (2542). *วัดพระบรมธาตุเจดีย์ นครศรีธรรมราช*. สารานุกรมวัฒนธรรมไทย ภาคใต้ เล่ม 10. น.4994 – 5019.
- สุวิทย์ มูลคำ และสุนันทา สุนทรประเสริฐ. (2550). *การพัฒนาผลงานทางวิชาการสู่การเลื่อนวิทยฐานะ*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.
- สมศรี รอดทอง. (2547). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง สลวยบ้านเรา*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2546). *ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: เป็นพับลิชชิง.
- อำนวยการ เรื่องศรี. (2556). *การสร้างหนังสือส่งเสริมการอ่านเรื่อง เมืองตะลุง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีพัทลุง จังหวัดพัทลุง*. (การศึกษาค้นคว้าอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

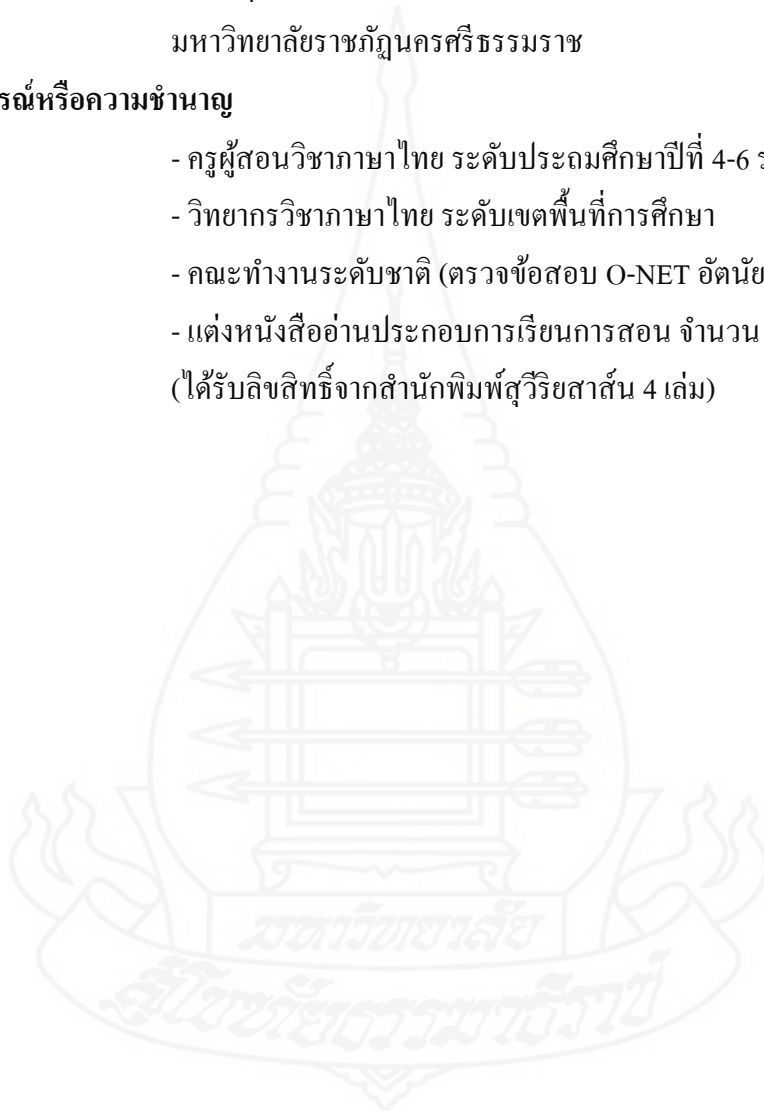

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

- 1. ชื่อ** นางสาวกรกัญญา ราชพลสิทธิ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย
- สถานที่ทำงาน** สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
- วุฒิการศึกษา** ปริญญาคุชฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
(กลุ่มวิชาการสอนภาษาไทย) คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ**
อาจารย์ผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับปริญญาตรี ระยะเวลา 12 ปี
- 2. ชื่อ** นางวราภรณ์ เพชรเกลี้ยง ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
- สถานที่ทำงาน** โรงเรียนวัดทวยเทพ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3
- วุฒิการศึกษา** ครุศาสตรบัณฑิต วิชาเอก ภาษาไทย
วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ**
- ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ระยะเวลา 26 ปี
  - วิทยากรวิชาภาษาไทย ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
  - คณะกรรมการการแข่งขันทักษะภาษาไทย งานศิลปหัตถกรรมนักเรียน
ระดับเขตพื้นที่การศึกษา

3. ชื่อ **นางสุนีย์ มณีวงศ์** ตำแหน่ง **ครูชำนาญการพิเศษ**
- สถานที่ทำงาน **โรงเรียนบ้านหัวลำพู**
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
- วุฒิการศึกษา **การศึกษามหาบัณฑิต (บริหารการศึกษา)**
คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
- ประสบการณ์หรือความชำนาญ
- ครูผู้สอนวิชาภาษาไทย ระดับประถมศึกษาปีที่ 4-6 ระยะเวลา 35 ปี
  - วิทยากรวิชาภาษาไทย ระดับเขตพื้นที่การศึกษา
  - คณะทำงานระดับชาติ (ตรวจข้อสอบ O-NET อดันย์วิชาภาษาไทย ชั้น ป.6)
  - แต่งหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน จำนวน 23 เล่ม
 (ได้รับลิขสิทธิ์จากสำนักพิมพ์สุวีริยสาส์น 4 เล่ม)

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวกรกัญญา ราชพลสิทธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัด นครศรีธรรมราช ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๒-๒๖๑๓๗๗๒

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (บ)/๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางวราภรณ์ เพชรเกลี้ยง

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัด นครศรีธรรมราช ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ขั้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๒-๒๖๑๓๗๗๒

ที่ อว ๐๖๐๒.๑๖ (ป)/๗๑

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด
จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑๒๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเครื่องมือวิจัย

เรียน นางสาวสุนีย์ มณีวงศ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยนางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แขนงวิชาหลักสูตรและการสอน วิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ได้รับอนุมัติให้ทำการศึกษาค้นคว้าอิสระ เรื่อง หนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัด นครศรีธรรมราช ตามโครงการการศึกษาค้นคว้าอิสระที่แนบมาด้วยนี้

การจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องดังกล่าว นักศึกษาได้จัดทำเครื่องมือที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลและได้รับความเห็นชอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไว้ชิ้นหนึ่งแล้ว แต่เพื่อให้เครื่องมือที่จัดทำนั้นมีความครอบคลุมเนื้อหาวิชา แนวปฏิบัติ และสอดคล้องกับหลักและกระบวนการวิจัย ทางสาขาวิชาจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษาไทย ได้โปรดพิจารณาตรวจสอบและให้ความคิดเห็นเพื่อการปรับปรุงเครื่องมือการศึกษาค้นคว้าอิสระของนักศึกษาผู้นี้ด้วย สำหรับรายละเอียดอื่น ๆ นักศึกษาจะนำเรียนด้วยตนเอง

สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
ประธานกรรมการประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์

ฝ่ายบัณฑิตศึกษา

โทร. ๐-๒๕๐๔-๘๕๐๕

โทรสาร. ๐-๒๕๐๓-๓๕๖๖-๗

เบอร์โทรศัพท์นักศึกษา ๐๘๒-๒๖๑๓๗๗๒

ภาคผนวก ข

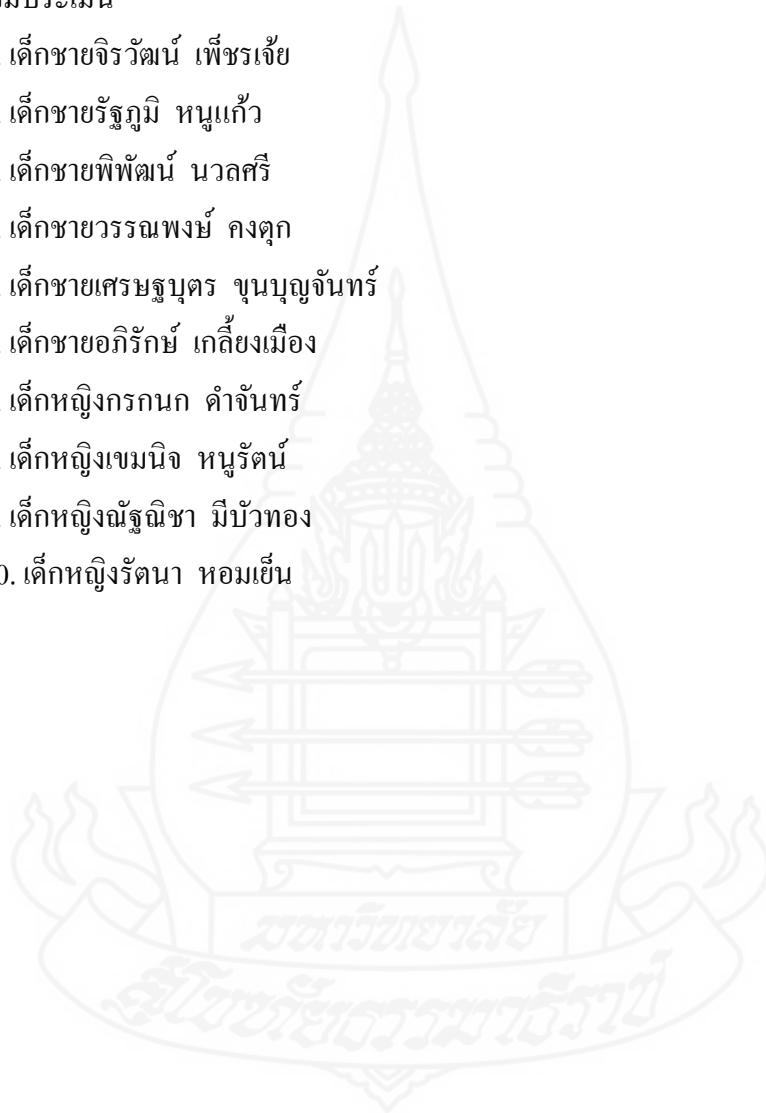
รายชื่อนักเรียนที่ร่วมประเมินหนังสือ

รายนามนักเรียนที่ร่วมประเมิน

รายนามนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ประจำปีการศึกษา 2562 ของโรงเรียนวัดโคกพิบูล อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ที่ร่วมประเมิน

1. เด็กชายจิรวัดน์ เพ็ชรเจีย
2. เด็กชายรัฐภูมิ หนูแก้ว
3. เด็กชายพิพัฒน์ นวลศรี
4. เด็กชายวรรณพงษ์ คงตุก
5. เด็กชายเศรษฐบุตร ขุนบุญจันทร์
6. เด็กชายอภิรักษ์ เกลียงเมือง
7. เด็กหญิงกรกนก คำจันทร์
8. เด็กหญิงเขมนิจ หนูรัตน์
9. เด็กหญิงณัฐนิชา มีบัวทอง
10. เด็กหญิงรัตนา หอมเย็น

ภาคผนวก ค

แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่านสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

แบบประเมินคุณภาพหนังสือส่งเสริมการอ่าน

โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล อำเภอดงหลวง จังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย   ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดของท่าน ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา 1.1 เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น 1.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 1.3 การดำเนินเรื่องชวนติดตาม 1.4 การอธิบายศัพท์ชัดเจน 1.5 เนื้อหาของเรื่องส่งเสริมพัฒนาการด้าน สติปัญญา อารมณ์ และสังคมของผู้อ่าน 1.6 ความยาวของแต่ละตอนมีความเหมาะสม 1.7 กิจกรรมท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหา					
2. ด้านวิธีการนำเสนอ 2.1 การเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน 2.2 การนำเสนอเนื้อหาและภาพสอดคล้อง น่าสนใจ 2.3 วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน					

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	5	4	3	2	1
3. ด้านการใช้ภาษา 3.1 ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม 3.2 การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย 3.3 สำนวนภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน 3.4 กลอนสุภาพที่แต่งขึ้น ไพเราะ ถูกต้องตามฉันทลักษณ์					
4. ด้านการจัดรูปเล่ม 4.1 ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน 4.2 รูปเล่มแข็งแรงทนทาน 4.3 การออกแบบปกน่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหา 4.4 ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามรูปแบบ 4.5 ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน					
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ 5.1 การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม 5.2 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน 5.3 ภาพประกอบทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น 5.4 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 5.5 จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม					
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ 6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 6.2 นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน 6.3 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ 6.4 นักเรียนมีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์กลอน สุภาพ 6.5 นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

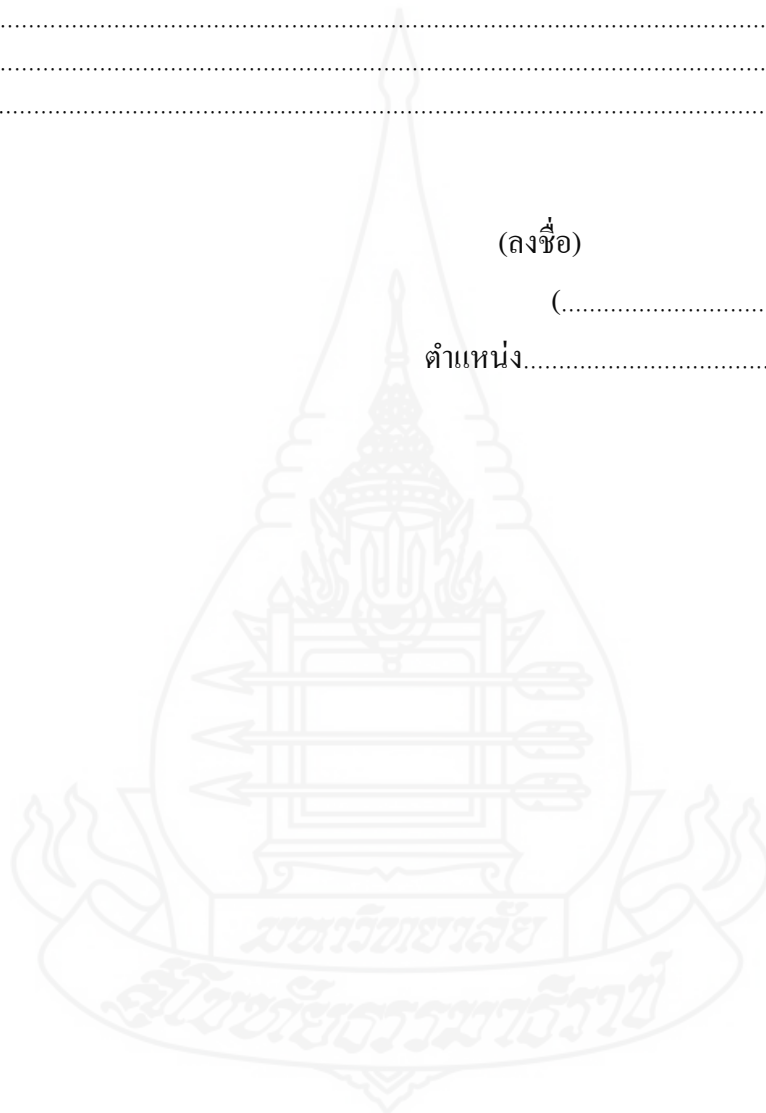
.....

(ลงชื่อ)

ผู้ประเมิน

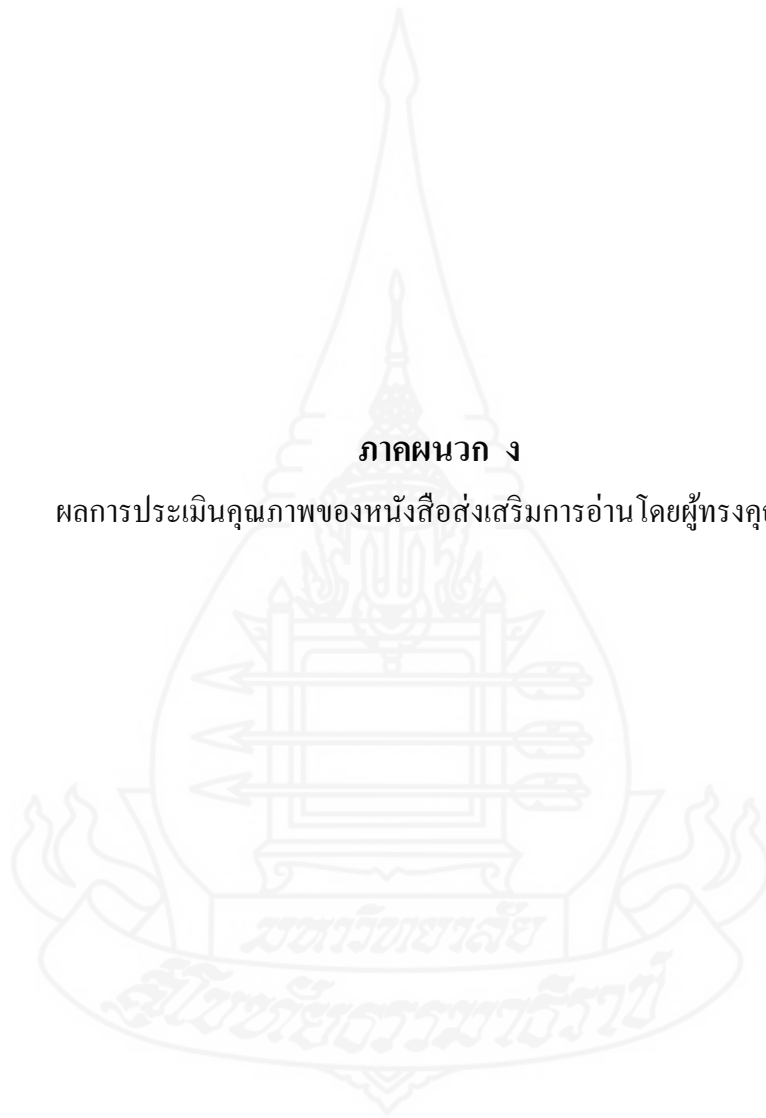
(.....)

ตำแหน่ง.....

ภาคผนวก ง

ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ผลการประเมินคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่านโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ด้านเนื้อหา							
1.1 เนื้อหาให้ความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.2 เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
1.3 การดำเนินเรื่องชวนติดตาม	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.4 การอธิบายศัพท์ชัดเจน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.5 เนื้อหาของเรื่องส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา อารมณ์ และสังคมของผู้อ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.6 ความยาวของแต่ละตอนมีความเหมาะสม	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
1.7 กิจกรรมท้ายบทสอดคล้องกับเนื้อหา	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	20	1	-	-	-	4.95	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ย 4.67 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.95 แสดงว่า ด้านเนื้อหา มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านวิธีการนำเสนอ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
2. ด้านวิธีการนำเสนอ							
2.1 การเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอน	1	1	1	-	-	4.00	มาก
2.2 การนำเสนอเนื้อหาและภาพสอดคล้องน่าสนใจ	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
2.3 วิธีการนำเสนอเหมาะสมกับความสนใจของผู้เรียน	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
รวม	6	2	1	-	-	4.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.56 แสดงว่า ด้านวิธีการนำเสนอ มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านการใช้ภาษา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
3. ด้านการใช้ภาษา							
3.1 ชื่อเรื่องมีความเหมาะสม	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
3.2 การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
3.3 สำนวนภาษาเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	1	1	1	-	-	4.00	มาก
3.4 กลอนสุภาพที่แต่งขึ้น ไพเราะ ถูกต้องตามฉันทลักษณ์	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
รวม	8	3	1	-	-	4.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.00 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.59 แสดงว่า ด้านการใช้ภาษา มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 4 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านการจัดรูปเล่ม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
4. ด้านการจัดรูปเล่ม							
4.1 ขนาดของเล่มเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.2 รูปเล่มแข็งแรงทนทาน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.3 การออกแบบปกน่าสนใจ เหมาะสมกับเนื้อหา	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
4.4 ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามรูปแบบ	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
4.5 ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	14	1	-	-	-	4.93	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.67 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.93 แสดงว่า ด้านการจัดรูปเล่ม มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านการจัดรูปเล่ม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ							
5.1 การจัดวางภาพประกอบและตัวอักษรเหมาะสม	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.2 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
5.3 ภาพประกอบทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
5.4 ภาพประกอบเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
5.5 จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม	2	1	-	-	-	4.67	มากที่สุด
รวม	12	3	-	-	-	4.8	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.67 ถึง 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.8 แสดงว่า ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ							
6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
6.2 นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
6.3 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
6.4 นักเรียนมีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
6.5 นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ	3	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด
รวม	15	-	-	-	-	5.00	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ย 5.00 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 5.00 แสดงว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

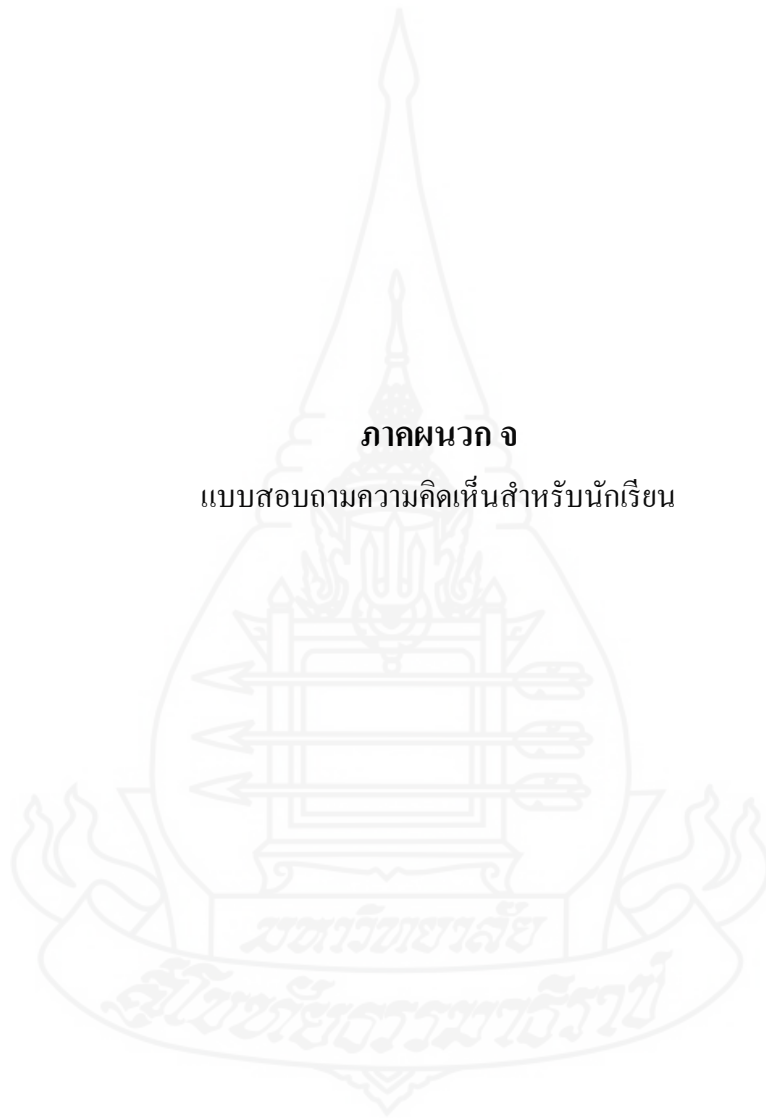
ตารางที่ 7 แสดงผลการประเมินคุณภาพหนังสือ โดยรวม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
1. ด้านเนื้อหา	4.95	มากที่สุด
2. ด้านวิธีการนำเสนอ	4.56	มากที่สุด
3. ด้านการใช้ภาษา	4.59	มากที่สุด
4. ด้านการจัดรูปเล่ม	4.93	มากที่สุด
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ	4.8	มากที่สุด
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	5.00	มากที่สุด
รวม	4.81	มากที่สุด

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามความคิดเห็นสำหรับนักเรียน

แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน

ที่มีต่อหนังสือส่งเสริมการอ่าน เรื่อง เล่าเรื่องเมืองลิกอร์

สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวัดโคกพิบูล จังหวัดนครศรีธรรมราช

ตอนที่ 1 ประเมินระดับความคิดเห็น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย   ลงในช่องความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดของนักเรียน

ซึ่งมี 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	มีความเหมาะสมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความเหมาะสมมาก
3	หมายถึง	มีความเหมาะสมปานกลาง
2	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อย
1	หมายถึง	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	5	4	3	2	1
1. ด้านเนื้อหา 1.1 เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน 1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน 1.3 การดำเนินเรื่องชวนติดตาม 1.4 เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม 1.5 กิจกรรมท้ายเรื่องทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ดี					
2. ด้านวิธีการนำเสนอ 2.1 การเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนเข้าใจง่าย 2.2 ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเรื่อง 2.3 วิธีการนำเสนอเหมาะสม น่าสนใจ					

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				
	5	4	3	2	1
3. ด้านการใช้ภาษา 3.1 ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน 3.2 การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย 3.3 สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย 3.4 สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย					
4. ด้านการจัดรูปเล่ม 4.1 หน้าที่ปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน 4.2 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม 4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย 4.4 ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามรูปแบบ					
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ 5.1 ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน 5.2 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน 5.3 ภาพประกอบทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น 5.4 จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม					
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ 6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน 6.2 นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน 6.3 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ 6.4 นักเรียนมีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ 6.5 นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ					

ตอนที่ 2

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ)

(.....)

ภาคผนวก ฉ

ผลการตรวจสอบคุณภาพของหนังสือส่งเสริมการอ่าน โดยนักเรียน

ตารางแสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือโดยนักเรียน

ตารางที่ 1 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านเนื้อหา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
1. ด้านเนื้อหา							
1.1 เนื้อหาน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน	8	2	-	-	-	4.8	มากที่สุด
1.2 เนื้อหามีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	6	3	1	-	-	4.5	มากที่สุด
1.3 การดำเนินเรื่องชวนติดตาม	4	3	3	-	-	4.1	มาก
1.4 เนื้อหาแต่ละตอนมีความยาวเหมาะสม	6	3	1	-	-	4.5	มากที่สุด
1.5 กิจกรรมท้ายเรื่องทำให้นักเรียนเข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น	8	1	1	-	-	4.7	มากที่สุด
รวม	32	12	6	-	-	4.52	มากที่สุด

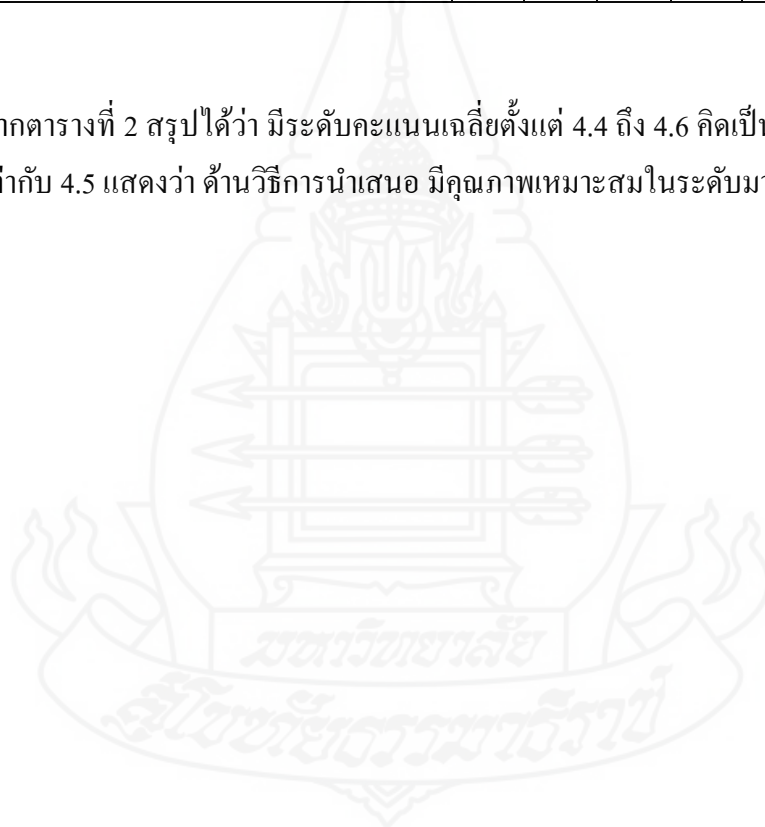
จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.1 ถึง 4.8 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.52 แสดงว่า ด้านเนื้อหา มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 2 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านวิธีการนำเสนอ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
2. ด้านวิธีการนำเสนอ							
2.1 การเสนอเนื้อหาเป็นลำดับขั้นตอนเข้าใจง่าย	6	4	-	-	-	4.6	มากที่สุด
2.2 ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเรื่อง	6	2	2	-	-	4.4	มาก
2.3 วิธีการนำเสนอเหมาะสม น่าสนใจ	7	1	2	-	-	4.5	มากที่สุด
รวม	19	7	4	-	-	4.5	มากที่สุด

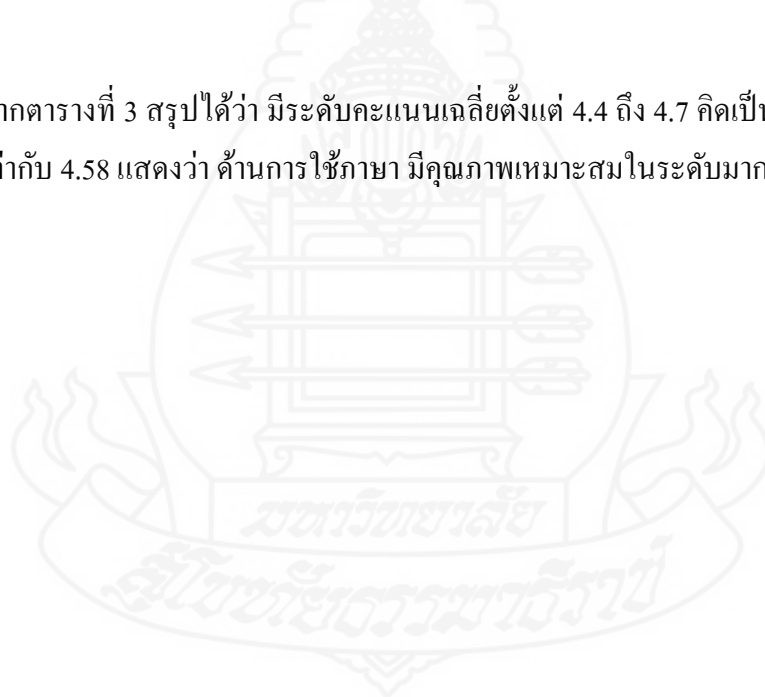
จากตารางที่ 2 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.4 ถึง 4.6 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.5 แสดงว่า ด้านวิธีการนำเสนอ มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 3 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านการใช้ภาษา

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
3. ด้านการใช้ภาษา							
3.1 ชื่อเรื่องน่าสนใจทำให้นักเรียนรู้สึกอยากอ่าน	8	1	1	-	-	4.7	มากที่สุด
3.2 การบรรยายเรื่องชัดเจน เข้าใจง่าย	5	5	-	-	-	4.5	มากที่สุด
3.3 สำนวนและภาษาอ่านแล้วเข้าใจง่าย	5	4	1	-	-	4.4	มาก
3.4 สำนวนและภาษาที่ใช้ในการแต่งคำประพันธ์ไพเราะสละสลวย	8	1	1	-	-	4.7	มากที่สุด
รวม	26	11	3	-	-	4.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.4 ถึง 4.7 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.58 แสดงว่า ด้านการใช้ภาษา มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

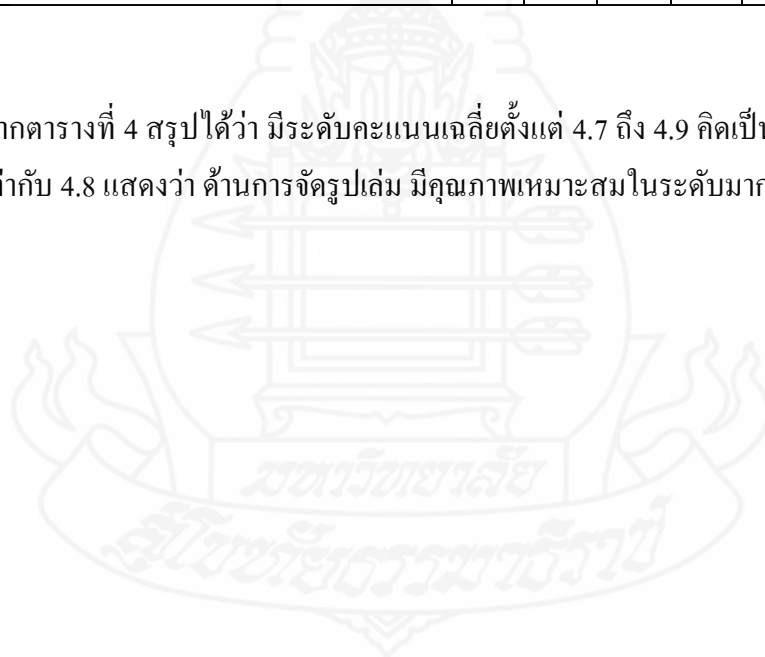

ตารางที่ 4 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านการจัดรูปเล่ม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
4. ด้านการจัดรูปเล่ม							
4.1 หน้าปกสวยงามดึงดูดความสนใจของนักเรียน	9	-	1	-	-	4.8	มากที่สุด
4.2 ขนาดของเล่มมีความเหมาะสม	9	1	-	-	-	4.9	มากที่สุด
4.3 ขนาดและรูปแบบตัวอักษรชัดเจน อ่านง่าย	8	1	1	-	-	4.7	มากที่สุด
4.4 ส่วนประกอบของหนังสือครบถ้วนตามรูปแบบ	9	-	1	-	-	4.8	มากที่สุด
รวม	35	2	3	-	-	4.8	มากที่สุด

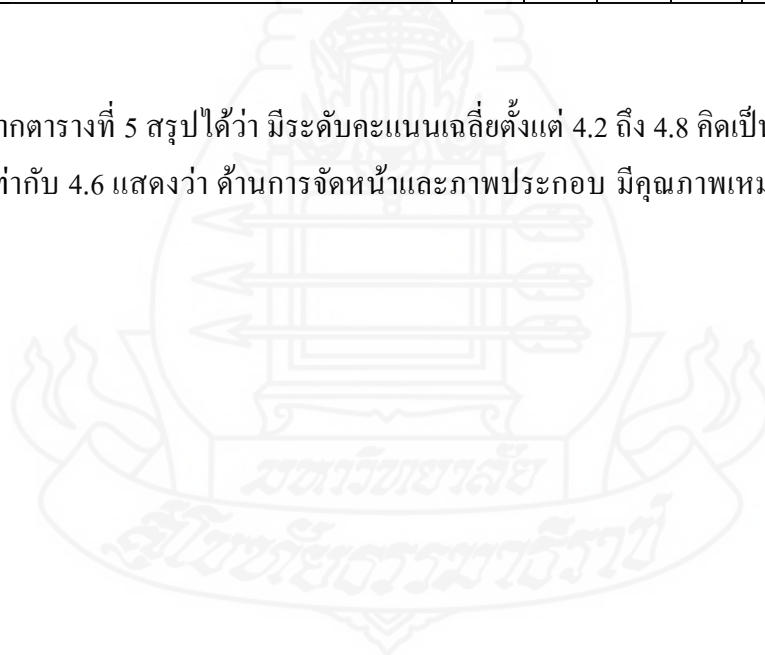
จากตารางที่ 4 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.7 ถึง 4.9 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.8 แสดงว่า ด้านการจัดรูปเล่ม มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 5 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านการจัดรูปเล่ม

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ							
5.1 ภาพประกอบสวยงาม เหมาะสม ชวนให้น่าอ่าน	8	2	-	-	-	4.8	มากที่สุด
5.2 ภาพประกอบส่งเสริมจินตนาการของผู้อ่าน	4	4	2	-	-	4.2	มาก
5.3 ภาพประกอบทำให้เข้าใจเนื้อเรื่องได้ดียิ่งขึ้น	8	1	1	-	-	4.7	มากที่สุด
5.4 จำนวนของภาพประกอบมีความเหมาะสม	7	3	-	-	-	4.7	มากที่สุด
รวม	27	10	3	-	-	4.6	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.2 ถึง 4.8 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.6 แสดงว่า ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 6 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	5	4	3	2	1		
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ							
6.1 หนังสือช่วยส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน	8	1	1	-	-	4.7	มากที่สุด
6.2 นักเรียนภาคภูมิใจในท้องถิ่นของตน	9	1	-	-	-	4.9	มากที่สุด
6.3 นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นจากหนังสือ	8	2	-	-	-	4.8	มากที่สุด
6.4 นักเรียนมีความสนใจในการแต่งคำประพันธ์กลอนสุภาพ	5	4	1	-	-	4.8	มากที่สุด
6.5 นักเรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่านหนังสือ	7	3	-	-	-	4.7	มากที่สุด
รวม	37	11	2	-	-	4.78	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 สรุปได้ว่า มีระดับคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.7 ถึง 4.9 คิดเป็นระดับคะแนนเฉลี่ยโดยรวมเท่ากับ 4.78 แสดงว่า ด้านประโยชน์ที่ได้รับ มีคุณภาพเหมาะสมในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 7 แสดงผลการตรวจสอบคุณภาพหนังสือ โดยรวม

รายการประเมิน	ค่าเฉลี่ย	การแปลความหมาย
1. ด้านเนื้อหา	4.52	มากที่สุด
2. ด้านวิธีการนำเสนอ	4.5	มากที่สุด
3. ด้านการใช้ภาษา	4.58	มากที่สุด
4. ด้านการจัดรูปเล่ม	4.8	มากที่สุด
5. ด้านการจัดหน้าและภาพประกอบ	4.6	มากที่สุด
6. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.78	มากที่สุด
รวม	4.63	มากที่สุด

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ	นางสาวจุฑาทิพ พรหมณะ
วัน เดือน ปีเกิด	2 ตุลาคม 2535
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	ครุศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภูเก็ต ปี พ.ศ. 2559
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดโคกพิบูล อำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช
ตำแหน่ง	ครู วิทยฐานะ -

